

**Samenwerkingsverband
Voortgezet Onderwijs
Westland**

ONDERSTEUNINGSPLAN 2018-2022

SWV VO Westland

VO2808

Aangepaste versie november 2019

'PASSEND ONDERWIJS: IN DE KLAS MOET HET GEBEUREN'

Inhoudsopgave

Voorwoord

Hoofdstuk 1 De regio in beeld

- § 1.1 Beschrijving van de regio
- § 1.2 Kengetallen

Hoofdstuk 2 Bestuur & organisatie

- § 2.1 Bestuurlijke inrichting
- § 2.2 De organisatie
- § 2.3 De interne communicatie
- § 2.4 De externe communicatie

Hoofdstuk 3 Visie & missie

- § 3.1 Wettelijk kader en zorgplicht
- § 3.2 Visie en missie
- § 3.3 Onderwijs, jeugdhulp en zorg: verbinding als kracht

Hoofdstuk 4 Ondersteuningsstructuur

- § 4.1 Handelingsgericht werken
- § 4.2 Verschillende vormen van ondersteuning
- § 4.3 Het schoolondersteuningsprofiel
- § 4.4 Basisondersteuning
- § 4.5 Extra impuls passend onderwijs in de scholen
- § 4.6 Extra Ondersteuning
- § 4.7 Basisondersteuning+
- § 4.8 Schoolondersteuning (P)AB
- § 4.9 Groepsarrangement: VMBO4you
- § 4.10 Trajectgroepen
- § 4.11 FlexCollege
- § 4.12 Leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs
 - § 4.12.1 Leerwegondersteunend onderwijs
 - § 4.12.2 Praktijkonderwijs
- § 4.13 Diepteondersteuning
- § 4.14 Procedure aanvraag toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO
- § 4.15 Ontwikkelingsperspectiefplan
- § 4.16 Advies Commissie Toewijzing Arrangementen (ACTA)

Hoofdstuk 5 Geschillen

- § 5.1 Verschil van inzicht
- § 5.2 Geschillen voorkomen
- § 5.3 Bemiddeling
- § 5.4 De formele weg
- § 5.5 Wettelijke meld- en aangifteplicht

Hoofdstuk 6 Samenwerking

- § 6.1 Het SWV als netwerkorganisatie
- § 6.2 Schakel naar de jeugdzorgpartners: het schoolmaatschappelijk werk
- § 6.3 Samenwerking met de gemeente Westland
- § 6.4 Samenwerking met het Samenwerkingsverband PO Westland
- § 6.5 School's cool Westland
- § 6.6 Samenwerking met het MBO
- § 6.7 Samenwerking met cluster 1 en 2
- § 6.8 Samenwerking met het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie
- § 6.9 Samenwerking met overige SWV's VO
- § 6.10 Samenwerking met ouders

Hoofdstuk 7 Kwaliteitszorg

- § 7.1 Kwaliteitsbeleid
- § 7.2 Kwaliteit van de ondersteuning binnen de scholen
- § 7.3 Monitoring en toezicht op de realisatie van de programma's
- § 7.4 Toezicht door de Inspectie van het Onderwijs
- § 7.5 Evaluatie resultaten
- § 7.6 Cyclus van planning & control

Hoofdstuk 8 Financiën

- § 8.1 Algemeen
- § 8.2 Baten
- § 8.3 Lasten
- § 8.4 Programma's
- § 8.5 Budgethouders
- § 8.6 Meerjarenbegroting
- § 8.7 Risicoanalyse
- § 8.8 Overdracht bekostiging ontoereikend budget VSO-scholen
- § 8.9 Administratie en controlling
- § 8.10 Verantwoording ondersteuningsmiddelen door de scholen
- § 8.11 Jaarverslag
- § 8.12 Toezicht
- § 8.13 Inkoopbeleid
- § 8.14 Treasurystatuut

Voorwoord

Totstandkoming van het plan

In dit Ondersteuningsplan 2018-2022 staan het beleid, de werkwijzen en de plannen van het Samenwerkingsverband VO Westland (SWV) beschreven.

Alle beschreven onderdelen vinden de basis in de ervaringen en de gegroeide inzichten van de afgelopen jaren sinds de invoering van passend onderwijs.

De input voor dit ondersteuningsplan is verkregen uit verschillende bronnen.

Elk schooljaar sinds 1 augustus 2014 is er vanuit het SWV in juli een enquête onder alle reguliere en speciale schoollocaties verspreid. In deze enquête is gevraagd naar de ervaringen met alle aspecten van passend onderwijs binnen de locatie en over hoe passend onderwijs in het algemeen in het Westland is ingericht.

Het verzoek aan elke locatie is steeds om deze enquête met een team van medewerkers in te vullen (zorgcoördinator, teamleider, mentor, (locatie-)directeur, etc.) om een zo breed mogelijk beeld te verkrijgen én om het gesprek over passend onderwijs binnen de school op gang te helpen.

Doel van de enquêtes is om de balans op te kunnen maken: wat gaat goed, wat kan beter, wat moet echt anders?

Daarnaast is regelmatig de gang van zaken omtrent passend onderwijs besproken en geëvalueerd met de zorgcoördinatoren, (locatie-)directeuren, (intake-) coördinatoren Iwoo en pro, trajectgroep-coördinatoren, ketenpartners, OPR, de commissie van deskundigen (ACTA) en het bestuur.

Ook worden de kengetallen van het samenwerkingsverband jaarlijks gemonitord. Analyse van de kengetallen, trends en interpretaties blijven buiten beschouwing van dit ondersteuningsplan (deze worden jaarlijks opgenomen in het jaarverslag), maar hebben wel invloed op de invulling van ons beleid.

Bovengenoemde gesprekken en evaluaties hebben in het najaar van 2015 reeds geleid tot een aantal kleine (met name uitvoerings-)aanpassingen aan het eerste ondersteuningsplan, welke zijn opgenomen in het Ondersteuningsplan 2014-2018 *aangepaste versie najaar 2015*. Daarin is eveneens de beschrijving van het gemeenschappelijk gedragen beleid en werkwijzen rondom pro en Iwoo opgenomen, wat sinds 1/1/2016 onder de systematiek van passend onderwijs is komen te vallen.

De afgelopen jaren hebben we met elkaar geconstateerd dat we op de goede weg zitten. Veel eerder gemaakte beleidskeuzes blijken in de praktijk goed te werken en brengen relatief weinig

bureaucratie met zich mee. Deze beleidskeuzes zullen voor de komende jaren geconsolideerd worden.

De invoering van passend onderwijs is echter een complex proces. We werken er daarom dagelijks hard aan met alle betrokkenen, in en om de school, om de doelstellingen van passend onderwijs zo goed mogelijk en steeds beter te realiseren. Omdat onze belangrijkste missie ('het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben') vooral in de klas moet plaatsvinden, heeft dit plan als ondertitel meegekregen: *'Passend onderwijs: in de klas moet het gebeuren'*.

De eerste jaren van passend onderwijs is veel aandacht uitgegaan naar de organisatie en inrichting van de samenwerkingsverbanden. De komende jaren willen we ons vooral richten op waar het uiteindelijk om gaat: de leerling en de docent in de klas zo goed mogelijk ondersteunen om tot de hoogst haalbare resultaten te komen.

Een klankbordgroep, bestaande uit medewerkers van de scholen, heeft kritisch meegelezen met dit Ondersteuningsplan 2018-2022.

Dank gaat uit naar hen en alle andere betrokkenen voor de input in de aanloop naar het schrijven van dit plan.

Het Ondersteuningsplan 2018-2022 is op 16 januari 2018 door het bestuur voorlopig vastgesteld. Op 24 januari 2018 heeft OOGO plaatsgevonden met de wethouder van de gemeente Westland over de gezamenlijke onderwerpen op het terrein van passend onderwijs en jeugdzorg.

Op 22 februari 2018 heeft de OPR ingestemd met het ondersteuningsplan, waarna het bestuur op 6 maart het Ondersteuningsplan 2018-2022 definitief heeft vastgesteld.

<i>Actie</i>	<i>Datum</i>	<i>Gereed</i>
Voorlopige vaststelling ondersteuningsplan door bestuur	16 januari 2018	✓
Instemming gemeente met ondersteuningsplan	24 januari 2018	✓
Ondersteuningsplan naar de OPR met verzoek tot instemming	25 januari 2018	✓
Instemming van OPR met ondersteuningsplan	22 februari 2018	✓
Definitieve vaststelling ondersteuningsplan door bestuur	6 maart 2018	✓
Goedkeuring ondersteuningsplan door algemeen bestuur	20 maart 2018	✓
Ondersteuningsplan toesturen aan de inspectie	1 mei 2018	✓

De aangepaste versie van dit Ondersteuningsplan is op 12 november 2019 vastgesteld door het dagelijks bestuur van het SWV VO Westland. De OPR heeft op 21 november ingestemd met het Ondersteuningsplan. Het algemeen bestuur heeft het Ondersteuningsplan op 3 december goedgekeurd. Op 19 november 2019 heeft overleg met de gemeente plaatsgevonden over de aanpassingen in het Ondersteuningsplan. Het aangepaste Ondersteuningsplan 2018-2022 wordt vóór 15 december 2019 naar de Inspectie gestuurd.

NB 1. Overal waar 'ouders' staat, kan 'ouder(s)/verzorger(s)' worden gelezen.

NB 2. Overal waar 'hij' staat, kan 'zij' worden gelezen.

NB 3. In dit Ondersteuningsplan wordt voor *alle* ondersteuning meer dan de basisondersteuning de term 'extra ondersteuning' gebruikt.

Opbouw en looptijd van het plan

Het Ondersteuningsplan is als volgt opgebouwd:

Na een beeld te hebben geschetst van de regio met de daarbij behorende kengetallen, wordt een omschrijving van de organisatie van ons SWV gegeven.

Na het beschrijven van de visie en de missie van het SWV, wordt vervolgens beschreven op welke manier het samenwerkingsverband vorm geeft aan het organiseren van passend onderwijs: de ondersteuningsstructuur.

In het daaropvolgende hoofdstuk wordt beschreven wat de wegen zijn als er een geschil ontstaat over de toewijzing of toepassing van de ondersteuning.

Daarna volgen hoofdstukken over de samenwerking met externe partners en de kwaliteitszorg. De financiën worden besproken in het slothoofdstuk.

In verband met de positieve verevening, wordt onze financiële positie langzaam maar zeker steeds beter. Zoals duidelijk wordt uit de meerjarenbegroting, hebben we, na verschillende jaren 'geteerd' te hebben op onze reserves, vanaf 2021 weer een begroting met een resultaat in zwarte cijfers. Dat schept (beperkte) ruimte voor nieuwe ambities en initiatieven.

Dit ondersteuningsplan heeft een looptijd van 4 jaar, van 1 augustus 2018 tot en met 1 augustus 2022. In dit ondersteuningsplan geven we aan waar we naartoe willen; in de komende jaren moeten deze ambities nader uitgewerkt worden.

Ambitie, beoogde resultaten en risico's

Per onderwerp zal in dit ondersteuningsplan worden beschreven wat de ambitie en de beoogde resultaten zijn en welke acties daarvoor nodig zijn. Ook wordt beschreven welke kosten de activiteiten met zich meebrengen en wordt de relatie gelegd met de programma's uit de begroting. Er wordt per onderdeel vastgelegd hoe de monitoring plaatsvindt en wat de eventuele risico's zijn. Dit gebeurt voor elk onderdeel volgens onderstaand format.

PROGRAMMA ... : ... (naam en nummer corresponderen met de begroting)
Omschrijving:
Ambitie:
Beoogde resultaten:
Acties voor het SWV:
Budget:
Monitoring:
Financiële risico's:

Hoofdstuk 1 De regio in beeld

§ 1.1 Beschrijving van de regio

De gemeente Westland ligt in de streek het Westland, tussen Rotterdam en Den Haag. De gemeente telt 105.885 inwoners (30/4/2017) en heeft een oppervlak van 90,59 km². Ter vergelijking: Den Haag heeft een oppervlakte van 98,2 km² met ± 525.000 inwoners; Delft heeft een oppervlakte van 24,06 km² met ± 101.000 inwoners.

De gemeente is op 1 januari 2004 ontstaan door een gemeentelijke herindeling waarbij de gemeenten De Lier, 's-Gravenzande (incl. Heenweg), Monster (incl. Poeldijk en Ter Heijde), Naaldwijk (incl. Honselersdijk en Maasdijk) en Wateringen (incl. Kwintsheul) werden samengevoegd.

De economie van het Westland bestaat voornamelijk uit de (glas-)tuinbouw. Wie voor het eerst in het Westland komt, verbaast zich over de eindeloze rijen kassen!

De meeste Westlanders zijn erg betrokken bij hun dorp en de gemeenschap. Dit blijkt o.a. uit de vele vrijwilligers die zich inzetten voor diverse activiteiten en goede doelen.

§ 1.2 Kengetallen

Het Samenwerkingsverband VO Westland is een klein samenwerkingsverband met ruim 6300 leerlingen (1/10/2017). De meeste leerlingen zijn afkomstig uit het Westland, maar er is ook een aanzienlijk deel van de leerlingen dat uit omliggende gemeenten komt als Den Haag, Hoek van Holland, Maassluis, Midden-Delfland, etc.

Het directe werkgebied van het SWV omvat slechts één gemeente: de gemeente Westland.

In het Westland zijn twee reguliere schoolbesturen actief: de Lentiz Onderwijsgroep (totaal aantal leerlingen op 1/10/2017: 1.714) en Lucas Onderwijs (totaal aantal leerlingen op 1/10/2017: 4.432). De Lentiz Onderwijsgroep heeft twee schoollocaties in Naaldwijk: de Dalton Mavo (VMBO TL en het Groene Lyceum) en het Floracollege (VMBO BL/KL/GL/TL).

Lucas Onderwijs heeft zeven schoollocaties, allen onder de naam ISW (Interconfessionele Scholengroep Westland). Op het ISW worden alle niveaus van onderwijs geboden: van praktijkonderwijs tot en met gymnasium-plus. De locaties bevinden zich verspreid over het Westland, in Naaldwijk, 's-Gravenzande, Poeldijk en Monster.

Op de HAVO/VWO-scholen zitten op 1/10/2017 2.390 leerlingen; op de VMBO-scholen 3.595 leerlingen.

Op diverse schoollocaties van zowel Lentiz als ISW wordt leerwegondersteunend onderwijs geboden. Er zijn 786 leerlingen met een LWOO-indicatie (1/10/2017).

Op ISW Lage Woerd wordt praktijkonderwijs aangeboden; 142 leerlingen bezoeken op 1/10/2017 het praktijkonderwijs.

In totaal bezoeken op 1/10/2017 19 leerlingen die op een Westlandse school staan ingeschreven het VAVO.

Naast de reguliere scholen bevinden zich ook twee vestigingen van het Herman Broerencollege in het Westland (cluster 3 ZML/EMB): één in Naaldwijk en één in Monster.

Voor de overige vormen van voortgezet speciaal onderwijs wordt gebruik gemaakt van scholen in met name Den Haag en Delft.

In § 4.13 over diepteondersteuning wordt dit nader toegelicht.

Op 1/10/2017 bezoeken 176 leerlingen een vorm van voortgezet speciaal onderwijs.

AANTAL LEERLINGEN IN LWOO, PRO EN VSO

<i>Teldatum</i>	<i>lwoo</i>	<i>pro</i>	<i>overige vo</i>	<i>totaal vo</i>	<i>vso cat. 1</i>	<i>vso cat. 2</i>	<i>vso cat. 3</i>	<i>vso totaal</i>
1/10/2013	711	126	5.074	5.911	146	7	17	170
1/10/2014	744	126	5.229	6.099	147	10	24	181
1/10/2015	815	143	5.294	6.252	141	5	26	172
1/10/2016	819	141	5.297	6.258	141	3	16	160
1/10/2017	786	142	5.218	6.146	149	6	21	176

vso categorie 1: LZ, ZMOK, ZML; vso categorie 2: LG; vso categorie 3: MG

PERCENTAGE DEELNEMERS WESTLAND VERGELEKEN MET DE LANDELIJKE PERCENTAGES

<i>Teldatum</i>	<i>lwoo</i>		<i>Pro</i>		<i>Vso</i>	
	<i>Westland</i>	<i>Landelijk</i>	<i>Westland</i>	<i>Landelijk</i>	<i>Westland</i>	<i>Landelijk</i>
1/10/2013	12,02%	10,61%	2,13%	2,93%	2,88%	3,61%
1/10/2014	12,20%	10,61%	2,07%	2,95%	2,97%	3,66%
1/10/2015	12,96%	10,23%	2,29%	2,98%	2,78%	3,47%
1/10/2016	13,09%	9,42%	2,25%	3,01%	2,56%	3,44%
1/10/2017	12,79%	-	2,31%	-	2,86%	-

Bovengenoemde aantallen zijn gebaseerd op de gegevens die verstrekt zijn door het Ministerie van OCW. De landelijke percentages op de teldatum 1/10/2017 zijn momenteel nog niet beschikbaar.

Binnen het VSO worden 4 clusters onderscheiden.

Cluster 1 (visueel beperkte leerlingen) en cluster 2 (auditief beperkte leerlingen en leerlingen met spraak-/taalproblemen) zijn landelijk georganiseerd en maken geen onderdeel uit van het SWV.

Scholen kunnen voor leerlingen die dat nodig hebben een beroep doen op begeleiding vanuit cluster 1 en 2.

Binnen het Westland hebben op 1/10/2017 3 leerlingen begeleiding vanuit cluster 1 en 7 leerlingen begeleiding vanuit cluster 2.

Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Er worden momenteel 2 leerlingen begeleid vanuit het LWOE.

Een thuiszitter is een leerling die langer dan 4 weken thuiszit, zonder dat daar een geldige reden voor is. Door een intensieve samenwerking tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp is er voor de meeste leerlingen binnen drie maanden een passende onderwijs en/of jeugdhulp plek beschikbaar. Het aantal langdurige thuiszitters in het Westland schommelt gemiddeld tussen de 4 en 6 leerlingen. Bij deze laatste groep gaat het vooral om leerlingen met complexe meervoudige problematiek. In een aantal casussen is er een geschil tussen ouders en school over de best passende plek. In § 6.3 (samenwerking met de gemeente) wordt nader ingegaan op de thuiszitters.

Hoofdstuk 2 Bestuur & organisatie

§ 2.1 Bestuurlijke inrichting

Op 26 april 2013 is door een integrale statutenwijziging van de bestaande stichting, de Stichting Samenwerkingsverband VO Westland ontstaan.

Het bestuur telt 6 aangesloten besturen, waarvan 3 VSO-besturen van buiten de regio vrijwillig zijn aangesloten.

Er is een dagelijks bestuur (DB) van 3 leden, waarvan 1 lid afkomstig is uit het VSO.

Daarnaast is er een algemeen bestuur (AB) dat eveneens 3 leden telt, die allen afkomstig zijn uit het VSO.

Het DB heeft een uitvoerende taak (het besturen van het SWV) en het AB de toezichthoudende taak, waardoor bestuur en toezicht gescheiden zijn.

Er is gekozen voor dit model om, vooral in de opbouwfase van passend onderwijs, de betrokkenheid van alle besturen bij het SWV te borgen.

Nu echter meer duidelijk is over de organisatie van het SWV, de financiële positie en de richting die we op gaan én in het regeerakkoord is opgenomen dat er onafhankelijk toezicht op de samenwerkingsverbanden moet komen, wil het bestuur zich oriënteren op de vraag of een andere inrichting van het bestuur wenselijk is.

In schooljaar 2017-2018 wordt met een externe deskundige op het gebied van governance geïnterviewd of het SWV voor een ander bestuursmodel moet kiezen en welk bestuursmodel dit dan zal zijn.

Overzicht van de bevoegde gezagen

De volgende schoolbesturen maken deel uit van het Samenwerkingsverband VO Westland:

1. Stichting Lucas Onderwijs te Den Haag
2. Stichting Lentiz Onderwijsgroep te Vlaardingen
3. Herman Broerenstichting te Delft
4. Stichting J.C. Pleysierschool te Den Haag (vrijwillig aangesloten)
5. Stichting Resonans te Leiden (vrijwillig aangesloten)
6. Stichting De Haagse Scholen te Den Haag (vrijwillig aangesloten).

Taken en bevoegdheden van het bestuur

In het bestuursreglement zijn de taken van het bestuur omschreven.

Onderstaand schema geeft een overzicht van de taken en bevoegdheden van het DB en AB:

BESLUITVORMING / TOEZICHT	DB	AB
Vaststellen en goedkeuren (meerjaren-)begroting	V*	G*
Vaststellen en goedkeuren jaarrekening	V*	G*
Vaststellen en goedkeuren jaarverslag	V*	G*
Vaststellen en goedkeuren ondersteuningsplan	V*	G*
Vaststellen en goedkeuren strategische doelstellingen	V*	G*
Vaststelling managementstatuut	X	
Aanwijzen registeraccountant		X
Toezicht op de naleving van de wettelijke verplichtingen van het SWV		X
Toezicht op de naleving van de vigerende code goed bestuur		X
Toezicht op rechtmatige verwerving en doelmatige besteding en aanwending van middelen		X
Aanvraag van faillissement van de stichting en surseance van betaling	X	
Benoeming of ontslag en vaststelling of wijziging van de arbeidsvoorwaarden van de directeur	X	
Wijziging van de statuten, besluiten tot fusie of splitsing van de stichting en ontbinding van de stichting	V*	G*
Toezicht op het inhoudelijke en financiële beleid van het dagelijks bestuur en op de algemene gang van zaken in het SWV		X

*V = vaststellen, G = goedkeuren

§ 2.2 De organisatie

Uitgangspunten

Het SWV positioneert zich in een netwerk van scholen, instellingen en gemeenten. Vastgesteld kan worden dat door het SWV veel taken op meerdere terreinen uitgevoerd moeten worden.

Om de communicatie met al deze groepen goed te laten verlopen, is een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd:

- Het SWV kenmerkt zich als een netwerkorganisatie, dat betekent dat er veelvuldig contact is tussen alle partners van het verband;
- Er wordt gestreefd naar korte, open en transparante communicatielijnen;
- De werkprincipes van good governance worden nagestreefd.

Bureau SWV

Het bureau van het SWV wordt bemenst door één persoon, de directeur van het SWV.

De directeur is door het dagelijks bestuur benoemd en geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken binnen het SWV.

De volgende functies worden binnen het bureau uitgeoefend:

1. Beleidsvoorbereiding en -uitvoering
2. Ondersteuning van de scholen op het gebied van passend onderwijs
3. Toelating tot VSO, praktijkonderwijs, VMBO4you en FlexCollege (ACTA)

4. Bedrijfsvoering van het samenwerkingsverband (beheer, financiën, organisatie en personeelszaken)
5. Onderhouden van contacten met externe partners
6. Verzorgen van de in- en externe communicatie.

Naast alle dagelijkse voorkomende werkzaamheden geeft de directeur leiding aan de schoolondersteuners en de Advies Commissie Toewijzing Arrangementen (ACTA). Ook organiseert hij overleggen met bestuur, directies, gemeente, partners in onderwijs, jeugdhulp en financiën (controller, financieel administratiekantoor).

In het managementstatuut zijn de taken van de directeur beschreven.

Het dagelijks bestuur houdt toezicht op de directeur.

§ 2.3 Interne communicatie

Bestuursvergaderingen

Het dagelijks bestuur van het SWV komt zes keer per jaar bijeen. De directeur is altijd aanwezig bij dit overleg en heeft een toelichtende en/of adviserende functie.

Het bestuur hanteert een planning & control cyclus, waarbij op vastgestelde momenten in het jaar verschillende thema's binnen de managementrapportage worden besproken. Deze cyclus wordt aan het begin van elk schooljaar vastgesteld. De directeur rapporteert elk kwartaal over de inhoudelijke en financiële stand van zaken aan het dagelijks bestuur. De cyclus wordt afgesloten met de verantwoording in de vorm van het (inhoudelijk) jaarverslag inclusief de jaarrekening (verantwoording). Beiden worden door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Twee keer per jaar komen het dagelijks en algemeen bestuur gezamenlijk bij elkaar. De directeur is altijd aanwezig bij dit overleg en heeft een toelichtende en/of adviserende functie.

Voor alle vast te stellen stukken, is de procedure dat het dagelijks bestuur een stuk vaststelt, waarna het algemeen bestuur het vastgestelde stuk goedkeurt. Als het niet goedgekeurd wordt, gaat het stuk terug naar het dagelijks bestuur met vragen of opmerkingen.

De overlegstructuur van het bestuur van het SWV is op een professioneel niveau: de agenda kent een vaste opbouw en de verslagen en actielijsten worden uiterlijk binnen een week na elk overleg uitgewerkt en verspreid.

Communicatie met (locatie-)directeuren en medewerkers van de scholen

De communicatie naar de (locatie-)directeuren van de scholen verloopt voor Lentiz via het bestuurslid dat Lentiz vertegenwoordigt; voor ISW verloopt dat via het bestuurslid dat ISW vertegenwoordigt. De vertegenwoordigende bestuurder van het VSO houdt korte lijntjes met de besturen van de VSO-scholen, die vervolgens weer contact onderhouden met hun directeuren.

De communicatie over passend onderwijs met de medewerkers binnen de scholen is de verantwoordelijkheid van de (locatie-)directeuren. Regelmatig wordt door de directeur SWV informatie aangereikt met het verzoek om dit onder alle medewerkers te verspreiden.

Twee keer per jaar vindt een directieoverleg op samenwerkingsverbandniveau plaats. De (locatie-)directeuren van alle schoollocaties in het Westland worden hiervoor uitgenodigd.

Doel hiervan is om informatie over passend onderwijs uit te wisselen, bestaand beleid nader te duiden en/of te evalueren, knelpunten te signaleren, de samenwerking op directieniveau te stimuleren en versterken en om input vanuit de scholen te verzamelen om mee te nemen in nieuw op te stellen beleid.

Tussendoor heeft de directeur in voorkomende gevallen overleg met de directies van de V(S)O-scholen over wat op dat moment relevant is.

Zorgcoördinatorenoverleg

De zorgcoördinatoren van de scholen voor het regulier onderwijs hebben zes keer per jaar een gezamenlijke zorgcoördinatorenbijeenkomst onder aanvoering van de directeur van het SWV. Tijdens dit overleg wordt intensief meegedacht over de ontwikkeling van passend onderwijs, worden werkwijzen besproken en worden beleidsrichtingen getoetst. Daarnaast vormt het overleg een platform voor uitwisseling van ervaringen op het gebied van de ondersteuning aan leerlingen. Voor deze bijeenkomsten worden regelmatig deskundigen uitgenodigd om de expertise van de zorgcoördinatoren te vergroten.

Zoals hierboven beschreven is de communicatie met de medewerkers binnen de scholen de verantwoordelijkheid van de (locatie-)directeuren. Echter wordt van de zorgcoördinatoren verwacht dat zij een actieve rol spelen in de aansturing en verspreiding van procedures en ontwikkelingen rondom passend onderwijs binnen de locaties.

Schoolondersteunersoverleg

Vier keer per jaar vindt er een schoolondersteunersoverleg plaats onder aanvoering van de directeur van het SWV. Alle schoolondersteuners zijn bij dit overleg aanwezig. Tijdens het schoolondersteunersoverleg worden beleid en praktijk op elkaar afgestemd, worden werkwijzen en invulling van de taken besproken en wordt aan intercollegiale consultatie en deskundigheidsbevordering gedaan.

Bijeenkomsten trajectgroepmedewerkers

Twee keer per jaar wordt er door het SWV een bijeenkomst georganiseerd voor alle trajectgroepmedewerkers. Deze bijeenkomsten zijn vooral bedoeld om ervaringen met elkaar uit te wisselen. Daarnaast heeft de directeur van het SWV regelmatig overleg met de coördinatoren van de trajectgroepen om beleid en praktijk op elkaar af te stemmen, bestaand beleid te evalueren, input te krijgen voor nieuw beleid en om trends te signaleren.

Netwerkbijeenkomsten onderwijs-jeugdhulp

Sinds schooljaar 2016-2017 organiseren het SWV, de gemeente (leerplicht/VSV), het Sociaal Kern Team (SKT) en Schoolformaat (schoolmaatschappelijk werk) gezamenlijke netwerkbijeenkomsten voor alle medewerkers op het gebied van jeugdhulp, zorg en onderwijs.

Doel van de bijeenkomsten is de samenwerking tussen de verschillende deelnemers te bevorderen, het gevoel van 'gezamenlijk verantwoordelijk zijn' te vergroten én de kennis van alle aanwezigen te vergroten.

De zorgcoördinatoren, schoolondersteuners, schoolmaatschappelijk werkers, schoolcontactpersonen, leerplichtambtenaren en jeugdartsen/-verpleegkundigen worden uitgenodigd voor deze bijeenkomsten.

De netwerkbijeenkomsten onderwijs-jeugdhulp worden twee keer per jaar georganiseerd en hebben steeds een aansprekend thema.

Een aantal dagen na de bijeenkomst wordt de deelnemers gevraagd om enkele vragen te beantwoorden met als doel om de bijeenkomsten nog beter af te stemmen op hun behoeften.

Werkgroepen

Op bepaalde thema's organiseert de directeur van het SWV werkgroepen om mee te denken over het beleid van het SWV. Deze werkgroepen worden samengesteld uit (vrijwillig aangemelde) medewerkers van de V(S)O-scholen met expertise op het te bespreken gebied. In voorkomende gevallen wordt de werkgroep uitgebreid met externe medewerkers, bijvoorbeeld vanuit de jeugdhulp of het primair onderwijs.

De werkwijze is altijd dat de werkgroep tot een advies komt voor het bestuur, waarna het bestuur een besluit over het betreffende onderwerp neemt.

Ondersteuningsplanraad

Leraren, ouders en leerlingen hebben inspraak op de manier waarop de ondersteuning aan leerlingen in de regio wordt vormgegeven. Daarvoor is met de komst van passend onderwijs een ondersteuningsplanraad ingevoerd (art. 4a lid 1 Wms).

De leden van de OPR zijn afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschaps-/ondernemings-/ouderraden van de scholen die deelnemen aan het SWV. Het aantal leden afgevaardigd uit personeel en het aantal leden afgevaardigd uit ouders of leerlingen is aan elkaar gelijk (art. 4a lid 2 Wms). Het is niet noodzakelijk dat elke afzonderlijke MR/OR/ouderraad leden aan de OPR afvaardigt.

De OPR heeft instemmingsrecht met betrekking tot de vaststelling of wijziging van het door het SWV vast te stellen ondersteuningsplan (art. 14a Wms).

In het statuut staat vermeld dat in totaal zes OPR-leden worden afgevaardigd: 1 personeelslid en 1 ouder/leerling namens ISW, 1 personeelslid en 1 ouder namens Lentiz en 1 personeelslid en 1 ouder/leerling namens het Herman Broerencollege als vertegenwoordiger van het gehele VSO. Elk lid vertegenwoordigt één stem.

De OPR komt drie keer per jaar bijeen en de directeur is altijd bij deze overleggen aanwezig. Hij heeft uiteraard geen stemrecht.

De taken, verantwoordelijkheden en werkwijze van de OPR zijn vastgelegd in de statuten, het reglement en het huishoudelijk reglement van de OPR. Deze documenten en de namen van de leden van de OPR zijn op de website van het SWV terug te vinden.

Naast inspraak op de regionale invulling van ondersteuning aan leerlingen via deelname aan de OPR, hebben docenten en ouders invloed op het vormgeven van de ondersteuning binnen de school.

De medezeggenschapsraad van de school heeft namelijk adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel.

§ 2.4 Externe communicatie

Overlegmomenten

Net als de interne communicatie vindt ook de externe communicatie veelal plaats in overleggen of bijeenkomsten.

Met alle in dit ondersteuningsplan genoemde instellingen vindt op regelmatige basis overleg plaats waar ontwikkelingen worden besproken, zaken op elkaar worden afgestemd en afspraken worden gemaakt. Dit geldt o.a. voor de gemeente, het SKT, maar ook voor het SWV Primair Onderwijs (SPOW), MBO, instellingen voor de jeugdhulp, etc.

In hoofdstuk 6 over de samenwerking met de externe partners wordt dit nader beschreven.

Website

Het SWV onderhoudt een website. Deze website heeft een tweetal functies:

- het geven van informatie over alle relevante ontwikkelingen binnen het SWV;
- de beschrijving van de procedures en het aanbieden van formulieren die nodig zijn bij de aanvraag voor diepteondersteuning.

De website is bedoeld voor alle doelgroepen van het SWV, d.w.z. de scholen, de ouders en alle andere betrokkenen. De informatie op de website is dan ook afgestemd op de verschillende doelgroepen.

PROGRAMMA 8: BESTUUR & ORGANISATIE
Omschrijving:
Bekostiging van de totale bedrijfsvoering van het SWV.
Ambitie:
Het in stand houden van bureau, processen, automatisering, etc. op een zo efficiënt mogelijke manier.
Beoogde resultaten:
Een gezond en goedlopend SWV dat aan de wettelijke opdracht voldoet.
Acties voor het SWV:
- De posten die in dit programma zijn opgenomen worden benoemd in de toelichting op de meerjarenbegroting 2018-2022. - Alle werkzaamheden van bestuur en directeur.
Budget:
€ 165.550
Monitoring:
Het bestuur houdt toezicht; de directeur rapporteert elke drie maanden aan de hand van kwartaalrapportages.
Financiële risico's:
Gering: de kosten van de verschillende posten zijn gebaseerd op voorgaande jaren en zullen niet erg fluctueren.

Hoofdstuk 3 Visie & missie

§ 3.1 Wettelijk kader en zorgplicht

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs in werking getreden.

In artikel 17a, lid 2 van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het doel als volgt omschreven:

‘Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben als doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.’

Met passend onderwijs wil de overheid bereiken dat:

- alle kinderen/jongeren een passende plek in het onderwijs krijgen;
- een kind/jongere naar een reguliere school gaat als dat mogelijk is;
- een kind/jongere naar het speciaal onderwijs gaat als dat nodig is;
- scholen de mogelijkheden hebben om ondersteuning op maat te bieden;
- de mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften van het kind/de jongere bepalend zijn en niet de beperkingen;
- een kind/jongere niet langdurig thuis komt te zitten.

Om elke jongere een passende onderwijsplek te bieden, hebben scholen een zorgplicht. Met de zorgplicht wil de overheid voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, omdat er geen passende onderwijsplek voor ze is.

De zorgplicht ligt bij het bevoegd gezag van de school en is van toepassing op leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen. Als een school geen passende onderwijsplek kan bieden, moet zij ervoor zorgen dat de leerling - in overleg met ouders - op een andere school kan worden geplaatst, die deze ondersteuning wel kan bieden (regulier of speciaal). De school van aanmelding is ervoor verantwoordelijk dat de leerling op een passende plek terecht komt.

In de uitvoering van de zorgplicht werken alle scholen voor regulier en voortgezet speciaal onderwijs nauw met elkaar samen in het samenwerkingsverband.

§ 3.2 Visie en missie

Goed en uitdagend onderwijs vormt de basis voor passend onderwijs. Voor de meeste leerlingen is goed en uitdagend onderwijs voldoende om de schoolloopbaan succesvol te doorlopen.

Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben om de schoolloopbaan succesvol te laten zijn, moet de vraag centraal staan wat de leerling nodig heeft en hoe dit georganiseerd kan worden. Het SWV VO Westland streeft naar zo passend mogelijk onderwijs voor elke leerling, waarbij wordt uitgegaan van de talenten en de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Het SWV wil aan alle leerlingen binnen het voortgezet onderwijs in het Westland, onafhankelijk van zijn of haar onderwijsbehoefte, een zo optimaal mogelijke onderwijsplaats bieden die past bij zijn of haar capaciteiten.

Gezamenlijk garanderen de scholen van het SWV een antwoord op alle onderwijsondersteuningsvragen. Alle schoollocaties nemen daarbij hun verantwoordelijkheid.

Kortgezegd luidt de visie van het SWV VO Westland:

Voor elke leerling een zo passend mogelijke onderwijsplek; passend bij de capaciteiten en tegemoetkomend aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling!

Hieruit kan de volgende missie worden geformuleerd:

- 1) Het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- 2) Het vormen van een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen;
- 3) Alle leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces laten doormaken.

Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Elke schoollocatie heeft de basisondersteuning op orde en verwoord in het schoolondersteuningsprofiel.
- Docenten zijn voldoende toegerust om met verschillen tussen leerlingen in de klas om te gaan.
- Elke schoollocatie zorgt actief voor een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen die zich bij haar aanmelden of staan ingeschreven.
- De onderwijs- en opvoedbehoeften van de leerling staan centraal en dienen als uitgangspunt voor het formuleren van het ondersteuningsaanbod. De school is daarbij bereid om constructief samen te werken met externe hulpverleningsinstanties om tot een integraal ondersteuningsplan voor de leerling te komen.
- De leerling volgt het onderwijs zoveel mogelijk op de eigen school. Het SWV VO Westland en de aangesloten scholen staan gezamenlijk voor het organiseren van een passend ondersteuningsaanbod binnen de school.
- De schoolondersteuners van het SWV ondersteunen scholen en docenten in de aanpak van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. In dit team is deskundigheid vanuit het VSO vertegenwoordigd.
- Het SWV kan plaatsing op een speciale onderwijsplek indiceren voor leerlingen met zeer complexe onderwijsondersteuningsbehoeften.
- Leerlingen verblijven op een speciale onderwijsplek zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. Het ontwikkelingsperspectief staat centraal. Terugkeer naar het reguliere onderwijs is hierbij zeker niet uitgesloten.
- Ouders worden altijd bij de planning en uitvoering van extra ondersteuning betrokken.
- Elke overgang van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften tussen verschillende scholen of vormen van onderwijs verloopt soepel en de leerling wordt 'warm overgedragen'. Daarnaast geldt bij speciale projecten het principe van 'geld volgt leerling'.

- Elke schoollocatie is verantwoordelijk voor het opstellen van een ontwikkelagenda gericht op het verder ontwikkelen van passend onderwijs en het initiëren van activiteiten die passen bij de leerlingenpopulatie en het docententeam.
- Het SWV en de scholen richten zich op een minimalisering van het aantal thuiszitters in het voortgezet onderwijs. Geen kind tussen wal en schip.
- Het SWV en de scholen richten zich op het handhaven van of een reductie van het aantal VSV-ers waarbij de norm van het ministerie wordt gevolgd.

§ 3.3 Onderwijs, jeugdhulp en zorg: verbinding als kracht

Het realiseren van passend onderwijs kunnen de scholen niet alleen. Ze hebben elkaar nodig om samen tot een dekkend aanbod te komen. Maar ook buiten het onderwijs is samenwerking met diverse partners essentieel om de opdracht van passend onderwijs te kunnen realiseren.

Door de stelselwijzigingen passend onderwijs en de transitie jeugdzorg is het voor onderwijs en gemeente (jeugdhulp) een wettelijke taak geworden om te zorgen voor een afgestemd en integraal aanbod zodat kinderen en jongeren zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.

Jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte in het onderwijs hebben soms ook zorg, jeugdhulp of begeleiding naar een plaats op de arbeidsmarkt nodig. De gemeente speelt daarbij een belangrijke rol. Vanaf januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor jeugdhulp, bevordering van participatie en maatschappelijke ondersteuning (wmo). Om te zorgen voor zo goed mogelijke samenwerking tussen professionals die met jongeren werken, hebben het SWV en de gemeente Westland de beleidsplannen met elkaar besproken.

Doel hiervan is om, vanuit de wetgeving passend onderwijs en de drie decentralisaties, de ondersteuning aan jongeren zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en om gecombineerde onderwijs- en zorgarrangementen te realiseren.

Dit alles om te zorgen voor een doorlopend ontwikkelingsproces voor de jongere, waarbij wordt uitgegaan van een integrale aanpak.

Het SWV en de gemeente hanteren daarbij de volgende gezamenlijke uitgangspunten:

- Vroegtijdig ondersteunen van de eigen kracht van jongeren en ouders (i.p.v. overnemen);
- Kijken naar mogelijkheden, kansen en oplossingen (i.p.v. problemen en beperkingen);
- Importeren van ondersteuning (i.p.v. verwijzen en exporteren van jongere/gezin met probleem);
- Integraal beoordelen van meervoudige ondersteuningsbehoeften, dichtbij de signaleringsplaats (i.p.v. aparte indicatiecommissies op afstand);
- Vaststellen van de ondersteuningsbehoeften samen met de jongere, ouders en opvoedprofessionals (i.p.v. voor hen bepalen);
- Snel en nabij bieden van passende ondersteuning (i.p.v. slagboomdiagnostiek en indicatiestelling);
- Integrale ondersteuning in/door onderwijs en hulpverlening in één arrangement (i.p.v. gescheiden hulp voor aparte problemen);
- Ondersteuningsbehoeften van jongere/ouders zijn leidend (i.p.v. hulpaanbod of instellingsbelangen).

Hoofdstuk 4 Ondersteuningsstructuur

§ 4.1 Handelingsgericht werken

Het is de ambitie van het SWV VO Westland om voor elke leerling, onafhankelijk van de ondersteuningsbehoefte, een passende onderwijsplaats te realiseren. Dat betekent dat er voldoende ondersteuningsmogelijkheden op de scholen zijn en dat er geen leerlingen thuiszitten vanwege hun ondersteuningsbehoefte of vanwege een tekort aan onderwijsplaatsen.

Zoals in het vorige hoofdstuk reeds benoemd, vormt goed en uitdagend onderwijs de basis voor passend onderwijs. Voor alle leerlingen gaan we uit van een handelingsgerichte aanpak, waarbij de onderwijsbehoefte van de leerling centraal staat: wat heeft deze leerling nodig op deze school, in deze klas, bij deze docent?

Daarbij leggen we de nadruk op een positieve grondhouding en een constructieve samenwerking tussen leerling, docent en ouders.

§ 4.2 Verschillende vormen van ondersteuning

Wanneer een school de benodigde ondersteuning zelf niet kan bieden, wordt bekeken op welke school binnen het SWV dat wel kan. Dat impliceert dat het SWV als totaal een dekkende ondersteuningsstructuur kent. Daartoe hebben de scholen binnen het SWV afspraken gemaakt over wat zij als school kunnen bieden.

Daarbij is onderscheid gemaakt tussen:

- Basisondersteuning: het gaat hierbij om preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school, onder regie en verantwoordelijkheid van de school, worden uitgevoerd.

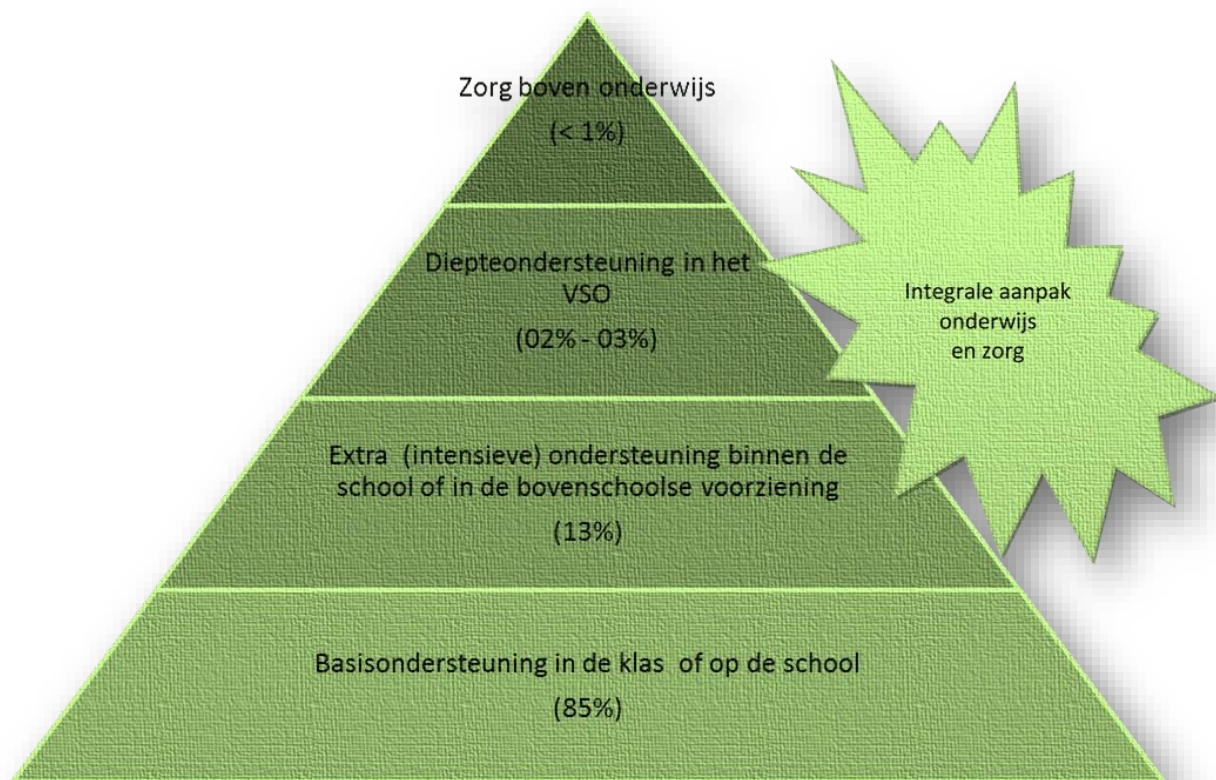
Voor ongeveer 85% van de leerlingen is de basisondersteuning voldoende om het onderwijs dat past bij hun mogelijkheden, te volgen.

- Extra ondersteuning: alle vormen van individuele of groeps-arrangementen, waar nodig met de inzet van expertise vanuit het SWV of ketenpartners, voor een specifieke doelgroep waarvan de ondersteuningsbehoeften de basisondersteuning overstijgt en waarbij de bovengrens wordt bepaald door de diepteondersteuning.

Voor ± 15% van de leerlingen is extra ondersteuning nodig om de schoolloopbaan succesvol te doorlopen.

▫ Diepteondersteuning: deze ondersteuning wordt vormgegeven in het voortgezet speciaal onderwijs voor de doelgroep met een zeer specifieke en/of complexe ondersteuningsvraag die de mogelijkheden van het regulier onderwijs te boven gaat. Dit is nodig voor ± 2 à 3 % van de leerlingen om de schoolloopbaan succesvol te doorlopen.

Tot slot is er een hele kleine groep leerlingen (minder dan 1%) waarbij de zorg voorliggend is en onderwijs (al dan niet tijdelijk) niet of slechts gedeeltelijk mogelijk is.
In onderstaande piramide wordt dit schematisch weergegeven.

§ 4.3 Het schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Per schoollocatie is in het SOP vastgelegd wat de school, naast de basisondersteuning biedt aan extra ondersteuning. Bovendien staat vermeld wat de grenzen van de school zijn op het gebied van ondersteuning. Duidelijk is dat voor een optimaal resultaat de samenwerking met de ouders van de leerling onontbeerlijk is.

Alle locaties stellen het SOP op in het door het SWV aangeleverde format. Hierdoor kunnen de SOP's gemakkelijk met elkaar vergeleken worden en geeft het overzicht over een dekkend aanbod in de regio. Dit overzicht is gepubliceerd op de website van het SWV.

Omdat het Herman Broerencollege onder verschillende SWV's valt, hanteren zij hun eigen SOP.

Het SOP wordt tenminste 1x per vier jaar opgesteld door het team van de school en wordt door het schoolbestuur vastgesteld. De MR/OR van de school heeft adviesrecht.

Het SOP wordt (samengevat) opgenomen in de schoolgids (in- en externe communicatie) en wordt gepubliceerd op de website van de school.

In het kader van het verhogen van de kwaliteit van de basisondersteuning en andere ondersteuning die de school biedt, is binnen het SWV afgesproken dat alle schoollocaties jaarlijks de status van de ondersteuning binnen de school voor 31 juli van het schooljaar evalueren aan de hand van het SOP. Vervolgens worden binnen de locatie afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van eventuele knelpunten in de ondersteuning, die worden omgezet in actiepunten (professionalisering en ontwikkeling). Deze actiepunten worden opgenomen in het jaarplan van de school.

Op die manier ontstaat er een koppeling tussen de SOP's, het jaarplan van de school, het ondersteuningsplan van het SWV en de inzet van de ontvangen ondersteuningsmiddelen.

Alle SOP's tezamen vormen vooralsnog een dekkend aanbod. Omdat het SWV VO Westland een klein samenwerkingsverband is, is het onmogelijk om op voorhand op alle eventueel voorkomende ondersteuningsvragen een antwoord te hebben. De schoolbesturen garanderen echter dat in voorkomende gevallen van ondersteuningsvragen die niet in het SOP zijn opgenomen en waarbij geen alternatief voorhanden is (op aanvaardbare afstand), er alsnog aan de ondersteuningsvraag zal worden voldaan. Hierdoor valt geen enkele leerling tussen wal en schip.

Aandachtspunt dekkend aanbod

In verband met een maximum aantal leerlingen in groepen voor de meest kwetsbare leerlingen, zien we momenteel in de praktijk dat er ondanks alle inspanningen soms toch wachtlijsten ontstaan. Omdat de middelen die de scholen ontvangen niet toereikend zijn om oneindig nieuwe klassen te vormen en de grootte van de groep een belangrijke bijdrage levert aan het functioneren van de leerlingen, zal dit ook in de toekomst een aandachtspunt blijven.

Vooral voor de leerling met externaliserende problematiek functionerend op (zeer) laag niveau en de leerling met internaliserende problematiek functionerend op hoog niveau, de praktijkschoolleerling en de leerling die in aanmerking komt voor VMBO4you wil het wel eens voorkomen dat er bij tussentijdse instroom niet direct een plek beschikbaar is. Voor deze leerlingen wordt dan een andere (tijdelijke) oplossing op maat bedacht.

§ 4.4 Basisondersteuning

De reguliere scholen voor voortgezet onderwijs binnen het SWV VO Westland hebben in schooljaar 2013-2014 een gezamenlijk niveau van basisondersteuning geformuleerd. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen de basisondersteuning voor pro/vmbo en voor havo/vwo. Binnen deze schoolsoorten is de basisondersteuning gelijk, maar niet identiek. Elke locatie geeft de basisondersteuning vorm op een manier die aansluit bij de onderwijsvisie en de organisatie van de school. Elke locatie moet het afgesproken niveau van basisondersteuning bieden. De uitvoering hiervan valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

De basisondersteuning bestaat uit preventieve en licht curatieve interventies die, eventueel in samenwerking met de ketenpartners, binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school worden uitgevoerd.

De basisondersteuning heeft betrekking op alle leerlingen die een school binnen het SWV bezoeken. Het maakt voor betrokkenen duidelijk welke vorm van ondersteuning voor elke leerling verwacht mag worden. Heeft een leerling meer nodig, dan is er sprake van extra ondersteuning en dus van zorgplicht.

Door het formuleren van het niveau van basisondersteuning wordt ook meteen richting gegeven aan de scholing en professionalisering van docenten. Wat moeten zij weten en kunnen om de basisondersteuning vorm te kunnen geven?

In het referentiekader passend onderwijs is vastgelegd uit welke vier onderdelen de basisondersteuning is opgebouwd:

1. Basiskwaliteit/opbrengstgericht werken:

Dit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs. Scholen die onder het basistoezicht van de inspectie vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde.

2. Planmatig/handelingengericht werken:

Dit gaat o.a. over de manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert.

3. Preventieve en licht curatieve interventies:

Hierbij kan gedacht worden aan een aanbod voor leerlingen met dyslexie of een aanpak voor het voorkomen van gedragsproblemen.

4. Ondersteuningsstructuur/ondersteuningsroute:

Dit verwijst naar de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt.

De basisondersteuning wordt in en buiten de reguliere klas geboden door docenten en het onderwijsondersteunend personeel van de eigen locatie. Door het inrichten van een mentoraat, het creëren van een veilig pedagogisch klimaat, goed klassenmanagement, pedagogisch en didactisch vakmanschap, activerende instructievormen en effectieve leertijd worden gunstige voorwaarden gecreëerd voor succesvol leren en acceptabel gedrag.

De docent is handelingsbekwaam, kan adequaat inspelen op uiteenlopende signalen en behoeften van leerlingen en weet in de lessen differentiatie toe te passen, zodat leerlingen met verschillende leerstijlen aan hun trekken komen binnen een bepaald onderwijsniveau.

Binnen de scholen is sprake van een samenhangend verzuim- en veiligheidsbeleid.

Indien er sprake is van een leerling in de klas die ondersteuning nodig heeft, wordt altijd eerst bekeken of de ondersteuning geboden kan worden vanuit dat wat de school zelf in huis heeft: de basisondersteuning.

Om te komen tot een stevige basisondersteuningsstructuur op elke reguliere schoollocatie, waarin docenten planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau preventieve en licht curatieve interventies kunnen bieden aan leerlingen die dat nodig hebben, wordt vanuit het SWV VO Westland een bijdrage geleverd door:

1. de financiële bijdrage voor de basisondersteuning aan de schoolbesturen en
2. de inzet van schoolondersteuners B+ en (P)AB op de locaties.

Ad 1.

Het grootste deel van de invulling van de basisondersteuning wordt door de schoolbesturen betaald vanuit de lumpsum.

Daarnaast ontvangen de reguliere schoolbesturen jaarlijks een bijdrage aan de basisondersteuning, die gebaseerd is op het aantal leerlingen. De besturen ontvangen € 55 per pro/vmbo-leerling en € 45

per havo/vwo-leerling. In 2017 ontving ISW € 226.661 en Lentiz € 93.239 als bijdrage aan de basisondersteuning.

Ad 2.

Verondersteld wordt dat mede door de inzet van de schoolondersteuners het vermogen van de schoollocaties om leerlingen vroegtijdig te helpen en begeleiden binnen de school wordt vergroot. Een goede coördinatie en organisatie van de ondersteuning zijn daarbij onontbeerlijk.

De schoolondersteuners vormen tevens een vraagbaak voor docenten en andere medewerkers van de school op het moment dat zij handelingsverlegen zijn in de omgang met verschillen tussen leerlingen binnen de school of in de klas.

De schoolondersteuners kunnen in de basisondersteuning o.a. worden ingezet om mee te denken over de ondersteuningsstructuur van de school, passende arrangementen voor leerlingen of voor kortdurende leerling- of docentgerichte begeleiding. Deze kortdurende begeleiding is er op gericht dat op basis van vroegtijdige signalering met praktische en handelingsgerichte interventies waarbij het docententeam betrokken wordt, intensievere vormen van ondersteuning worden voorkomen.

Vormgeving

In de schoolondersteuningsprofielen (SOP's) van de scholen staat in het eerste deel de basisondersteuning beschreven. Dit is omschreven in 10 standaarden met concretisering:

- 1) Toelating / intake / kennismaking
- 2) Leerlingvolgsysteem
- 3) Mentoraat
- 4) Didactisch handelen
- 5) Pedagogisch klimaat / veiligheid
- 6) Welbevinden en sociaal-emotionele ontwikkeling
- 7) Schoolorganisatie m.b.t. de onderwijsondersteuning
- 8) Functionarissen t.b.v. de onderwijsondersteuning
- 9) Contact met ouders / ouderparticipatie
- 10) Deskundigheid docenten.

De inhoud van de basisondersteuning is op de website van het SWV terug te vinden.

Kwaliteit

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning. Zij dienen te voldoen aan het inspectiekader. Zij hebben zicht op de kwaliteit van de basisondersteuning op de locaties en nemen maatregelen als de kwaliteit onvoldoende is.

Het SWV heeft een ondersteunende en signalerende taak. Als een school de basisondersteuning (nog) niet op orde heeft, kan vanuit het SWV meegedacht worden hoe dat wel op orde te krijgen.

Als door het SWV wordt gesignaleerd dat een school niet handelt conform de afgesproken basisondersteuning, dan wordt dit met de (locatie-)directeur van de school besproken en gemeld bij het schoolbestuur. Het is aan het schoolbestuur om passende maatregelen te nemen.

Bekostiging

Het grootste deel van de kosten voor de basisondersteuning betalen de scholen vanuit de lumpsum. Daar bovenop ontvangen de scholen een budget van het samenwerkingsverband om de organisatie, coördinatie en inhoud van de basisondersteuning vorm te kunnen geven.

PROGRAMMA 1: BIJDRAGE AAN DE BASISONDERSTEUNING
Omschrijving:
Het SWV faciliteert de schoollocaties van het regulier VO, via de schoolbesturen, met een bedrag per leerling. De schoolbesturen verdelen dit budget over hun locaties. De subsidie is bedoeld om binnen de schoollocaties de gemaakte afspraken m.b.t. de basisondersteuning te organiseren en coördineren.
Ambitie:
Alle schoollocaties bieden de vastgestelde basisondersteuning, vormgegeven op de manier die past bij de school en zoals omschreven in het schoolondersteuningsprofiel.
Beoogde resultaten:
1. In 2018/2019 voldoen alle reguliere schoollocaties aan minimaal 75% van de indicatoren van de basisondersteuning. In 2019/2020 voldoen alle reguliere schoollocaties aan minimaal 85% van de indicatoren van de basisondersteuning. In 2020/2021 voldoen alle schoollocaties aan minimaal 95% van de indicatoren van de basisondersteuning. 2. 85% van de leerlingen kan vanuit de basisondersteuning zodanig begeleid worden, dat zij het onderwijs dat bij hen past, succesvol kunnen volgen.
Acties voor SWV:
Jaarlijks wijst het SWV op basis van het aantal leerlingen per schooljaar de bijdrage aan de basisondersteuning toe aan de schoolbesturen. De beschikking wordt in juni van het betreffende jaar aan de school verstrekt.
Budget:
€ 45 per havo/vwo-leerling € 55 per vmbo/pro-leerling € 10.000 Herman Broerencollege Totaal budget: € 328.000
Monitoring:
1. Jaarlijkse gesprekken van schoolbesturen met (locatie-)directeuren over de vormgeving van de basisondersteuning. De rapportage hiervan wordt elk jaar voor 31 oktober naar het SWV gestuurd. 2. Binnen het SWV is afgesproken dat alle schoollocaties jaarlijks de status van de ondersteuning binnen de school voor 31 juli van het schooljaar evalueren aan de hand van het SOP. Vervolgens worden binnen de locatie afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van eventuele knelpunten in de ondersteuning, die worden omgezet in actiepunten (professionalisering en ontwikkeling). Deze actiepunten worden opgenomen in het jaarplan van de school. Uiterlijk op 31 oktober wordt de evaluatie van de basisondersteuning door de (locatie-)directeuren naar het SWV gemaild. 3. De schoollocaties verantwoorden met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen' aan het SWV waaraan zij de middelen hebben besteed: in oktober leveren ze een forecast in, in juli een verantwoording. 4. Per schoollocatie wordt jaarlijks in beeld gebracht welk percentage leerlingen voldoende heeft aan de basisondersteuning (gemeten aan het aantal leerlingen dat extra ondersteuning krijgt).
Financiële risico's:
Beperkt; indien onverhoopt op andere begrotingsposten meer dient te worden uitgegeven, kan het budget aangepast worden.

§ 4.5 Extra impuls passend onderwijs in de scholen

In het voorwoord is reeds gesproken over de nadruk die we de komende jaren willen leggen op wat er binnen de scholen gebeurt in het kader van passend onderwijs. Hoe kunnen de leerling en de docent *in de klas* zo goed mogelijk ondersteund worden om tot de hoogst haalbare resultaten te komen?

Binnen het SWV zijn afspraken gemaakt over de professionalisering van docenten en de ondersteuning die de scholen bieden. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs (inclusief de professionalisering van de docenten) en de ondersteuning ligt bij de schoolbesturen. Sinds 2012 krijgen de schoolbesturen extra budget voor de scholing van docenten via de prestatiebox.

Om passend onderwijs een extra impuls te geven, heeft het bestuur van het SWV voor de jaren 2017-2022 jaarlijks € 100.000 extra beschikbaar gesteld voor projecten op de scholen om de basisondersteuning verder te ontwikkelen.

Deze middelen zijn naar aantal leerlingen over de schoollocaties verdeeld.

Omdat elke schoollocatie anders is qua organisatie en ondersteuningsniveau, heeft het bestuur van het SWV er voor gekozen om niet tot een eenduidige invulling over te gaan, maar om elke locatie zelf te laten bepalen waar de ontwikkelpunten liggen en hoe die het beste kunnen worden verwezenlijkt. De schoollocaties kunnen de middelen inzetten voor een project m.b.t. de professionalisering en/of ontwikkeling van de basisondersteuning voor de langere termijn op de eigen locatie.

Omdat het SWV moet kunnen verantwoorden dat de ondersteuningsmiddelen doelmatig zijn ingezet, is het van belang dat de projecten voldoen aan de missie en visie van het samenwerkingsverband, zoals omschreven in het Ondersteuningsplan.

De werkwijze is als volgt:

De schoollocatie stelt een plan van aanpak op aan de hand van een vast format.

In het projectplan dient de schoollocatie te omschrijven wat zij wil bereiken met het project en wat de opbrengst daarvan zal zijn. Daarnaast wordt aangegeven om welke periode het gaat, of er professionele ondersteuning wordt ingehuurd en wordt een begroting opgesteld.

Overschrijding van het beschikbaar gestelde bedrag is voor eigen risico van de schoollocatie.

De directeur van het SWV toetst het plan aan de uitgangspunten van het samenwerkingsverband. Na goedkeuring kan het project gestart worden.

Aan het einde van het schooljaar dient de school een verantwoording in met bijbehorende kopieën van facturen.

PROGRAMMA 9: PROJECTEN & PILOTS
Omschrijving:
Extra impuls passend onderwijs: de V(S)O-schoollocaties kunnen een projectplan indienen m.b.t. de verbetering van de basisondersteuning.
Ambitie:
De schoollocaties ontwikkelen zich verder op het gebied van passend onderwijs: de deskundigheid van de docenten wordt verbreed en elke leerling krijgt de ondersteuning die hij nodig heeft.
Beoogde resultaten:
1. 100% van de schoollocaties behalen het beoogde doel uit het ingediende projectplan.
Acties voor het SWV:
- Locaties dienen een projectplan in, SWV beoordeelt en wijst toe in de vorm van een beschikking.
Budget:

€ 100.000
Monitoring:
1. De ingediende projectplannen worden getoetst aan het Ondersteuningsplan. 2. De locaties dienen aan het eind van het schooljaar een verantwoording in bij het SWV over de behaalde resultaten en de besteding van de middelen.
Financiële risico's:
Geen; bij overschrijding van het beschikbare budget, moeten de locaties dit zelf bijleggen.

§ 4.6 Extra Ondersteuning

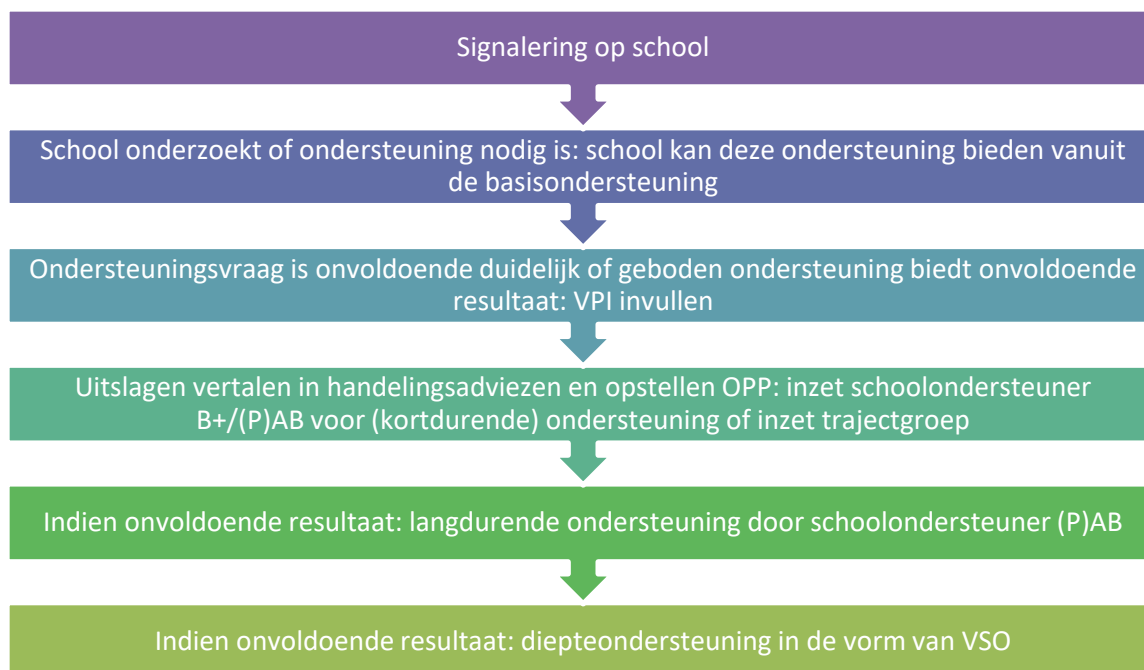
Als leerlingen bij aanvang van hun schoolloopbaan in het voortgezet onderwijs of in de loop van deze schoolloopbaan een ondersteuningsvraag ontwikkelen die de basisondersteuning van de school overstijgt, bekijkt de school samen met ouders welke extra ondersteuning noodzakelijk is.

Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat de school in het belang van de leerling handelt en op basis van wederzijds gedeelde informatie tot een passend aanbod komt. Scholen moeten in ieder geval stagnatie in het onderwijsleerproces voorkomen en passende maatregelen treffen.

De extra ondersteuning wordt aan de onderkant begrensd door de basisondersteuning en aan de bovenkant door de diepteondersteuning (VSO).

Binnen ons SWV hebben we diverse vormen van extra ondersteuning georganiseerd, die hieronder worden omschreven.

Het is essentieel dat vóór de inzet van elke vorm van ondersteuning, zorgvuldig onderzocht en vastgesteld wordt wat de ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn.

Van indiceren naar arrangeren

Bij alle omschreven vormen van ondersteuning, staat de ondersteuningsbehoefte van de leerling centraal. Het gaat niet om wat de leerling *heeft*, maar om wat de leerling *nodig heeft*; op deze school, in deze klas, bij deze docent, om een ononderbroken onderwijsproces door te kunnen maken op het niveau dat bij de leerling past.

Centrale gedachte bij het inzetten van interventies is: preventief waar mogelijk, extra (intensieve) ondersteuning als het moet en diepteondersteuning indien noodzakelijk. Altijd van licht naar zwaar. In bovenstaand schema wordt weergegeven wat de route is als een leerling meer ondersteuning nodig (b)lijkt te hebben dan in de basisondersteuning wordt geboden.

We gaan daarbij uit van een goed georganiseerde basisondersteuning, waarbij de ondersteuningsbehoeften van de leerling in een vroegtijdig stadium worden gesignaleerd en interventies zo snel en effectief mogelijk worden ingezet.

Voor de toeleiding naar extra ondersteuning staat dus de vraag centraal wat de leerling nodig heeft om onderwijs op zijn niveau te kunnen volgen.

Ouders worden van begin tot eind bij dit proces betrokken.

Vraag Profiel Instrument

Het is onze ambitie om een eenduidige, transparante wijze van toeleiding naar de extra ondersteuning te realiseren. Daartoe gebruiken we één instrument om de ondersteuningsbehoefte van de leerling in beeld te brengen, het Vraag Profiel Instrument (VPI).

Het VPI is een handelingsgericht instrument voor het bepalen van de onderwijsondersteuningsbehoefte van een leerling enerzijds en de benodigde ondersteuning anderzijds.

Het VPI wordt ingezet in het reguliere onderwijs en in de volgende situaties:

- Voor leerlingen waarbij de ondersteuningsvraag niet (geheel) duidelijk is;
- Voor leerlingen voor wie een beroep wordt gedaan op een vorm van extra ondersteuning.

Het VPI is nadrukkelijk een instrument om *in de school* in te zetten. Het vormt een uitstekende basis voor het opstellen van het ontwikkelingsperspectiefplan met handelingsadviezen.

Het advies vanuit het SWV aan de scholen is om het VPI zo vaak en zo vroeg mogelijk in te zetten, bij voorkeur bij de eerste signalering dat een leerling iets extra nodig heeft. Als het VPI door meerdere betrokkenen wordt ingevuld, kan het ook dienen als praatstuk bij de bespreking van een leerling.

Het VPI is altijd onderdeel van een breder dossier. Bij specifieke problematiek kan in sommige gevallen beter een ander, meer passend, instrument worden ingezet. De schoolondersteuner kan daarin adviseren.

§ 4.7 Basisondersteuning+

De Basisondersteuning+ (B+) is een kortdurende vorm van ondersteuning voor leerling, klas, docent of docententeam door een deskundige schoolondersteuner. Deze ondersteuning kan maximaal 3 maanden duren.

Elke school heeft een van tevoren bepaald aantal uren tot zijn beschikking (naar aantal leerlingen en schoolsoort) waarmee de school deze expertise kan inzetten. Het SWV heeft contracten afgesloten met zogenaamde schoolondersteuners B+: een orthopedagoog (generalist), specialisten op het gebied van ASS, ernstige gedrags-/psychiatrische problematiek en (hoog-)begaafde leerlingen. De schoolondersteuners B+ worden aangestuurd door de directeur van het SWV.

Bij het SWV VO Westland is vanaf augustus 2019 een schoolondersteuner B+ met als specialisme hoogbegaafdheid (HB) aangesteld. De HB-specialist kan bijdragen aan het signaleren van en aansluiten op de ondersteuningsvraag van de (hoog-)begaafde leerlingen binnen de scholen.

De HB-specialist heeft de volgende taken:

- Scholen informeren/voorlichten/adviseren over HB: Wat is HB? Hoe signaleer je? Wat kun je doen om aan de ondersteuningsbehoefte van de HB-leerling tegemoet te komen? Wat is de rol van de docent? Etc.
- Het ondersteunen van leerling, ouders en school op het gebied van HB op school en in de klas. Deze ondersteuning is met name gericht op deskundigheidsbevordering van en handelingsadviezen aan mentoren/docenten.
- Het organiseren van (schooloverstijgende) netwerk-/verdiepings-/kennisdelings-bijeenkomsten voor medewerkers op het gebied van HB en het organiseren van schooloverstijgende peergroup-bijeenkomsten voor leerlingen.
- Begeleiden van de overstap PO-VO voor HB-leerlingen met eventueel ook een taak in de POVO+-klas op ISW Gasthuislaan.
- Sparringspartner op het gebied van HB voor de VO-scholen.
- Sparringspartner voor de HB-specialist PO.

Het is de bedoeling dat de HB-specialist zo preventief mogelijk wordt ingezet. Bij deze doelgroep verdient het overleg en de afstemming met de ouders extra aandacht. Hier moet dan ook voor een groot deel op worden ingezet.

Steunpunt Hoogbegaafden

De samenwerking met de HB-specialist van het PO vindt op uitvoeringsniveau plaats. Voordeel van deze samenwerking is dat de expertise gebundeld wordt en dat er de mogelijkheid bestaat om ervaringen uit te wisselen en van elkaars deskundigheid gebruik te maken. Daarnaast is de intentie dat door deze samenwerking de overstap PO-VO voor de HB-leerlingen versterkt wordt.

Werkwijze

De HB-specialist verdeelt haar tijd over beide ISW-havo/vwo-locaties. In voorkomende gevallen kan zij ook door de andere VO-scholen in het Westland worden ingezet.

De HB-specialist is voor de scholen, zonder verdere tussenkomst van het SWV, op afroep beschikbaar. De aanvraag voor ondersteuning van de HB-specialist verloopt altijd via de zorgcoördinator van de school.

Aanmelding voor ondersteuning van de schoolondersteuner B+ HB gebeurt volgens onderstaande procedure.

Wanneer de aanvraag een andere vorm van ondersteuning betreft (bijvoorbeeld een voorlichting voor het team), neemt de zorgcoördinator telefonisch of per mail contact op met de HB-specialist om te overleggen wat de mogelijkheden zijn.

Binnen de school is de zorgcoördinator altijd het eerste aanspreekpunt voor de schoolondersteuner B+.

Indien nodig, is in de begeleiding van een leerling samenwerking met andere schoolondersteuners, schoolmaatschappelijk werk en/of trajectgroep mogelijk. De eerste contacten hiervoor lopen altijd via de zorgcoördinator van de school.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen van de HB-specialist, moet door school een OPP worden opgesteld. Dit geldt niet als het slechts om een korte adviesvraag gaat.

Procedure

De scholen kunnen de schoolondersteuners B+ via een eenvoudig aanvraagformulier direct inschakelen voor een korte (eventueel telefonische) vraag, een onderzoek, een observatie, interpretatie van toets/testgegevens, een pedagogisch of didactisch (handelings-)advies, kortdurende interventies/trainingen, etc.

Ouders en leerling worden altijd betrokken bij een aanvraag voor Basisondersteuning+.

De school is verantwoordelijk voor het bijhouden van de gebruikte uren en het is eveneens de verantwoordelijkheid van de school om de beschikbare uren op een evenwichtige manier over het schooljaar te verdelen.

De school moet aan het eind van het schooljaar de gebruikte uren en ingezette trajecten aan het SWV verantwoorden via het formulier 'Verantwoording Basisondersteuning+'.

Bekostiging

PROGRAMMA 2: BASISONDERSTEUNING+
Omschrijving:
Kortdurende ondersteuning voor leerling, docent of docententeam.
Ambitie:
De school kan laagdrempelig en snel extra expertise inzetten om leerlingen en docenten(-team) kortstondig praktisch en handelingsgericht te ondersteunen. De professionele ontwikkeling en het handelingsrepertoire van de docenten worden verbreed. De verwijzing naar zwaardere vormen van ondersteuning wordt voorkomen door de snelle inzet van de Basisondersteuning+.
Beoogde resultaten:
1. De schoolondersteuner B+ start uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van de hulpvraag met de gevraagde begeleiding. 2. Minimaal 85% van de hulpvragen wordt beantwoord door de inzet van de B+. 2. Minimaal 85% van de scholen is tevreden over de geleverde ondersteuning in de B+.
Acties voor het SWV:
- Jaarlijks worden geschikte schoolondersteuners B+ gezocht. - Jaarlijks worden contracten afgesloten met de schoolondersteuners B+. - Jaarlijks wordt het aantal uren aan de scholen toegewezen. - Scholen kunnen zelfstandig de schoolondersteuners B+ inschakelen.
Budget:
€ 31.250
Monitoring:
1. De schoolondersteuner houdt de doorlooptijd, de hulpvragen en de resultaten van de aanvragen bij op het formulier 'Verantwoording Basisondersteuning+'. 2. Voortgangsgesprekken met de schoolondersteuners B+ door de directeur SWV. 3. Evaluatie met de zorgcoördinatoren door de directeur SWV. 4. Via het evaluatieformulier passend onderwijs aan het eind van het schooljaar.
Financiële risico's:
Beperkt; indien onverhoopt op andere begrotingsposten meer dient te worden uitgegeven, kan er (jaarlijks) minder B+ ingekocht worden. De afspraken met de schoolondersteuners zijn vastgelegd in contracten.

§ 4.8 Schoolondersteuning (P)AB

Aan elke reguliere school binnen het SWV zijn schoolondersteuners (P)AB met specialistische kennis op het gebied van cluster 3 en/of 4 toebedeeld. De schoolondersteuners (P)AB kunnen door de scholen worden ingezet voor preventieve ambulante begeleiding en langdurende ondersteuning van

leerlingen. Daarnaast geven de schoolondersteuners (P)AB docenten(-teams) adequate pedagogische en didactische handelingsadviezen m.b.t. de omgang met leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

De schoolondersteuners (P)AB zijn over de schoollocaties verdeeld naar leerlingaantal, niveau en aanwezige problematiek.

Alle schoolondersteuners (P)AB zijn zeer deskundig, hebben veelal een orthopedagogische of onderwijskundige achtergrond en hebben ervaring binnen (of zijn nog in dienst van) het speciaal onderwijs.

De schoolondersteuners (P)AB worden aangestuurd door de directeur van het SWV.

Procedure

De vaste schoolondersteuner (P)AB met deskundigheid op het gebied van ernstige gedrags- en psychiatrische problematiek is voor 8 à 16 uur per week gestationeerd op een schoollocatie.

Deze schoolondersteuner wordt geacht de ingedeelde uren ook daadwerkelijk op de locatie door te brengen. De bedoeling is dat hij, naast de begeleiding van de leerlingen die langdurende ondersteuning nodig hebben, een belangrijk aandeel heeft in de ondersteuningsstructuur van de school en het implementeren van passend onderwijs. De schoolondersteuner maakt onderdeel uit van de school en is beschikbaar voor advies op zijn vakgebied voor alle docenten, mentoren, zorgcoördinator en management.

De school en de schoolondersteuner zoeken gezamenlijk naar de meest effectieve en efficiënte invulling van de inzet van de schoolondersteuner (P)AB, die past bij de organisatie van de school.

Deze invulling kan per school verschillen, al naar wat de school zelf al in huis heeft en waar behoefte aan is.

De inzet van de schoolondersteuner (P)AB is gericht op de onderwijsbehoeften van leerlingen en/of ondersteuningsvragen van docenten(-teams). Alle interventies worden altijd op maat georganiseerd en zijn onderwijs gerelateerd.

De schoolondersteuner (P)AB gespecialiseerd in leerlingen met verstandelijke beperkingen, wordt ingezet op het praktijkonderwijs voor 12 uur per week.

Daarnaast beschikken alle schoollocaties over de mogelijkheid om een schoolondersteuner (P)AB gespecialiseerd in lichamelijke beperkingen of langdurig (chronisch) ziekten in te zetten. Hier heeft het SWV twee vaste specialisten voor beschikbaar, die gezamenlijk 4 dagen in de week beschikbaar zijn. De scholen kunnen zelfstandig de hulp van deze schoolondersteuners inroepen, zonder tussenkomst van het SWV.

Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen, zijn scholen wettelijk verplicht om binnen zes weken na inschrijving een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vast te stellen (zie § 4.15).

Samenwerking met de jeugdhulp

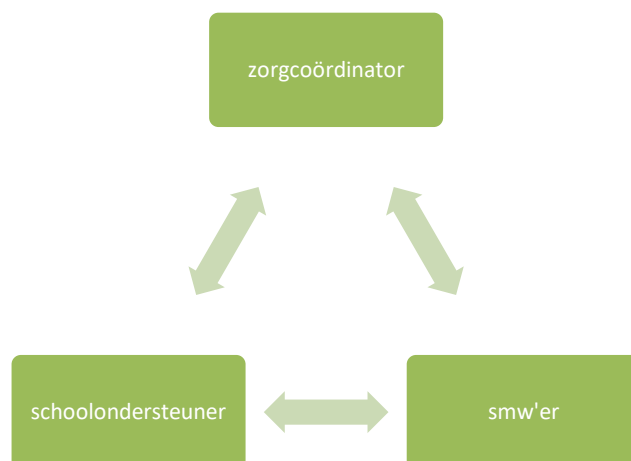
In de afgelopen jaren is het besef gegroeid dat voor de oplossing van problemen van jongeren het noodzakelijk is dat er tussen het onderwijs en de instellingen voor jeugdhulp intensief wordt samengewerkt.

Daarbij is het van groot belang dat er integraal wordt gewerkt: gezamenlijk en doelgericht werken aan een passende aanpak voor onderwijs-, opvoed- en ondersteuningsbehoefte(n) van de jeugdige en diens omgeving.

De schoolmaatschappelijk werker van Schoolformaat is op scholen de verbindende schakel tussen het onderwijs en de jeugdhulp (het SKT) en is daarmee de vertegenwoordiger van de jeugdhulpverlening op de school (zie § 6.2).

Omdat bij veel leerlingen problemen op meerdere gebieden spelen, is het van belang dat de samenwerking wordt gezocht tussen de verschillende partijen. Door elke leerling met extra ondersteuningsbehoeften te bespreken in de driehoek zorgcoördinator, schoolondersteuner en schoolmaatschappelijk werker kunnen de ondersteuningsbehoeften op alle gebieden goed in kaart worden gebracht. In deze samenstelling kan worden besproken welke ondersteuning door wie wordt opgepakt. Als de ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en onderwijs liggen, pakt de schoolondersteuner dit op; liggen de ondersteuningsbehoeften op sociaal-emotioneel vlak (bijvoorbeeld rouw, echtscheiding, faalangst, weerbaarheid, etc.), zijn er problemen thuis of in de vrije tijd, dan zal de smw'er aan de slag gaan.

Daarnaast kunnen er gezamenlijke arrangementen worden ingezet door school(-ondersteuner) en de jeugdhulpverlening, de zogenaamde onderwijszorgarrangementen. In de driehoek zorgcoördinator, schoolondersteuner en smw'er kunnen dan de ontwikkelingen op elkaar afgestemd worden.

Bekostiging

PROGRAMMA 4: SCHOOLONDERSTEUNING
Omschrijving:
Het SWV VO Westland positioneert op elke schoollocatie vaste schoolondersteuners (P)AB met diverse expertise.
Ambitie:
Het verspreiden van (VSO-)expertise in de school: de docenten worden steeds deskundiger op het gebied van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en hebben een breder handelingsrepertoire m.b.t. de aanpak in de klas. Leerlingen kunnen met de geboden (snel inzetbare) ondersteuning het onderwijs blijven volgen op het niveau dat bij hen past. Leerlingen stromen niet af of vallen niet uit vanwege het ontbreken van de benodigde ondersteuning.
Beoogde resultaten:

1. Minimaal 85% van de schoollocaties is tevreden over de inzet van de schoolondersteuners (P)AB.
2. Met behulp van de schoolondersteuners (P)AB kan 90% van de aangemelde leerlingen voldoende ondersteund worden, zodat zij hun schoolloopbaan succesvol kunnen afronden.
3. Jaarlijks worden Westlandbreed maximaal 15 leerlingen tussentijds naar het VSO verwezen.
Acties voor het SWV:
- Jaarlijks zorgen voor voldoende schoolondersteuners met de juiste expertise.
- Jaarlijks afsluiten van contracten met de schoolondersteuners.
- Jaarlijks de indeling maken van de schoolondersteuners.
- Jaarlijks met de scholen communiceren over de indeling van de schoolondersteuners.
Budget:
€ 369.000
Monitoring:
1. Evaluatie met de zorgcoördinatoren door de directeur SWV.
2. Via het evaluatieformulier passend onderwijs aan het eind van het schooljaar.
3. Voortgangsgesprekken met de schoolondersteuners (P)AB door de directeur SWV.
4. Aanvragen TLV's door reguliere scholen en doorstroomgegevens leerlingen (SWV).
Financiële risico's:
Beperkt; indien onverhoopt op andere begrotingsposten meer dient te worden uitgegeven, kan het budget (jaarlijks) aangepast worden. Met de schoolondersteuners of hun organisaties worden jaarlijks nieuwe afspraken gemaakt/contracten afgesloten. Met een enkele VSO-school worden meerjarige contracten afgesloten.

§ 4.9 Groepsarrangement: VMBO4you

Een speciale vorm van extra ondersteuning is VMBO4you. Bij VMBO4you volgen leerlingen met zeer ernstige gedragsproblematiek de lessen in een aparte afdeling binnen een reguliere school (Lentiz Floracollege). De klassen zijn klein: maximaal 14 leerlingen. De leerlingen krijgen les op hun eigen niveau (BL/KL/TL) en worden intensief begeleid in een setting waar duidelijkheid, structuur en consequent handelen voorop staat. Er werken hier speciaal opgeleide docenten die de klas alle lessen geven, uitgezonderd de praktijkvakken en gymnastiek. Voor deze vakken worden vakdocenten ingezet. Daarnaast is er één dag in de week een gespecialiseerde schoolondersteuner aanwezig bij VMBO4you.

In de onderbouw zitten de leerlingen in aparte klassen, waar zij intensief worden voorbereid op de instroom in een reguliere klas op hun eigen niveau vanaf klas 3. Bij deze integratie in de bovenbouw krijgen de leerlingen en hun docenten tot en met klas 4 ondersteuning vanuit de specialisten van VMBO4you. De leerlingen worden vervolgens intensief begeleid naar een passende plek in het vervolgonderwijs.

Een belangrijk indicatiecriterium voor VMBO4you is de inschatting dat de leerling zonder deze intensieve vorm van extra ondersteuning geen diploma zal kunnen behalen en dat het alternatief het VSO zou zijn.

Procedure

Aanvragen voor dit groepsarrangement verlopen via de ACTA. Bij instroom in klas 1 zal de school, nadat de leerling is aangemeld, in nauwe samenwerking met de basisschool de aanvraag bij de ACTA indienen. Zij instroom in klas 1 en 2 is mogelijk, mits er plaats is.

Gezien het concept van VMBO4you is instroom in klas 3 en 4 niet meer mogelijk; de leerlingen hebben de stevige basis van klas 1 en 2 nodig om vanaf klas 3 goed in een reguliere klas te kunnen functioneren.

Het Floracollege kan geen leerlingen bij VMBO4you plaatsen zonder toelatingsbesluit van de ACTA.

Er zijn – in de lijn van de toelaatbaarheidscriteria voor het VSO – toelaatbaarheidscriteria opgesteld voor VMBO4you. Deze zijn te vinden op de website van het SWV VO Westland.

Voor alle leerlingen binnen VMBO4you dient een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld te worden. Dit OPP wordt opgesteld binnen 6 weken na de start van het schooljaar of na plaatsing in VMBO4you. De leerlingen worden begeleid zoals in het OPP is omschreven.

Bekostiging

PROGRAMMA 3: GROEPSARRANGEMENT VMBO4YOU
Omschrijving:
Het in stand houden van een speciaal groepsarrangement voor leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek binnen de reguliere setting.
Ambitie:
Leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek thuis nabij een passende plek bieden waar zij zich optimaal kunnen ontwikkelen en waarbij het bieden van structuur en veiligheid voorop staat. Er wordt, meer dan in de reguliere klassen, aandacht besteed aan de vaardigheden die voor deze leerlingen lastig zijn.
Beoogde resultaten:
1. Voorkomen dat leerlingen aangewezen zijn op een intensievere vorm van onderwijs (VSO), afstromen naar een lager niveau of voortijdig de school verlaten. 2. Minimaal 90% van de onderbouwleerlingen stroomt door naar de bovenbouw. 3. Minimaal 90% van de leerlingen van VMBO4you behalen een vmbo-diploma en stromen door naar passend vervolgonderwijs.
Acties voor het SWV:
- Het afgeven van een beschikking voor leerlingen die voor deze vorm van onderwijs in aanmerking komen.
Budget:
€ 223.500 (inclusief € 70.000 i.v.m. minder inzet van een schoolondersteuner)
Monitoring:
1. Jaarlijks aanleveren van een rapportage door VMBO4you waarin wordt gepresenteerd hoeveel leerlingen hebben geprofiteerd van VMBO4you (in-, door- en uitstroom) en hun niveau. 2. In de jaarlijkse verantwoording ondersteuningsmiddelen wordt door het schoolbestuur aangegeven waar de middelen aan zijn besteed. 3. Regelmatig overleg tussen directeur SWV, coördinator VMBO4you en directeur Floracollege.
Financiële risico's:
Matig; de medewerkers van VMBO4you zijn in vaste dienst van het Floracollege; in het kader van de tripartiete overeenkomst worden deze medewerkers (gedeeltelijk) bekostigd door het SWV. Het budget voor VMBO4you kan niet zonder meer aangepast worden als er op andere begrotingsposten meer wordt uitgegeven.

§ 4.10 Trajectgroepen

Voor sommige leerlingen is het, om verschillende redenen, tijdelijk niet mogelijk onderwijs te volgen in de reguliere klas. Voor deze leerlingen bestaat de mogelijkheid om onderwijs te volgen in een zogenaamde trajectgroep. Dit is een hele specialistische vorm van ondersteuning op de reguliere school, die in een vroegtijdig stadium kan worden ingezet voordat gedrag (internaliserend en externaliserend) of situaties escaleren. De leerlingen krijgen in de trajectgroep begeleiding, die

voornamelijk gericht is op gedragsverandering. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het schoolwerk, zodat de leerlingen gedurende het verblijf in de trajectgroep, niet achterop raken bij hun klasgenoten.

Elke schoollocatie (of cluster van schoollocaties) beschikt over een trajectgroep.

Het is aan de verschillende schoolbesturen hoe deze trajectgroepen zo efficiënt en effectief mogelijk worden ingericht, aansluitend op de overige interne ondersteuning, de visie en de organisatie van de schoollocatie(s). De medewerkers van de trajectgroepen beschikken over voldoende vaardigheden om de leerlingen op alle vlakken op een goede manier te begeleiden.

Er kan worden gevarieerd in de mate van integratie: leerlingen volgen een deel van het onderwijs in de trajectgroep en een deel van het programma in een reguliere klas of (vrijwel) het gehele programma wordt apart in de trajectgroep georganiseerd. Ook kan gevarieerd worden in de duur van het programma: van kortdurend tot gedurende meerdere schooljaren.

Kenmerken van de trajectgroep zijn: ondersteuning op maat en flexibiliteit! Doel voor de leerling is altijd een zo spoedig mogelijke, volledige terugkeer in de eigen klas.

De trajectgroep dient twee (hoofd)doelen:

- 1) Voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip vallen (en eventueel thuis komen te zitten) door vroegtijdig te signaleren, preventief te handelen en een passende plek te bieden, ook als het (tijdelijk) niet lukt binnen de klas;
- 2) Door outreachend te werken, de deskundigheid van de medewerkers van de trajectgroep binnen de schoollocaties te verspreiden.

Binnen de trajectgroep kan gebruik worden gemaakt van het VPI en de Basisondersteuning+. Dit verloopt via de zorgcoördinator van de locatie waar de leerling is ingeschreven.

Ditzelfde geldt ook voor de inzet van schoolmaatschappelijk werk en/of de jeugdhulp.

Procedure

De schoollocatie beslist, na bespreking in het ondersteuningsteam, of een leerling wordt aangemeld voor de trajectgroep. Er is geen beschikking van het SWV nodig voor plaatsing in de trajectgroep. Het is van groot belang dat de trajectgroep vroegtijdig wordt ingezet. Op het moment dat al vele verschillende interventies hebben plaatsgevonden zonder blijvend resultaat, zal in de meeste gevallen plaatsing bij de trajectgroep ook niet veel zin meer hebben.

Het voordeel van een trajectgroep binnen de school is dat het een laagdrempelig traject is en dat een medewerker van de trajectgroep al in een vroeg stadium kan worden ingeschakeld om bijvoorbeeld een observatie van een leerling in de klas te doen. Aan de hand van deze observatie (en dossieronderzoek) kan de medewerker in overleg met de zorgcoördinator/het ondersteuningsteam een inschatting maken of een leerling in de trajectgroep op zijn plek zou zijn of dat er door de school een ander (passender) traject moet worden ingezet.

Voorkomen thuiszitters

De trajectgroep is er o.a. om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. In de ideale situatie stromen leerlingen vroegtijdig en preventief in. Het kan echter ook zo zijn dat leerlingen bijvoorbeeld wachten op een plekje bij een ander onderwijstraject en niet meer (volledig) in de klas kunnen functioneren. Voor deze leerlingen kan de trajectgroep een tijdelijke oplossing op maat bieden.

Datzelfde geldt voor leerlingen die weer langzaam terugkeren in het onderwijs na (tijdelijke) afwezigheid (residentiële opname, psychische problematiek, etc.). De trajectgroep kan dan een geschikte plaats zijn voor de leerling om weer langzaam aan het onderwijs te wennen voordat hij volledig op de school van herkomst geplaatst wordt.

Bekostiging

De schoolbesturen worden gefaciliteerd door het SWV om de trajectgroepen binnen hun locaties te organiseren. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de trajectgroep en de medewerkers en legt verantwoording af aan het SWV over de middelen die het hiertoe heeft ontvangen.

PROGRAMMA 5: TRAJECTGROEPEN
Omschrijving:
In de trajectgroepen worden leerlingen opgevangen die om wat voor reden dan ook tijdelijk niet in de eigen klas kunnen functioneren.
Ambitie:
Elke leerling kan zijn onderwijsloopbaan zonder onderbreking en bij voorkeur op zijn eigen school continueren. Geen leerling zit thuis omdat er geen passende onderwijsplek beschikbaar is. Door outreachend te werken wordt de deskundigheid van de trajectgroepmedewerkers verspreid onder de docenten van de schoollocaties.
Beoogde resultaten:
1. In 2020/2021 zijn de trajectgroepen zodanig ingericht dat er voor elke leerling op elk niveau van deze doelgroep een passende oplossing kan worden geboden. 2. In 2018/2019 keert 80% van de aangemelde leerlingen, met de verkregen tools, terug naar de klas/school van herkomst. De overige 20% stroomt door naar een beter passende plek. In 2019/2020 keert 90% terug naar de klas/school van herkomst, 10% naar een beter passende plek. In 2020/2021 keert 95% terug naar de klas/school van herkomst, 5% naar een beter passende plek. 3. We blijven (ruim) binnen de gestelde VSV-normen: de onderbouw (1%), de bovenbouw vmbo (4%) en de bovenbouw havo/vwo (0,5%) worden behaald.
Acties voor het SWV:
- Jaarlijks beschikkingen opstellen voor de bekostiging van de trajectgroepen. - Momenteel liggen de bedragen die in de trajectgroepen per leerling worden besteed erg ver uit elkaar (bekostiging t.o.v. aantal leerlingen in de TG). In overleg met de coördinatoren en besturen bekijken hoe we de budgetten gelijkmatiger kunnen inzetten.
Budget:
ISW: € 220.000 Lentiz: € 110.000 Totaal: € 330.000
Monitoring:
1. De trajectgroepen houden bij: aantal leerlingen, leeftijd, niveau, verblijfsduur, problematiek en uitstroom en rapporteren deze gegevens, inclusief een inhoudelijk verslag(je), aan het SWV. 2. Op regelmatige basis vindt overleg plaats over de ontwikkelingen in de trajectgroepen tussen de directeur SWV en de coördinatoren van de trajectgroepen. 3. Twee keer per jaar vindt bij het SWV overleg plaats met de trajectgroepmedewerkers, waarvan het overleg in juni in de vorm van een evaluatie is. 4. Schoolbesturen leggen jaarlijks verantwoording af over de verkregen middelen voor de trajectgroepen m.b.v. het formulier 'verantwoording ondersteuningsmiddelen'.
Financiële risico's:
Matig; de medewerkers van de trajectgroepen zijn in vaste dienst bij de schoolbesturen op basis van de toegezegde ondersteuningsmiddelen vanuit het SWV. Het budget voor de trajectgroepen

kan dan ook niet zonder meer aangepast worden als er op andere begrotingsposten meer wordt uitgegeven.

De trajectgroepen worden deels gefinancierd door de regionale VSV-subsidie (€ 40.833 per jaar).

§ 4.11 FlexCollege

Voor leerlingen die de veiligheid van zichzelf, medeleerlingen en/of medewerkers in gevaar brengen, maar die niet in aanmerking komen voor het cluster 4 onderwijs, kan bij het SWV een plaatsing worden aangevraagd voor het FlexCollege in Den Haag.

Het FlexCollege is een bovenschoolse voorziening van het SWVZHW. Met het SWVZHW en het FlexCollege zijn afspraken gemaakt over de plaatsing van Westlandse leerlingen.

Het aanbod op het FlexCollege bestaat uit een combinatie van onderwijs en begeleiding vanuit de jeugdhulp. Het doel is dat de leerling terugkeert naar een kansrijk regulier onderwijstraject; dit kan de school van herkomst zijn, maar bij de oudere leerlingen is een andere optie bijvoorbeeld uitstroom naar het MBO. Indien dit niet mogelijk blijkt, is doorstroom naar het VSO ook een mogelijkheid.

Voordat een plaats op het FlexCollege kan worden aangevraagd, moeten door de school eerst de lichtere vormen van extra ondersteuning zijn ingezet. Belangrijk is dat goed beoordeeld wordt of de verwachting is dat de leerling met een tijdelijke 'uitschoolplaatsing' weer voldoende tools zal hebben om binnen het reguliere onderwijs te functioneren of dat de leerling langdurende, intensieve ondersteuning nodig heeft. In dat laatste geval zal voor een andere optie dan het FlexCollege moeten worden gekozen.

Procedure

Na overleg met de directeur van het SWV, kan de school een aanvraag indienen bij het SWV voor het verkrijgen van een beschikking.

De ACTA beoordeelt de aanvraag op de doorlopen procedure (zijn door de school de juiste stappen doorlopen, is er voldoende ondersteuning ingezet, zijn ouders voldoende betrokken?) en op inhoud (t.a.v. de benodigde onderwijssteun en het aangevraagde arrangement).

Als de aanvraag gehonoreerd wordt, zal vervolgens door het SWV het eerste contact met het FlexCollege gelegd worden, waarna de verdere procedure van intake en plaatsing met de zorgcoördinator van de stamschool besproken wordt.

De school van herkomst blijft altijd verantwoordelijk voor de leerling en het aanleveren van materialen, toetsen, etc.

Bekostiging

Voor plaatsing in het FlexCollege wordt het principe 'geld volgt leerling' gevolgd.

Het FlexCollege (SWVZHW) factureert het SWV VO Westland, waarna het SWV de geplaatste leerlingen twee keer per jaar doorberekent aan de desbetreffende schoollocatie volgens onderstaande staffel.

Basisbekostiging	vmbo-b/k	€ 7.400	
	Overig	€ 6.800	
	lwoo en pro	€ 11.800	
12 maanden	95%	6 maanden	50%
11 maanden	95%	5 maanden	40%
10 maanden	90%	4 maanden	30%

9 maanden	80%	3 maanden	20%
8 maanden	70%	2 maanden	10%
7 maanden	60%	1 maand	10%

PROGRAMMA 6: FLEXCOLLEGE
Omschrijving:
Leerlingen die de veiligheid van zichzelf, medeleerlingen of medewerkers in gevaar brengen, kunnen op het FlexCollege van het SWV ZHW geplaatst worden. Op het FlexCollege wordt gewerkt aan continuering van het onderwijs aan leerlingen die op hun stamschool zijn vastgelopen, zodat zij hun schoolloopbaan op een passende en positieve manier kunnen voortzetten. Het FlexCollege biedt jongeren maatwerk op het gebied van onderwijs, trainingen en jeugdhulp.
Ambitie:
Voorkomen van thuiszitters, voortijdig schoolverlaters of afstromers op basis van gedrag. Voor elke leerling weer perspectief bieden, ook als hij is vastgelopen op zijn eigen school.
Beoogde resultaten:
1. 85% van de leerlingen die naar het FlexCollege gaan, behalen met de benodigde ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp, een diploma en/of worden toegeleid naar een passende vervolgopleiding (MBO) of arbeidsplek. 2. We blijven (ruim) binnen de gestelde VSV-normen: binnen de onderbouw (1%), de bovenbouw vmbo (4%) en de bovenbouw havo/vwo (0,5%).
Acties voor het SWV:
Jaarlijks afspraken maken met het SWV ZHW en het FlexCollege in Den Haag over de plaatsing van Westlandse leerlingen. Als tussenpersoon fungeren voor scholen die leerlingen naar het FlexCollege willen verwijzen. Afgave van een beschikking voor plaatsing op het FlexCollege.
Budget:
€ 35.000 (waar naar schatting € 30.000 aan baten tegenover staat omdat de scholen bijdragen aan de kosten)
Monitoring:
1. Het SWV heeft minimaal twee keer per jaar overleg met de gedragswetenschapper en de directeur van het FlexCollege over leerlingen, werkwijze en ontwikkelingen. 2. Het FlexCollege rapporteert minimaal twee keer per jaar aan het SWV over de ontwikkeling van de Westlandse leerlingen.
Financiële risico's:
Beperkt; de scholen die leerlingen naar het FlexCollege verwijzen, dragen zelf bij aan de kosten. Het SWV betaalt voor leerlingen zonder stamschool.

§ 4.12 Leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs (lwoo en pro)

Sinds 1 januari 2016 vallen lwoo en pro onder de systematiek van passend onderwijs. Daarmee is het SWV verantwoordelijk voor alle vormen van onderwijsondersteuning die leerlingen in de klas nodig hebben, zodat er goed kan worden afgewogen welke ondersteuning het beste bij een leerling past.

§ 4.12.1 Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) / Ondersteuning bij leerachterstanden (OLA)

Het Ministerie van OCW werkt aan een wetsvoorstel om de landelijke toewijzingscriteria en duur van lwoo los te laten. Het is nog niet bekend wanneer deze nieuwe regeling in zal gaan. Vooruitlopend daarop kunnen samenwerkingsverbanden kiezen voor 'opting-out'. Dit betekent dat samenwerkingsverbanden, onder bepaalde voorwaarden, zelf keuzes kunnen maken en beleid kunnen vormgeven met betrekking tot lwoo.

Het SWV VO Westland heeft er voor gekozen om met ingang van 1 januari 2020 te kiezen voor 'opting-out lwoo'. De criteria en het afgeven van aanwijzingen lwoo zullen worden losgelaten.

Waarom opting-out?

De indicering van lwoo-leerlingen vergt veel tijd en energie van basisscholen en scholen voor het voortgezet onderwijs i.v.m. testen en aanvragen.

Het SWV VO Westland heeft het uitgangspunt dat tijd en middelen beter ingezet kunnen worden voor het onderwijs en de ondersteuning aan de leerlingen in de klas. Dát is waar passend onderwijs moet plaatsvinden.

Daarnaast is het van belang dat alle leerlingen de onderwijsondersteuning krijgen die ze nodig hebben, ongeacht of zij binnen de vastgestelde criteria vallen of op welk moment in de schoolloopbaan zij ondersteuning nodig hebben. Arrangeren i.p.v. indiceren!

Uitgangspunt is dat de vorderingen, ontwikkeling en resultaten van de leerling bepalend zijn voor de mate waarin ondersteuning geboden wordt. Met het afschaffen van de criteria geeft dit de scholen de mogelijkheid om meer maatwerk te leveren in het ondersteunen en begeleiden van leerlingen én we verminderen de bureaucratie en testdruk.

Scholen met ondersteuning bij leerachterstanden

Binnen het SWV VO Westland bieden de scholen die vmbo basisberoepsgerichte leerweg (bl) en kaderberoepsgerichte leerweg (kl) in huis hebben, ondersteuning bij leerachterstanden, al dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek:

- ISW Vakcollege
- Lentiz Floracollege.

Deze scholen zorgen elk afzonderlijk voor een passend aanbod van ondersteuning voor leerlingen binnen de beroepsgerichte leerwegen binnen het vmbo, aansluitend op de visie en mogelijkheden van de school. De inhoud van de ondersteuning zal niet heel erg verschillen van de 'oude' leerwegondersteuning; er is nu echter de mogelijkheid om de ondersteuning flexibeler en meer op maat in te zetten.

Een uitgebreide beschrijving van wat de scholen bieden in de ondersteuning bij leerachterstanden is te vinden in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school. Het SOP is te vinden op de websites van de scholen en van het SWV VO Westland.

Wat betekent het loslaten van de criteria voor de overdracht PO-VO?

Door het loslaten van de criteria is de overdracht PO-VO nóg belangrijker geworden:

- Bij de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs is het afnemen van een intelligentietest of drempelonderzoek niet meer vereist voor leerlingen die naar het vmbo bl of kl gaan. Leerwegondersteuning hoeft niet meer bij het SWV VO te worden aangevraagd.
- Een actueel overzicht van leerachterstanden uit het leerlingvolgsysteem is van groot belang, zodat de VO-school kan zien op welke gebieden extra ondersteuning wenselijk is. Het verdient aanbeveling om leerlingen na groep 6 te toetsen rond hun eigen beheersings- en instructieniveau. Bijvoorbeeld: een leerling uit groep 7 die functioneert op groep 5 niveau wordt getoetst met een E5-toets.

Ook is het belangrijk om in het onderwijskundig rapport (OKR) heel goed aan te geven *of* en zo ja, *welke* ondersteuning gewenst is. De basisschool dient hierbij duidelijk aan te geven op welke leer- en ontwikkelingsgebieden de leerling ondersteuning kan gebruiken: leren/didactische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, werkhouding, sociaal-emotioneel gedrag, lichamelijk.

Op basis van de aangeleverde informatie van de basisschool, eventueel in combinatie met informatie van de ouders, maken de scholen met ouders afspraken over de te bieden ondersteuning.

- Het advies aan de basisscholen is om de onderwijsondersteuningsbehoeften in het voortgezet onderwijs *al in groep 7* bespreekbaar te maken met ouders en niet te wachten tot het adviesgesprek. Ouders kunnen dit meenemen in de zoektocht naar de best passende school voor hun kind en kunnen aan de VO-school de juiste informatie verstrekken over de benodigde ondersteuning.
- Wanneer een leerling qua leerresultaten tussen het vmbo bl en het praktijkonderwijs valt, blijft het afnemen van aanvullend onderzoek noodzakelijk om tot de juiste advisering en plaatsing te komen. De jaarlijks vastgestelde lijst van toegestane screenings- en testinstrumenten zoals gepubliceerd in de Staatscourant is hierbij leidend.
- Een goede afweging in het schooladvies is voor leerlingen die in het grensgebied tussen vmbo bl en pro vallen zeer belangrijk. De vmbo-scholen en de praktijkschool zijn altijd bereid om voorafgaand aan een schooladvies en/of aanmelding mee te kijken met de basisschool of te overleggen over de meest passende plek of advies voor een leerling. Ook m.b.t. andere vragen rondom advisering en plaatsing kunnen zij altijd meedenken.

De informatie over deze wijziging is onder de scholen en schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs verspreid in de vorm van een 'Informatieblad veranderingen lwoo voor het basisonderwijs'. Daarnaast is er een bericht in de nieuwsbrief van het SPOW geplaatst en is er aandacht hiervoor op de websites van zowel het SPOW als het SWV VO. De wijzigingen zijn besproken met de intakecoördinatoren vmbo en zijn in de zorgcoördinatoren- en schoolondersteunersoverleggen aan de orde geweest.

Bovendien organiseren de orthopedagogen van ISW Vakcollege en Lentiz Floracollege speciaal voor alle leerkrachten groep 7 en 8 en IB'ers per regio inloophoudagen waar vragen over de advisering, plaatsing en overdracht besproken kunnen worden.

Handreiking bij advies over vmbo bl of pro

In aanvulling op het 'Informatieblad veranderingen lwoo voor het basisonderwijs' is een handreiking geschreven ter ondersteuning van leerkrachten wanneer een leerling qua leerresultaten tussen het vmbo bl en het praktijkonderwijs valt. In de handreiking wordt uitgelegd welke stappen genomen moeten worden om tot een goede advisering te komen. Zowel het informatieblad als de handreiking zijn terug te vinden op de website van het SWV.

Financiën lwoo en pro

Sinds 1 januari 2016 vormt het voormalige regionale zorgbudget samen met de ondersteuningsbudgetten voor lwoo en pro het budget voor lichte ondersteuning van het SWV. Het SWV ontvangt voor lichte ondersteuning alleen het geld dat overblijft na aftrek van de middelen die de scholen ontvangen voor lwoo- en pro-leerlingen. Dat is vooral van belang als een SWV meer

leerlingen naar lwoo en pro stuurt dan daar budget voor is. De middelen voor lwoo en pro raken dan uitgeput. Dit gaat eerst ten koste van de lichte ondersteuning, voor er wordt verhaald op de lumpsum van de besturen. Andersom is het ook zo dat als het SWV minder naar lwoo en pro verwijst er meer budget overblijft voor andere vormen van lichte ondersteuning.

Het is bij een overschrijding dus niet zo dat het bedrag per lwoo- of pro-leerling lager wordt.

Het landelijk budget voor lwoo en pro is gemaximeerd. Het totale budget is op basis van de begroting van het jaar 2012 vastgesteld. Het aantal leerlingen dat lwoo of pro volgt, kan wel nog groeien.

De bekostiging aan de scholen verloopt via DUO.

Het budget voor lwoo en pro wordt per kalenderjaar toegekend aan het SWV. Het aantal leerlingen op 1 oktober van een jaar is bepalend voor de bekostiging voor lwoo en pro vanaf 1 januari in het kalenderjaar daaropvolgend.

De omvang van het ondersteuningsbudget voor lwoo en pro per SWV bestaat uit een bedrag per leerling. Omdat er sprake is van een gebudgetteerde bekostiging vormt het aantal lwoo- en pro-leerlingen dat het SWV had op 1 oktober 2012 de basis. Om rekening te houden met demografische ontwikkelingen, wordt het aantal lwoo- en pro-leerlingen uitgedrukt in een deelnamepercentage op 1 oktober 2012. Vervolgens wordt ieder jaar het totaal aantal VO-leerlingen in het SWV vermenigvuldigd met dit percentage. Het aantal leerlingen dat daaruit komt, wordt vermenigvuldigd met een landelijk vastgesteld bedrag.

Het budget dat het SWV krijgt toegekend is dus niet gebaseerd op het daadwerkelijke aantal leerlingen in het SWV in dat jaar, maar op het percentage lwoo- en pro-leerlingen in het SWV op 1 oktober 2012.

Jaarlijks wordt door de scholen die bekostiging ontvangen van het SWV voor lwoo en/of pro, verantwoording afgelegd over de besteding van deze ondersteuningsmiddelen met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen aan SWV VO Westland'.

Financiën na de opting-out lwoo

Voor 2020 blijft bovenstaande van toepassing. Voor 2021 is de afspraak dat de scholen in september 2020 de lwoo-vermeldingen uit BRON verwijderen, zodat we in 2021 direct over kunnen stappen op volledige bekostiging vanuit het SWV.

De bekostiging van het pro verandert niet.

Bekostiging

PROGRAMMA: LWOO / OLA
Omschrijving:
Het SWV is verantwoordelijk voor het ondersteuningsbudget lwoo. Tot en met 2020 krijgen de scholen aanvullend ondersteuningsbudget (via DUO uit het budget van het SWV). Vanaf 2021 verdeelt het SWV deze middelen over de scholen.
Ambitie:
Leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning op het gebied van leerachterstanden als dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek, zodanig ondersteunen dat ze het onderwijs binnen de passende leerweg kunnen volgen en een diploma behalen.
Beoogde resultaten:

1. 90% van deze leerlingen behaalt een diploma op het niveau dat van ze mag worden verwacht, na determinatie na klas 1.
Acties voor de schoollocaties en het SWV:
- De schoollocaties beschrijven in hun SOP welke ondersteuning zij bieden voor de leerlingen met leerachterstanden, als dan niet in combinatie met sociaal-emotionele problematiek.
Budget (2019):
Baten: € 3.481.750 Afdracht aan de scholen: € 3.657.013 Extra bijdrage uit budget lichte ondersteuning: € 175.263
Monitoring:
1. Schoollocaties rapporteren jaarlijks aan het SWV het uitstroomniveau van de schoolverlaters met vermelding van verwacht uitstroomprofiel na klas 1. 2. De schoollocaties verantwoorden jaarlijks waar de lwoo-ondersteuningsmiddelen aan zijn besteed met het formulier 'verantwoording ondersteuningsmiddelen'.
Financiële risico's:
Hoog: door het hoge aantal lwoo-leerlingen overschrijden we de inkomsten voor het lwoo. Dit betekent dat deze overschrijding wordt bekostigd vanuit de lichte ondersteuning en deze middelen niet op een andere manier kunnen worden ingezet. In de huidige bekostigingssystematiek leidt dit (nog) niet tot problemen; het is onduidelijk wat er in de nieuwe bekostigingssystematiek gaat gebeuren. Wat de basis voor de verdeelsystematiek vanuit de overheid ook wordt, de kans is erg groot dat we er financieel op achteruit zullen gaan. Als het huidig beschikbaar gestelde budget lichte ondersteuning wordt overschreden, zullen alle deelnemende scholen binnen het SWV naar rato van het aantal leerlingen bijdragen om het tekort op te vangen (via de lumpsum). Op basis van de gemeentelijke cijfers wordt verondersteld dat in de komende jaren het totaal aantal leerlingen binnen het SWV licht zal dalen. Als dat inderdaad zo is, zullen de inkomsten van het SWV eveneens dalen. Door opting-out lwoo kunnen we beter op deze risico's sturen.

§ 4.12.2 Praktijkonderwijs (pro)

Praktijkonderwijs mag alleen aangeboden worden op scholen met een licentie praktijkonderwijs. Er is één praktijkschool in het Westland: ISW Lage Woerd. Hier wordt praktijkonderwijs Basis (uitstroom arbeidsmarkt) en praktijkonderwijs Plus (uitstroom MBO1) aangeboden.

Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen die naar verwachting geen vmbo-diploma kunnen halen.

Bij pro-leerlingen wordt structureel extra ondersteuning geboden op die terreinen op basis waarvan zij de TLV pro hebben ontvangen (beperkte cognitieve ontwikkeling, leerachterstanden als dan niet in combinatie met belemmeringen in de sociaal-emotionele ontwikkeling of het gedrag).

De school omschrijft in het schoolondersteuningsprofiel welke ondersteuning zij biedt aan deze leerlingen.

Voor het pro wordt door het SWV een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) afgegeven. Een TLV moet zijn afgegeven, voordat de school een beslissing neemt over plaatsing (net als bij het VSO).

Een TLV of aanwijzing is landelijk geldig, gedurende de gehele schoolloopbaan in het VO. Bij verhuizing komen de kosten voor het SWV waar de leerling onderwijs volgt. Er hoeft geen nieuwe aanvraag te worden ingediend.

De aanvraag voor een TLV pro kan het gehele jaar door worden gedaan. Telling voor de bekostiging vindt alleen plaats op 1 oktober.

De TLV voor pro kan door *elke* VO-school in het eigen SWV aangevraagd worden. Voor de bijzondere groep leerlingen met een OPP of TLV VSO, die toelaatbaarheid nodig hebben tot het praktijkonderwijs, kan alleen door de praktijkschool een TLV worden aangevraagd. Zowel de ouder(s)/verzorger(s) als de school kan in bezwaar -en eventueel ook in beroep- gaan tegen het besluit van het SWV m.b.t. de toewijzing van een TLV voor het pro.

Landelijke criteria pro

In het Inrichtingsbesluit WVO artikel 15d wordt beschreven op basis van welke criteria het SWV een aanvraag pro mag toewijzen:

- a. IQ 55 tot en met 80
- b. Leerachterstand op tenminste twee van de vier domeinen inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, tenminste één van deze twee domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze leerachterstand gelijk is aan of groter is dan 0,5.

Aanvragen bijzondere groepen

In het Inrichtingsbesluit WVO artikel 15e wordt de aanvraag voor bijzondere groepen leerlingen beschreven (voorheen de 'bijzondere regeling'). Dit gaat om leerlingen die al een OPP of een TLV voor het VSO toegewezen hebben gekregen en voor wie nu een TLV voor het pro wordt aangevraagd. De aanvraag voor bijzondere groepen leerlingen kan alleen ingediend worden door een pro-school.

De criteria die hierbij gehanteerd worden zijn de volgende:

Op grond van artikel 10g, vijfde lid, van de wet kan een aanvraag voor toelaatbaarheid tot het pro bij het SWV worden ingediend voor een leerling voor wie het zorg- en onderwijsaanbod van het pro naar het oordeel van het bevoegd gezag het beste aansluit bij de behoeften van deze leerling en die:

- a. Het vmbo of de mavo bezoekt en op lwoo is aangewezen, met:
 1. scores op de criteria, bedoeld in artikel 15d, in het grensvlak van het lwoo en pro.
 2. naar het oordeel van het bevoegd gezag een toegenomen problematiek heeft nadat de beslissing is genomen dat de leerling op lwoo is aangewezen,

of

3. naar het oordeel van het bevoegd gezag een stapeling van andersoortige problematiek heeft dan wordt beoordeeld in het onderzoek of de leerling is aangewezen op lwoo of pro,

of

- b. Beschikt over een TLV voor het VSO dan wel een ontwikkelingsperspectief en die:
 1. Voldoet aan het IQ-criterium of leerachterstandscriterium voor toelating tot het pro, bedoeld in artikel 15d, vierde lid, blijkens gegevens die gebaseerd zijn op de vastgestelde screenings- of testinstrumenten,

Of

2. Naar het oordeel van het bevoegd gezag, ongeacht een dergelijk IQ of leerachterstand, een zodanige problematiek heeft dat toelaatbaarheid tot het pro geboden is.

Het dossier bij een dergelijke aanvraag bestaat uit:

- a. Een kopie van de beslissing dat de leerling is aangewezen op lwoo, een kopie van de TLV voor het VSO of van het OPP;
- b. De schriftelijke zienswijze en instemming van de ouders;
- c. Een motivering waaruit blijkt dat de leerling voldoet aan de voorschriften;
- d. Een leerlingdossier dat in elk geval bevat:
 - Het OPP of de onderwijskundige rapportage over de leerling;
 - Een beschrijving van de geboden ondersteuning en het resultaat daarvan;
 - Een document dat aangeeft welke externe deskundigen voor advies of hulp zijn ingeschakeld bij de begeleiding van de leerling;
 - Een beschrijving van de risico's die zich naar verwachting zullen voordoen indien de leerling op de huidige school blijft;
 - Mogelijk relevante test- en toetsgegevens.

Het volledige dossier moet worden aangeleverd bij het secretariaat van de ACTA.

Grensvlak pro en ZML

Voor leerlingen die in het grijze gebied verkeren tussen het ZML- en praktijkonderwijs, wordt in een vroeg stadium in gezamenlijkheid door het Herman Broerencollege en het ISW Lage Woerd onderzocht waar de leerling het best op zijn plek zal zijn.

Ontwikkelingsperspectief (OPP) in het pro

Het is wettelijk bepaald dat voor leerlingen in het pro een OPP moet worden opgesteld.

Binnen het SWV kan aan leerlingen naast de pro-faciliteiten ook extra ondersteuning worden geboden als blijkt dat dat nodig is. Dit moet dan worden opgenomen in het OPP.

Procedure

Om toegelaten te worden tot het praktijkonderwijs als schoolsoort is een indicatiestelling nodig. Het praktijkonderwijs is daarom uitgezonderd van het leidende karakter van het schooladvies. Het is dus niet zo dat de basisschool via het schooladvies bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor praktijkonderwijs. Het uiteindelijke besluit over toelating tot het pro ligt bij het SWV.

Elke VO-school mag een aanvraag voor pro indienen bij het SWV.

Aanvraagprocedure voor een TLV voor het pro:

1. De basisschool meldt de leerling aan via Onderwijs Transparant (OT) met het advies pro;
2. De VO-school checkt de aanvraag kritisch op inhoud en toetst deze aan de criteria;
3. De VO-school vult het aanvraagformulier pro in in OT;
4. De VO-school verstuurt het complete dossier naar het secretariaat van de ACTA.

De basisschool levert de (teruggetoetste) leervorderingen aan. Het is zeer gewenst dat de basisscholen in hun adviestraject de drempeltoets of de NIO afnemen en deze aanleveren bij de VO-school. De VO-school neemt eventuele overige benodigde toetsen af.

Het is wettelijk vastgesteld dat het dossier de volgende informatie moet omvatten:

- De door het bevoegd gezag gegeven motivering die gebaseerd is op ervaringen met de leerling in het onderwijsleerproces, zoals die onder meer blijken uit het onderwijskundig rapport;
- De leerachterstand van de leerling;
- Het intelligentiequotiënt van de leerling;
- Indien noodzakelijk voor de beoordeling: de uitslagen van persoonlijkheidsonderzoeken m.b.t. prestatiemotivatie, faalangst en emotionele stabiliteit die een beeld geven van de sociaal-emotionele problematiek van de leerling in relatie tot de leerprestaties;
- De schriftelijke zienswijze van de ouders.

Vanaf 2016 moeten leerlingen vóór 1 oktober een TLV voor het pro hebben, omdat scholen anders geen bekostiging voor deze leerling ontvangen. Om te kunnen garanderen dat de TLV of aanwijzing tijdig afgegeven wordt door het SWV, dienen de aanvragen uiterlijk voor de eerste vergaderdatum van de ACTA van het nieuwe schooljaar te worden ingediend.

De afspraak met de school is dat de aanvragen zo veel als mogelijk verspreid over de vergaderingen vóór de zomervakantie worden ingediend.

Beoordeling van de aanvragen

De aanvragen voor een TLV voor het pro worden beoordeeld door de ACTA (zie § 4.16).

Voor de beoordeling van de pro-aanvragen is een 'versmalde' ACTA ingesteld. De deskundigen die de aanvragen beoordelen hebben expertise op het gebied van pro en zijn in staat om de begrenzing met cluster 3 te bewaken.

De aanvragen worden op korte termijn behandeld: zodra het dossier compleet is, ligt er uiterlijk binnen 4 schoolweken een advies.

De werkwijze is als volgt: de ambtelijk secretaris van de ACTA stelt een Excel-overzicht op waarin de dossiers heel kort worden samengevat (DLE's, IQ, SE, motivering). De secretaris stuurt dit overzicht naar de voorzitter. Hij bestudeert het overzicht en bepaalt welke dossiers zogenaamde stempelstukken zijn en welke dossiers besproken dienen te worden. Deze laatste worden vervolgens door de secretaris naar de ACTA-leden gestuurd. Ter vergadering wordt het overzicht nogmaals beoordeeld en worden de te bespreken dossiers behandeld.

De ACTA controleert of bij de aanvraag gebruik is gemaakt van de vastgestelde screenings- en/of testinstrumenten die jaarlijks voor 1 oktober per ministeriële regeling worden vastgesteld.

De secretaris van de ACTA legt de besluiten vast en informeert de scholen en ouders (in afschrift) op zeer korte termijn na de vergadering over het besluit van de ACTA.

De besprekingen van de pro-aanvragen sluiten aan op de reguliere ACTA-bijeenkomsten.

Beroep en bezwaar

In hoofdstuk 5 van dit Ondersteuningsplan worden de procedures beschreven m.b.t. beroep en bezwaar. Deze zijn ook van toepassing op de aanvragen voor een TLV voor pro.

Ouderbetrokkenheid

In de WVO is vastgelegd dat scholen de aanvraag pro moeten indienen na overleg met ouders.

In de Wet passend onderwijs is geregeld dat het SWV van elk advies over de ondersteuningsbehoefte van een leerling een afschrift stuurt aan de ouders.

Bekostiging

PROGRAMMA: PRO
Omschrijving:
Het SWV is verantwoordelijk voor de toewijzing van praktijkonderwijs en voor het ondersteuningsbudget pro. Met behulp van een transparante procedure en duidelijk omschreven criteria kunnen de vmbo-scholen een TLV voor pro aanvragen voor leerlingen. Met een TLV pro verkrijgt de school aanvullend ondersteuningsbudget (via DUO vanuit het budget van het SWV).
Ambitie:
Leerlingen die in aanmerking komen voor praktijkonderwijs zodanig ondersteunen dat ze het onderwijs succesvol doorlopen en doorstromen naar een vorm van arbeid of vervolgonderwijs.
Beoogde resultaten:
1. 85% van de pro-leerlingen behalen het uitstroomniveau dat is vastgelegd in het OPP (vorm van arbeid, vervolgonderwijs). 2. Het SWV wijst binnen 4 schoolweken na ontvangst van het complete dossier een TLV voor pro toe.
Acties voor de schoollocaties en het SWV:
- De schoollocaties beschrijven in hun SOP welke ondersteuning zij bieden in het praktijkonderwijs. - De schoollocaties vragen zo veel mogelijk verspreid over het schooljaar de TLV's aan bij het SWV.
Budget:
Baten: € 555.438 Afdracht aan de scholen: € 623.765 Extra bijdrage uit budget lichte ondersteuning: € 68.327
Monitoring:
1. Schoollocatie geeft jaarlijks het uitstroomniveau van de schoolverlaters door aan het SWV met vermelding van het vastgestelde uitstroomprofiel in het OPP. 2. Het SWV monitort het aantal jaarlijks afgegeven TLV's pro. 3. Het SWV vraagt jaarlijks het totale aantal pro-leerlingen op bij het schoolbestuur. 4. De directeur SWV monitort de doorlooptijd van aanvragen voor TLV's pro. 5. De schoollocaties verantwoorden jaarlijks waar de pro-ondersteuningsmiddelen aan zijn besteed met het formulier 'verantwoording ondersteuningsmiddelen'.
Financiële risico's:
Matig: er is nu een overschrijding van het budget. Dit betekent dat deze overschrijding wordt bekostigd vanuit de lichte ondersteuning en deze middelen niet op een andere manier kunnen worden ingezet. Als het huidig beschikbaar gestelde budget lichte ondersteuning wordt overschreden, zullen alle deelnemende scholen binnen het SWV naar rato van het aantal leerlingen bijdragen om het tekort op te vangen (via de lumpsum). Op basis van de gemeentelijke cijfers wordt verondersteld dat in de komende jaren het totaal aantal leerlingen binnen het SWV licht zal dalen. Als dat inderdaad zo is, zullen de inkomsten van het SWV eveneens dalen. Wanneer het aantal pro-leerlingen gelijk blijft, brengt dit budgettaire risico's met zich mee. Bij een groei van het aantal pro-leerlingen zal dit ten koste gaan van andere posten. Het ligt echter niet in de lijn der verwachtingen dat het praktijkonderwijs zal groeien.

§ 4.13 Diepteondersteuning

De diepteondersteuning is bedoeld voor leerlingen die zeer intensieve ondersteuning nodig hebben, die het regulier onderwijs niet kan bieden: het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Het VSO wordt gezien als een onmisbaar onderdeel van het totale onderwijsaanbod, dat ervoor moet zorgen dat er voor elke leerling binnen het SWV een passende plek is.

Binnen het VSO worden 4 clusters onderscheiden.

Cluster 1 (visueel beperkte leerlingen) en cluster 2 (auditief beperkte leerlingen en leerlingen met spraak-/taalproblemen) zijn landelijk georganiseerd en maken geen onderdeel uit van het SWV.

Scholen kunnen uiteraard wel een beroep doen op de deskundige begeleiding vanuit cluster 1 en 2.

Cluster 3 (leerlingen met een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking en langdurig zieke leerlingen) en cluster 4 (psychiatrische stoornissen en/of ernstige gedragsproblemen) maken onderdeel uit van het SWV.

Indien de onderwijs- en opvoedbehoeften van de leerling om een intensieve vorm van begeleiding vragen die niet binnen het regulier onderwijs kan worden geboden, zal het Voortgezet Speciaal Onderwijs mogelijk het beste kunnen inspelen op de ondersteuningsvragen. In de SOP's van de VSO-scholen wordt inzicht gegeven in het specifieke ondersteuningsaanbod dat zij kunnen bieden, aanvullend op de ondersteuning die de reguliere scholen binnen het SWV bieden.

Voor alle leerlingen binnen het VSO wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

De deelname van leerlingen binnen het SWV VO Westland aan het speciaal onderwijs lag de afgelopen jaren onder het landelijk gemiddelde. Na de invoering van passend onderwijs zagen we aanvankelijk een daling in aantallen. Ondanks de inzet op het gelijk houden van het aantal leerlingen in het VSO, zien we nu echter een lichte stijging in de deelnemersaantallen.

Gezien de stijging van het aantal deelnemers in het S(B)O is het voorstelbaar en voorspelbaar dat er een verdere lichte stijging in het VSO zal plaatsvinden. Ook de ontwikkelingen in de dagopvang en daarmee op het Herman Broerencollege locatie Westerhonk leiden waarschijnlijk tot een lichte stijging van het aantal leerlingen in de categorie hoog. We gaan er daarom van uit dat voor de jaren 2018-2022 de categorieën laag en hoog beiden met enkele leerlingen zullen stijgen.

Cluster 3

Het Herman Broerencollege is een speciale onderwijsvoorziening voor leerlingen die zeer moeilijk leren of een ernstige meervoudige beperking (zonder lichamelijk component) hebben.

Het Herman Broerencollege heeft twee vestigingen in het Westland: één in Naaldwijk en één in Monster. De locatie in Naaldwijk is een 'reguliere' ZML-locatie.

De locatie in Monster op het terrein van het Westerhonk is een samenwerking tussen Zorggroep 's Heerenloo en het Herman Broerencollege en is bedoeld voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking. In het (tijdelijke) gebouw zijn zowel dagbestedingsgroepen als onderwijsgroepen gehuisvest. De leerlingen van de VSO-groepen krijgen hetzelfde onderwijsaanbod als de leerlingen op de locatie in Naaldwijk. Zij kunnen echter gebruik maken van de faciliteiten van het Westerhonk, wat er voor zorgt dat zij in een veilige, beschermde omgeving kunnen werken aan het vergroten van de zelfredzaamheid.

De diversiteit binnen de doelgroep is groot. Het grootste deel van de leerlingen stroomt uit naar dagbesteding (arbeidsmatig en activiteitengericht). Sommige leerlingen worden voorbereid op de arbeidsmarkt en een enkeling stroomt door naar vervolgonderwijs.

De leerlingen verlaten de school wanneer zij tussen de 18 en 20 jaar oud zijn.

Voor leerlingen die in het grijze gebied verkeren tussen het ZML en praktijkonderwijs, wordt in een vroeg stadium in gezamenlijkheid door het Herman Broerencollege en het ISW Lage Woerd onderzocht waar de leerling het best op zijn plek zal zijn.

Voor Westlandse leerlingen met een lichamelijke beperking (LG) of langdurige (chronische) ziekte (LZ), die zeer intensieve ondersteuning nodig hebben is De Piramide in Den Haag (vallend onder schoolbestuur De Haagse Scholen) de aangewezen onderwijsinstelling.

Westlandse leerlingen met een meervoudige beperking op verstandelijk en lichamelijk gebied (MG) kunnen op de Maurice Maeterlinckschool in Delft of op de Witte Vogel in Den Haag (beide scholen vallen onder het schoolbestuur Resonans) terecht.

Op deze VSO-locaties krijgen de leerlingen een op maat gemaakt onderwijszorgarrangement gericht op een zo volwaardig mogelijke deelname aan de samenleving op de leefgebieden werken, wonen en vrije tijd.

Ook hier verlaten de leerlingen de school wanneer zij tussen de 18 en 20 jaar oud zijn.

TLV gedurende gehele schoolloopbaan

Onder een MG/EMB-leerling wordt verstaan: een leerling met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen, voor wie naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig is.

Bij leerlingen met een ernstige meervoudige beperking en voor sommige ZML-leerlingen bestaat geen twijfel over de noodzaak om in aanmerking te blijven komen voor het speciaal onderwijs.

Daarom is, om ouders en scholen te ontlasten, binnen het SWV voor deze leerlingen de volgende afspraak gemaakt:

Bij de overstap van SO naar VSO moet eenmalig een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd bij het SWV VO. Deze verklaring is vervolgens geldig tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.

Er bestaat de mogelijkheid om de indicatie te verlengen tot 20 jaar. Er moet dan onderbouwd kunnen worden waarom dit in het belang is van de leerling. De verlenging kan bij het SWV op eenvoudige wijze worden aangevraagd d.m.v. het indienen van het transitieplan waarin de nog te behalen onderwijs- en/of ontwikkelingsdoelen worden beschreven, tezamen met het standaard aanvraagformulier diepteondersteuning.

De leerlingen verlaten het VSO in ieder geval na het schooljaar waarin zij de leeftijd van 20 jaar hebben bereikt.

Deze afspraak geldt voor leerlingen met:

- A. Een laag ontwikkelingsperspectief ten gevolge van een ernstige verstandelijke beperking (IQ < 35), vaak met moeilijk te lezen gedrag en ernstige sensomotorische problematiek (zoals ontbreken van spraak, bijna niet kunnen zitten/staan) of
- B. Een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) en een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen of
- C. Een matig tot lichte verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van ernstige psychiatrische stoornissen.

Cluster 4

VSO-scholen cluster 4 bieden onderwijs aan leerlingen die door gedrags- en/of psychiatrische problematiek speciale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften hebben.

Voor cluster 4 maakt het Pleysier College deel uit van het bestuur van ons SWV (aangesloten lid).

Het SWV beschikt niet over een eigen cluster 4-vestiging in het Westland.

Westlandse leerlingen van 12 tot en met 19 jaar met zeer specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag en psychiatrie bezoeken het Pleysier College in Delft of Den Haag.

Er is ook een Pleysier College in Zoetermeer, maar hier gaan zelden of nooit Westlandse leerlingen naartoe.

De doelgroep en werkwijze verschillen per Pleysier College. Wat alle scholen gemeen hebben:

- er is een duidelijke structuur in aanbod en dagritme
- er wordt gewerkt met ontwikkelingsperspectieven
- er wordt les gegeven in kleine groepen waarbinnen zoveel mogelijk maatwerk gerealiseerd wordt
- het onderwijs en de begeleiding zijn gericht op zowel de cognitieve als de sociaal-emotionele ontwikkeling
- er wordt met de leerlingen toegewerkt naar actieve maatschappelijke participatie.

Gedurende de gehele onderwijsroute werken de scholen met de leerlingen aan de leergebiedoverstijgende vaardigheden:

- leren leren
- leren taken uitvoeren
- leren functioneren in sociale situaties
- het ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief.

Nadat de leerlingen hun schoolloopbaan op het Pleysier College hebben afgesloten, worden zij nog twee jaar gevolgd.

Pleysier College Delft biedt onderwijs op vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-tl niveau. Na het behalen van het diploma stromen de meeste leerlingen uit naar een middelbare beroepsopleiding (MBO).

Pleysier College Transvaal (Den Haag) biedt de leerroute arbeid (niveau praktijkonderwijs) en de leerroutes vmbo-basis en vmbo-kader. De vmbo-routes zijn gericht op het behalen van een diploma. De leerlingen stromen uit naar (beschut) werk of naar het MBO.

Pleysier College Westerbeek (Den Haag) biedt onderwijs op vmbo-tl, havo en vwo-niveau. Na het behalen van het diploma vervolgen de leerlingen het onderwijs op een MBO, HBO of universiteit.

Pleysier College Zoetermeer biedt onderwijs op vmbo-basis en vmbo-kader niveau. Binnen de vmbo-route wordt ook een leerwerktraject (combinatie leren en stage) geboden. Er wordt op korte termijn een vmbo-t route gerealiseerd. Na het behalen van het diploma stromen de meeste leerlingen door naar het MBO. Wanneer het behalen van een diploma niet tot de mogelijkheden behoort, wordt de leerling toegeleid naar (beschut) werk.

Pleysier College Zefier (Den Haag) biedt onderwijs en begeleiding aan leerlingen die in behandeling zijn bij Youz, het centrum voor Kind- en Jeugdpsychiatrie. Het leerniveau kan variëren van praktijkonderwijs tot en met HAVO/VWO.

Nauwere samenwerking VSO cluster 4 met regulier VO

Gebleken is dat de reguliere scholen moeite hebben om leerlingen met ingewikkelde ondersteuningsbehoeften binnenboord te houden. Het gaat hierbij met name om leerlingen met ernstige hechtings-, ASS- en ODD-problematiek. De meeste reguliere scholen geven aan dat zij momenteel handelingsverlegen zijn als het deze doelgroep betreft; zij zijn onvoldoende in staat om aan de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen tegemoet te komen. Gevolg is dat de leerlingen alsnog naar het VSO worden verwezen.

Samen met het Pleysier College voor cluster 4 wordt onderzocht op welke manier we intensiever kunnen samenwerken waardoor de reguliere scholen beter in staat zullen zijn om deze leerlingen te bieden wat zij nodig hebben. Belangrijk is dat we daarbij eerst benoemen wat de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen zijn, om vervolgens te bekijken of en hoe we daar een antwoord op kunnen vinden.

De samenwerking in welke vorm dan ook wordt in de schooljaren 2017-2018 en 2018-2019 in samenspraak met de reguliere scholen en VSO-locaties cluster 4 nader onderzocht.

Toelaatbaarheid en toelaatbaarheidscriteria

Een leerling is toelaatbaar tot het VSO als kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning in het regulier onderwijs onvoldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, vanwege de aard van de beperking van de leerling en de daardoor veroorzaakte onderwijsbeperkingen.

Met passend onderwijs proberen we de omslag te maken van diagnosegericht naar handelingsgericht: niet het probleem van de leerling staat centraal, maar wat de leerling nodig heeft om zijn onderwijsloopbaan succesvol te doorlopen.

Dit betekent niet dat er helemaal geen criteria meer nodig zijn om de toelating tot het VSO te regelen. De vier samenwerkingsverbanden in de regio (Den Haag e.o., Zoetermeer, Delft e.o. en Westland) hebben in samenwerking met diverse scholen voor VSO gezamenlijke criteria opgesteld voor toelating tot het VSO. Deze toelaatbaarheidscriteria zijn te vinden op de website van het SWV.

§ 4.14 Procedure aanvraag toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO (TLV)

Bij een overstap van (S)BO/SO naar VSO

Bij de overstap van een leerling van het primair onderwijs (reguliere basisschool, SBO of SO) zoekt de school van herkomst in overleg met ouders naar een passende plek op een VSO-school. De leerling wordt door de ouders aangemeld bij de VSO-school. De school van herkomst levert de benodigde informatie aan. De VSO-school onderzoekt vervolgens of de leerling is aangewezen op VSO.

Indien noodzakelijk kan de VSO-school de school van herkomst om aanvullend onderzoek vragen. De VSO-school betreft altijd de ouders bij de aanvraag.

Als de leerling aangewezen lijkt te zijn op het VSO, vraagt de VSO-school een TLV aan bij het samenwerkingsverband. Omdat dit een zogenaamde eerste aanvraag is, is de woonplaats van de leerling bepalend voor bij welk SWV de TLV aangevraagd moet worden.

De school voor primair onderwijs heeft een belangrijke taak in het aanleveren van alle benodigde informatie aan de VSO-school voor het complementeren van het dossier; zij kennen de leerling en zijn ondersteuningsbehoefte immers goed!

Als de leerling is aangewezen op diepteondersteuning, maar de school van aanmelding kan de benodigde ondersteuning niet bieden, dan gaat de VSO-school in overleg met ouders op zoek naar een beter passende plek.

Als de leerling niet in aanmerking komt voor diepteondersteuning, neemt de VSO-school contact op met de basisschool van herkomst, die vervolgens in overleg met ouders op zoek gaat naar een beter passende plek.

Wanneer geen TLV wordt afgegeven door het SWV is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het PO en het VO om een passende plek voor deze leerling te zoeken. Uiteraard altijd in goed overleg en in nauwe samenwerking met de ouders van de leerling. Het SWV kan hierbij ondersteunen.

Bij een overstap van SO naar VSO binnen dezelfde school kan een aantal van bovenstaande stappen worden overgeslagen. Zodra duidelijk is dat de leerling zijn schoolcarrière op dezelfde school voortzet, vraagt de school een TLV bij het SWV aan.

Bij een overstap van het VO naar een VSO-school

Bij een overstap van regulier VO naar VSO is de volgende procedure afgesproken:

- De school van herkomst checkt aan de hand van de toelaatbaarheidscriteria of een leerling in aanmerking komt voor het VSO;
- De school van herkomst zoekt in overleg met ouders naar een passende plek op een VSO-school voor de leerling;
- De VSO-school onderzoekt op basis van de aangeleverde informatie van de school van herkomst of de leerling is aangewezen op het VSO en of zij de leerling een passende plek kunnen bieden;
- De school van herkomst vraagt vervolgens een TLV aan bij het SWV. In de aanvraag worden in ieder geval de volgende zaken onderbouwd:
 - waarom de aanvraag wordt gedaan (op basis van welke ondersteuningsbehoeften);
 - dat op het regulier onderwijs gedurende langere tijd extra ondersteuning is ingezet maar dat dat niet afdoende bleek;
 - hoe ouders zijn betrokken bij de aanvraag.

Het ontwikkelingsperspectief, het VPI en overige bijlagen die de aanvraag ondersteunen, maken deel uit van de aanvraag. Indien nodig wordt aanvullend onderzoek gedaan (medisch, psychologisch, psychiatrisch, didactisch).

- Na toewijzing van de TLV, melden ouders de leerling officieel aan bij de VSO-school.

De aanvraag voor een TLV wordt bij een overstap van VO naar VSO altijd gedaan door de school waar de leerling op dat moment is ingeschreven. De TLV-aanvragen van Westlandse VO-scholen worden, ongeacht de woonplaats van de leerling, altijd ingediend bij het SWV VO Westland.

Als er geen TLV wordt afgegeven, moet de school waar de leerling op dat moment is ingeschreven op zoek naar een andere passende oplossing waarmee aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling tegemoet kan worden gekomen.

Na afgifte van een positieve beschikking geeft de school van herkomst aan het SWV door per wanneer en op welke VSO-school de leerling zijn schoolloopbaan gaat vervolgen.

Leerling verandert van VSO-school (VSO → VSO)

Indien een leerling overstapt van een VSO-school naar een andere VSO-school van hetzelfde cluster en er is een geldige TLV, dan kan de leerling zonder meer op de nieuwe VSO-school geplaatst worden. Er hoeft dan geen nieuwe TLV aangevraagd te worden.

Is er echter *geen* sprake van een geldige TLV of van een overstap naar een ander cluster, dan zal er een TLV moeten worden aangevraagd bij het SWV, waarbij de woonplaats van de leerling bepalend is voor bij welk SWV dit moet worden aangevraagd.

Deze aanvraagprocedure wordt hieronder beschreven.

Aanvraagprocedure TLV door VSO-school

De vier samenwerkingsverbanden in de regio (Den Haag e.o., Zoetermeer, Delft e.o. en Westland) hebben een, in grote lijnen, gezamenlijke procedure afgesproken waarmee de aanvragen voor een TLV door de VSO-scholen kunnen worden gedaan. Doordat we te maken hebben met verschillende organisaties, variëren de procedures in enige mate.

Voor het SWV VO Westland geldt de volgende procedure:

- De VSO-school verzamelt alle informatie rondom een leerling en bouwt een dossier op.
- Als het dossier compleet is, stuurt de school deze digitaal naar het secretariaat van de ACTA.
- Bij het secretariaat wordt gecheckt of het dossier compleet is.
- Als het niet compleet is, wordt de VSO-school om de gewenste aanvullingen gevraagd. Als het dossier wel compleet is, wordt het voorgelegd aan de ACTA.
- De ACTA bespreekt het dossier in de eerstvolgende bijeenkomst en geeft al dan niet een positief advies voor een TLV af.
- Als de ACTA voornemens is om negatief te beschikken, zal een hoorzitting worden georganiseerd. Wordt er vervolgens alsnog een negatief advies afgegeven, dan zal de ACTA een aanvullend advies geven over wat wellicht een passende plek voor de leerling is. De VSO-school zal in overleg met ouders op zoek gaan naar een passende plek voor de leerling. Indien nodig kan het SWV ondersteunen bij het vinden van een passende plek.

De aanvraag wordt gedaan d.m.v. het indienen van het ondertekend 'aanvraagformulier diepteondersteuning door VSO-school' met gevraagde bijlagen die de aanvraag ondersteunen. Het standaard formulier kan van de website van het SWV gedownload worden.

Het streven is dat de aanvraagprocedure voor diepteondersteuning maximaal 4 schoolweken in beslag neemt vanaf het moment dat de complete aanvraag ontvangen is door het SWV. Gedurende de aanvraag blijft de leerling gewoon onderwijs volgen op de school waar hij ingeschreven staat. Deze school blijft gedurende het traject van de aanvraag tot daadwerkelijke plaatsing op de VSO-school verantwoordelijk voor het onderwijs aan de leerling.

Aanvraag hogere bekostigingscategorie

Binnen het SWV VO Westland zijn afspraken gemaakt over het bij uitzondering toewijzen van een hogere bekostigingscategorie dan op basis van de toelaatbaarheidscriteria mag worden verwacht. De criteria zijn leidend voor de indicatiestelling, maar deze worden niet rigide gehanteerd. Elke leerling is uniek en het SWV zal de aanvragen dan ook op die manier beoordelen.

Bij wijze van uitzondering kan in individuele gevallen worden afgeweken van de gehanteerde criteria, op basis van 'een beredeneerde afwijking'. In zo'n geval betreft de aanvragende VSO-school het SWV vroegtijdig bij de aanvraag en zal een onafhankelijk expert ingeschakeld worden om de casus te onderzoeken.

De onderzoeker formuleert een gefundeerd preadvies voor de ACTA, op basis waarvan de ACTA tot een besluit komt. In het advies wordt concreet beschreven wat het plan van aanpak is van de school voor deze leerling, waarbij duidelijk wordt wat de extra inzet is die de school moet leveren met betrekking tot de onderwijsondersteuning t.o.v. andere leerlingen op die school. Daarnaast wordt duidelijk waarom er voor deze leerling een beroep wordt gedaan op de uitzonderingsregel; wat maakt de onderwijsondersteuningsbehoeften van deze leerling zwaarder dan die van de andere leerlingen op de school?

De expert neemt in het onderzoek tevens mee welk deel van de ondersteuning van het onderwijs verwacht mag worden en welk deel onder de ondersteuning van de jeugdhulp en/of medische zorg valt.

Voor deze uitzonderingsgevallen bestaat de mogelijkheid om een TLV voor een bepaalde tijd toe te wijzen.

Bij welk SWV aanvragen?

Bij een eerste inschrijving (de overgang van primair naar voortgezet onderwijs is een eerste inschrijving) is de woonplaats van de leerling bepalend voor waar de TLV moet worden aangevraagd. Na afloop van de termijn moet hetzelfde SWV, indien nodig, een nieuwe TLV afgeven.

Als een leerling vanuit het reguliere voortgezet onderwijs wordt verwezen naar het VSO, dan geeft het SWV van de verwijzende school een TLV af. Dit SWV beoordeelt ook of de leerling nog in aanmerking komt voor VSO na afloop van de TLV. Ouders kunnen ook alleen bij dit SWV bezwaar maken tegen de beslissing.

De TLV

Het bevoegd gezag van de school van aanmelding of waar de leerling is ingeschreven vraagt de TLV aan. Dit is niet de verantwoordelijkheid van de ouders. Voor een TLV voor het VSO, is dit dus altijd een V(S)O-school.

In de TLV die door het SWV wordt afgegeven staat in ieder geval het volgende vermeld:

- het nummer van het Samenwerkingsverband
- het nummer van de TLV
- de start- en einddatum van de TLV
- de bekostigingscategorie.

De school en ouders kunnen bij het SWV bezwaar aantekenen tegen het besluit van het SWV. Het SWV moet zich daarbij door een bezwaaradviescommissie laten adviseren. Het SWV VO Westland is

daartoe aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring van de Stichting Onderwijsgeschillen.

Te onderscheiden zijn de toelaatbaarheidsverklaring en de toelatingsbeslissing: het SWV geeft een TLV af, maar de VSO-school beslist altijd over de toelating. Indien de school waar de leerling is aangemeld de leerling zelf niet kan plaatsen, moet die school zorg dragen voor een zo passend mogelijke plek op een andere school.

Zonder TLV is toelating op een VSO-school in ieder geval onmogelijk.

Terugplaatsing na afloop van de geldigheidsduur van de TLV

Als de periode waarvoor verblijf op het VSO is toegekend afloopt, zijn er twee mogelijkheden:

- 1) Er wordt door de VSO-school opnieuw een aanvraag voor een TLV ingediend bij het SWV volgens bovenstaande procedure;
- 2) De leerling kan terug naar het regulier onderwijs.

In beide gevallen geldt dat het OPP met ouders en leerling is geëvalueerd en de ondersteuningsbehoeften van de leerling opnieuw zijn beoordeeld en vastgelegd.

Als de leerling terug kan stromen naar het regulier onderwijs, zoekt de VSO-school (eventueel in samenwerking met het SWV) een reguliere school die aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling tegemoet kan komen. Deze reguliere school beoordeelt of zij de leerling de benodigde ondersteuning kunnen bieden en hem kunnen plaatsen.

Er worden afspraken gemaakt tussen de VSO- en VO-school over de nazorg vanuit het VSO. De VSO-school ondersteunt de VO-school bij het opstellen van een aangepast ontwikkelingsperspectief. De VO-school kan de schoolondersteuner (P)AB inzetten voor extra begeleiding aan de leerling.

Overbodig te vermelden dat een zeer zorgvuldige begeleiding bij een terugplaatsing noodzakelijk is.

Herindicaties cluster 4 sinds 1 mei 2018

In 2016 hebben de 4 Samenwerkingsverbanden in de regio (Zoetermeer, Westland, Den Haag e.o. en Delft) de volgende afspraken gemaakt over de duur van een TLV voor leerlingen in VSO/ZMOK:

De TLV wordt afgegeven tot een moment waarop nagegaan moet worden of een terugkeer naar het regulier onderwijs mogelijk is: de overstap van onder- naar bovenbouw. Indien de leerling niet in staat is over te stappen naar de bovenbouw in het regulier onderwijs en aangewezen blijft op speciaal onderwijs, wordt een hernieuwde TLV afgegeven tot en met het einde van het onderwijstraject.

Doel van deze werkwijze is om de stimuleren dat op cruciale momenten in de onderwijs carrière van de leerlingen wordt onderzocht of een leerlingen uit het VSO teruggeplaatst kan worden naar het regulier onderwijs.

De betreffende scholen voor VSO hebben aangegeven dat ze deze procedure erg tijdrovend vinden en dat het nauwelijks leidt tot een vermindering van het aantal leerlingen in het VSO-ZMOK.

Een check bij de instanties die in de betrokken SWV's de aanvragen voor een TLV (en dus ook de verlengingen) afgeven, heeft opgeleverd dat de aanvragen voor herindicatie bijna altijd worden gehonoreerd.

Omdat de samenwerkingsverbanden geen onnodig bureaucratische procedures in stand willen houden, wordt hieronder beschreven hoe de nieuwe procedure eruit ziet.

Aanpassingen van de regeling afgifte TLV VSO-ZMOK

Zowel de VSO-scholen als de Samenwerkingsverbanden zijn van mening dat leerlingen uit het VSO die daartoe in staat zijn weer teruggeleid moeten worden naar het regulier vanuit de visie, regulier waar kan, speciaal indien noodzakelijk. Ook delen ze de opvatting dat onnodige bureaucratische procedures voorkomen moeten worden.

Dat leidt tot de volgende regeling:

1. Schoolleiders in het VSO-ZMOK leggen vast dat het beleid van hun scholen erop gericht is om leerlingen die terug kunnen naar het regulier onderwijs in beeld te brengen en terug te leiden naar het regulier onderwijs. Ze rapporteren het aantal teruggeplaatste leerlingen bij het betreffende SWV.
2. Een aanvraag TLV-ZMOK wordt ingediend bij de beoordelingscommissies van de SWV's (in het Westland: de ACTA).
3. Een TLV -ZMOK wordt door de ACTA afgegeven voor de duur van de opleiding (pro 5 jaar, vmbo: 4 jaar, havo: 5 jaar, vwo: 6 jaar). Heeft de leerling een jaar langer nodig, dan wordt een verlenging van een jaar, met een goede onderbouwing aangevraagd (nader uit te werken).
4. Bij de overgang van onder- naar bovenbouw wordt het OPP door de school bijgesteld. De scholen houden zelf bij voor welke leerling dit geldt.

Bij twijfel over een overstap naar regulier onderwijs, kan de directeur van het SWV worden ingeschakeld.

Overgangsregeling

Als vanaf 1 augustus 2018 op de bovenstaande wijze gewerkt wordt, is er nog de vraag hoe om te gaan met herindicaties in de komende drie jaar.

Voor TLV's die aflopen, moet een nieuwe TLV afgegeven worden. Dat kan niet zonder besluit van de ACTA. Zo is dat geregeld binnen de vier Samenwerkingsverbanden. Wel kunnen we een iets minder bureaucratisch proces vaststellen, zonder een aantal wettelijke verplichtingen te negeren.

In overleg met de voorzitter van de ACTA van SWV VO Westland hebben we (voor het Westland) de volgende, tijdelijke, procedure vastgesteld.

1. De aanvragende school dient een verkorte aanvraag in op de gebruikelijke wijze bij het secretariaat van de ACTA.
2. De verkorte aanvraag bestaat uit:
 - a. Een duidelijke **arrangementbeschrijving**.
 - b. Een **actueel OPP**, waarmee de ouders hebben ingestemd.
 - c. Een ingevulde **korte vragenlijst**, die de ACTA inzicht geeft in een aantal essentiële gegevens, die nodig zijn om een besluit te kunnen nemen.

Vragen in de lijst die al in het OPP of de arrangementsbeschrijving zijn beantwoord, hoeven niet opnieuw beantwoord te worden.

Arrangementbeschrijving, OPP en vragenlijst dienen de ACTA inzicht te geven in de ondersteuningsbehoefte van de leerling, de ondersteuning die de leerling in de school ontvangt, de leervorderingen en het ontwikkelings- en uitstroomperspectief van de leerling.

De vragenlijst die de medewerker van de school opstelt bevat in ieder geval:

- Gegevens van de leerling: naam, geboortedatum, opleiding, leerjaar;
- Evaluatie van de effecten van onderwijs en ondersteuning tot nu toe;
- Onderbouwing waarom de leerling aangewezen blijft op onderwijs in het VSO c.q. waarom de leerling niet kan terugstromen naar het regulier onderwijs.

Het voordeel van de vragenlijst is dat school in één keer een evaluatie opstelt en de visie op de onderwijstoekomst van de leerling neerlegt.

De vragen in de onderstaande lijst (m.u.v. de NAW gegevens) dienen ingevuld te worden als deze niet in de arrangementsbeschrijving of het OPP zijn opgenomen.

NAW-gegevens	
Voornaam	
Achternaam	
Adres	
Woonplaats	

Onderwijsverloop	
Afdeling	PrO / BBL / KBL / TL / HAVO / VWO
Klassenverloop In VO/VSO, incl. doubleren	
Recente schoolcijfers	Ne: SK: Mij: Praktijkvak: En: Stage: Wi: LO: Ak: Gs: Bi: Na:

Resultaten recente onderzoeksverslagen

Motivatatie School voor verlenging

Bekostiging

PROGRAMMA: VSO
Omschrijving:
Bekostiging Voortgezet Speciaal Onderwijs personeel en materieel op de teldatum en op de peildatum (groeiregeling, zie § 8.3). Vanaf 2021 is de verevening voltooid en beschikken we over het volledige budget.
Ambitie:
Leerlingen met een zeer specifieke en/of complexe ondersteuningsbehoefte kunnen onderwijs volgen in het VSO. Er is voldoende capaciteit op de VSO-scholen, zodat elke leerling die een TLV voor het VSO heeft, geplaatst kan worden. Alle reguliere schoollocaties werken mee aan de mogelijkheid om leerlingen terug te plaatsen in het regulier onderwijs als de leerling daar aan toe is.
Beoogde resultaten:
1. 85% van de leerlingen wordt binnen twee maanden na het toewijzen van de TLV geplaatst op het VSO. 2. 85% van de teruggeplaatste leerlingen behalen hun diploma op het uitstroomniveau zoals beschreven in het OPP. 3. Het SWV geeft binnen de termijn van 4 schoolweken na de ontvangst van het complete dossier een TLV af.
Acties voor het SWV:
Het afgeven van TLV's VSO. Het uitvoeren van de groeiregeling.
Budget:
Baten 2018: € 3.095.734 Afdracht VSO 2018: Teldatum: € 1.943.340 Peildatum: € 66.991 (tussentijdse groei: basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging)
Monitoring:
1. De directeur SWV monitort de doorlooptijd tussen afgifte TLV en plaatsing VSO. 2. De reguliere schoollocaties die een leerling uit het VSO plaatsen, geven bij schoolverlaten het uitstroomniveau door aan het SWV. 3. De directeur SWV monitort de doorlooptijd tussen aanvraag en afgifte TLV. 4. De directeur SWV monitort het totaal aantal leerlingen op het VSO per categorie. 5. De directeur SWV monitort en rapporteert over het aantal afgegeven TLV's per categorie. 6. De directeur SWV monitort de tussentijdse groei in het VSO.
Financiële risico's:
Matig: het SWV heeft momenteel een redelijk laag percentage leerlingen in het VSO t.o.v. het landelijk percentage. Er zijn heldere criteria voor toelating tot het VSO en er zijn afspraken over terugleiden naar het regulier onderwijs waar mogelijk. Moeilijk voorspelbaar en beïnvloedbaar is de tussentijdse groei, met name wat betreft de scholen verbonden aan instellingen, waar geen TLV bij het SWV voor wordt aangevraagd. Daarnaast is de groei van het aantal leerlingen dat in categorie 3 bekostigd wordt onzeker vanwege de ontwikkelingen in de dagopvang. Extra risico voor ons SWV daarbij is dat in Monster een instelling voor verstandelijk beperkte leerlingen staat (Westerhonk), waar leerlingen uit de grote regio ingeschreven worden, die onderwijs volgen op het bijbehorende Herman Broerencollege en via ons SWV een TLV (en dus bekostiging) verkrijgen. Daarnaast signaleren we een stijging in het aantal leerlingen in het primair onderwijs dat een school voor speciaal (basis-)onderwijs bezoekt, wat waarschijnlijk gevolgen zal hebben voor de doorstroom naar het voortgezet (speciaal) onderwijs.

§ 4.15 Ontwikkelingsperspectiefplan

Scholen zijn verplicht een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op te stellen voor de volgende leerlingen:

- Leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs
- Leerlingen in het praktijkonderwijs
- Leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het regulier voortgezet onderwijs.

Dat betekent in de praktijk dat voor leerlingen die meer nodig hebben dan in de basisondersteuning geboden wordt, een ontwikkelingsperspectiefplan moet worden opgesteld.

Een OPP wordt opgesteld binnen 6 weken na de start van het schooljaar of na vaststelling van extra ondersteuningsbehoefte tijdens het schooljaar.

In het OPP staat beschreven wat de te verwachten uitstroombestemming van de leerling zal zijn en een onderbouwing daarvan. Deze onderbouwing bevat in elk geval de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces. Daarnaast bevat het OPP de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning. Als er sprake is van een gecombineerd traject met jeugdhulp worden ook de betreffende ketenpartners hierbij betrokken. De school beslist over de aard van de onderwijsondersteuning; de jeugdhulp en/of de al reeds in het gezin aanwezige hulpverlener(s) beslissen over de aard van de jeugdhulpverlening.

De school is verplicht om over het handelingsdeel van het OPP met de ouders te overleggen en tot consensus te komen. Ook dient de school het OPP jaarlijks met de ouders te evalueren en eventueel bij te stellen.

Indien school en ouders niet tot overeenstemming kunnen komen over het handelingsdeel van het OPP, kunnen ouders zich wenden tot de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs. In hoofdstuk 5 wordt dit nader omschreven.

Scholen voor regulier onderwijs moeten in BRON aangeven wanneer een leerling een OPP heeft. Het gaat hierbij om de duur van het OPP, niet om de inhoud.

Dit geldt niet voor het VSO of praktijkonderwijs; daar hebben immers alle leerlingen een OPP.

Vanuit het SWV is een format OPP opgesteld dat door de (reguliere) scholen gebruikt wordt.

§ 4.16 Advies Commissie Toewijzing Arrangementen (ACTA)

Het is een wettelijke verplichting dat het SWV zich laat adviseren door een commissie van deskundigen m.b.t. de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs. Om te voorkomen dat we vele verschillende kleine commissies oprichten, hebben we één adviescommissie ingesteld, die verschillende taken uitvoert: de ACTA (Advies Commissie Toewijzing Arrangementen).

Deze commissie is belast met de beoordeling van aanvragen voor:

- plaatsing in VMBO4you
- plaatsing in het FlexCollege
- toelaatbaarheid tot het VSO (incl. herindicaties)
- toelaatbaarheid tot het pro.

Taak van de ACTA

De taak van de ACTA is om de aanvraag van het bevoegd gezag van de school te beoordelen. De ACTA bestudeert hiertoe het aangeleverde dossier van de leerling om tot een juiste afweging te komen.

De ACTA beoordeelt enerzijds het doorlopen proces (heeft de school de juiste stappen gezet, heeft de school de (basis)ondersteuning voldoende vorm gegeven, zijn ouders voldoende betrokken, etc.), anderzijds is er de inhoudelijke beoordeling t.a.v. de benodigde onderwijsondersteuning en het daarbij passende arrangement.

Eventueel kan de commissie, voorafgaand aan het af te geven advies, verzoeken om aanvullend onderzoek.

De aanvragen worden op korte termijn behandeld: zodra het dossier compleet is, ligt er uiterlijk binnen 4 schoolweken een advies.

Bij een positief besluit m.b.t. een TLV voor het VSO wordt een uitspraak gedaan over de duur van het arrangement en de bekostigingscategorie.

Als de ACTA voornemens is om negatief te beschikken over een aanvraag voor een TLV, wordt een hoorzitting georganiseerd. Wordt er vervolgens alsnog een negatief advies afgegeven, dan zal de ACTA een aanvullend advies geven over wat wellicht een passende plek voor de leerling is.

In § 4.12.2 wordt de werkwijze van de ACTA beschreven m.b.t. de aanvragen voor praktijkonderwijs. In hoofdstuk 5 wordt beschreven wat ouders en/of schoolbesturen kunnen ondernemen als er een geschil is ontstaan over de toelaatbaarheid van een leerling.

Samenstelling van de ACTA

De ACTA bestaat uit een vaste, onafhankelijke voorzitter (orthopedagoog/GZ-psycholoog) en twee vaste leden. Deze leden zijn deskundigen (orthopedagoog, psycholoog) met een achtergrond in het cluster 3 en cluster 4 onderwijs.

De ACTA wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Voor alle personen geldt dat er een taakomschrijving is geformuleerd m.b.t. de werkzaamheden voor de ACTA.

Voordat een aanvraag bij de ACTA wordt gedaan, zal voor (bijna) alle leerlingen reeds in een eerder stadium een schoolondersteuner zijn ingeschakeld. Deze schoolondersteuner kan de school ondersteunen en adviseren bij een aanvraag voor de ACTA.

Bijeenkomsten ACTA

De ACTA komt elke 4 (school-)weken bijeen. Er zijn minimaal 10 bijeenkomsten per schooljaar. De data voor deze bijeenkomsten worden aan het einde van het voorliggende schooljaar vastgelegd. Dit betekent dat, na inlevering van het **complete** dossier, er altijd binnen 4 schoolweken een advies van de ACTA is.

De ambtelijk secretaris zorgt voor een overzicht van de te behandelen aanvragen en nodigt de commissieleden, uiterlijk een week voor de bijeenkomst, uit. Hij zorgt dat alle commissieleden de benodigde stukken hebben zodat zij de vergadering kunnen voorbereiden.

De voorzitter leidt de vergadering. Hij ziet toe op een zorgvuldige besluitvorming en streeft naar consensus. Indien dat niet lukt, wordt er een meerderheidsbesluit genomen, waarbij alle aanwezige commissieleden één stem vertegenwoordigen.

De ambtelijk secretaris legt de besluiten vast en informeert de scholen en ouders (in afschrift) op zeer korte termijn na de vergadering over het besluit van de ACTA.

Bekostiging

PROGRAMMA 7: ACTA
Omschrijving:
De ACTA (commissie van deskundigen) geeft advies aan het SWV over plaatsingen op speciale onderwijsplekken.
Ambitie:
Op basis van de aangeleverde dossiers neemt het SWV goed onderbouwde besluiten over de toewijzing van TLV's voor VSO en pro, aanwijzingen voor het lwoo en beschikkingen voor VMBO4you en FlexCollege. Aanvragen bij het SWV verlopen soepel en met zo min mogelijk bureaucratie.
Beoogde resultaten:
1. Elke leerling krijgt de ondersteuning toegewezen die hij nodig heeft. 2. De scholen ontvangen binnen de gestelde termijn van 4 schoolweken na ontvangst van het complete dossier de aangevraagde TLV, aanwijzing of beschikking.
Acties voor het SWV:
De directeur SWV zorgt dat de ACTA compleet is en plant de vergaderingen in. De ambtelijk secretaris van de ACTA verzorgt al het papierwerk rondom de vergaderingen.
Budget:
€ 24.000
Monitoring:
1. Minimaal één keer per jaar evalueert de directeur SWV met de leden van de ACTA de werkwijze, aanlevering van de dossiers, etc. 2. Jaarlijkse evaluatie met de zorgcoördinatoren over de werkwijze van de ACTA. 3. Via het evaluatieformulier passend onderwijs aan het eind van het schooljaar worden de V(S)O-scholen gevraagd naar de ervaringen met de ACTA (bureaucratie, transparantie, etc.). 4. Directeur SWV monitort aantal afgegeven TLV's, aanwijzingen en beschikkingen. 5. Directeur SWV monitort de doorlooptijd van de aanvragen. 6. Directeur SWV monitort het aantal bezwaren tegen een besluit.
Financiële risico's:
Zeer beperkt: het aantal aanvragen is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleken. De contracten met de ACTA-leden worden jaarlijks opnieuw opgesteld; bij aanzienlijk meer of minder aanvragen kunnen de uren aangepast worden.

Hoofdstuk 5 Geschillen

§ 5.1 Verschil van inzicht

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, wordt dat georganiseerd volgens de regels van het samenwerkingsverband. Meestal gaat dat in goed overleg, maar soms kan het gebeuren dat betrokkenen verschillende inzichten hebben over wat er moet gebeuren.

§ 5.2 Geschillen voorkomen

Het voorkomen van geschillen begint met goede communicatie. Goede communicatie kan misverstanden, irritatie en conflicten voorkomen. Als ouders aan het begin van de schoolloopbaan van hun kind weten hoe de ondersteuning wordt ingericht en wat zij op dat punt wel en niet van de school mogen verwachten, kan dat veel misverstanden in een later stadium voorkomen. Ook is het belangrijk dat scholen aan elkaar en andere professionals duidelijk maken welke ondersteuningsmogelijkheden zij kunnen bieden aan leerlingen.

Beslissingen over de ondersteuning die een leerling ontvangt, liggen bijna altijd gevoelig. Ouders vinden de extra ondersteuning over het algemeen erg belangrijk voor de ontwikkeling en de kansen van hun kind.

Binnen de scholen en het SWV worden de beslissingen over ondersteuning zorgvuldig genomen. De regels waarlangs besluitvorming plaatsvindt zijn zo duidelijk en transparant mogelijk geformuleerd. Dit betekent echter niet dat beslissingen altijd geaccepteerd worden. Soms is de beslissing voor betrokkene onverwacht of teleurstellend, mogelijk begrijpt een betrokkene niet waarom een beslissing zo is genomen of is er verschil van mening over de strekking van het besluit.

In zo'n situatie kan goede communicatie het verschil maken tussen acceptatie en escalatie. Een goed gesprek kan veel verduidelijken. Het helpt als betrokkenen serieus worden genomen en dat de tijd wordt genomen om een besluit toe te lichten. Uiteindelijk heeft iedereen hetzelfde doel voor ogen: de beste ondersteuning organiseren voor de leerling.

Tijdens een goed gesprek kan er wellicht meer begrip en acceptatie ontstaan of kan de school of het SWV besluiten dat een andere oplossing beter is.

§ 5.3 Bemiddeling

Als het niet lukt om een meningsverschil zelf op te lossen, kan het helpen als een derde partij bemiddelt of advies geeft.

Binnen de eigen organisatie

In alle scholen is een vertrouwenspersoon aangewezen. Deze kan een bijdrage leveren aan een oplossing. In de schoolgids is informatie te vinden over de vertrouwenspersoon. Beslissingen worden op verschillende niveaus in een organisatie genomen. Een meningsverschil kan soms worden opgelost op een hoger managementniveau in dezelfde organisatie.

Samenwerkingsverband

Soms kan een medewerker van het SWV als objectief 'buitenstaander' een rol spelen in een conflict tussen school en ouders als het gaat om de ondersteuning voor de leerling. De medewerker van het SWV is in staat om de casus vanuit het gezichtspunt van alle partijen te bezien en kan extra uitleg geven over wat passend is voor de leerling.

Onderwijsconsulenten

De onderwijsconsulenten vormen een organisatie die is ingesteld door de minister van OCW. Onderwijsconsulenten zijn inzetbaar bij problematiek rond plaatsing, schorsing en verwijdering van leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte. Ook proberen zij oplossingen te vinden voor leerlingen die langdurig thuiszitten zonder uitzicht op een onderwijsplaatsing. Het Bureau Onderwijsconsulenten staat open voor ouders, scholen en andere organisaties en er zijn geen kosten aan verbonden.

Mediation

Het inschakelen van een neutrale en onafhankelijke bemiddelaar ('mediator') kan tot een goede oplossing leiden voor een meningsverschil. De Stichting Onderwijsgeschillen is een van de instanties die mediation aanbiedt. In voorkomende gevallen kan hier gebruik van worden gemaakt. Hier zijn kosten aan verbonden.

§ 5.4 De formele weg

Als bovenstaande maatregelen geen oplossing bieden, kan er via de formele weg een uitspraak worden gedaan over het geschil. We onderscheiden daarbij de volgende geschillen:

1) Schoolbestuur of ouder heeft een geschil met het SWV over toelaatbaarheid

Het SWV beslist of een leerling toelaatbaar is tot een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Ouders en schoolbestuur kunnen het besluit van het SWV over het al dan niet toelaatbaar verklaren aanvechten bij het bestuur van het SWV. Op grond van de Wet passend onderwijs moet het SWV voor de behandeling van deze bezwaren een adviescommissie hebben. Deze adviescommissie brengt advies uit aan het bestuur over het bezwaar tegen de TLV. Na dit advies neemt het bestuur een beslissing op het bezwaar.

Het SWV is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring die bezwaarschriften in behandeling kan nemen over de TLV. Deze commissie zal de bezwaren beoordelen aan de hand van de door ons SWV vastgestelde criteria voor toelaatbaarheid en volledig onafhankelijk haar oordeel uitbrengen. Op basis van het advies van deze commissie zal het SWV haar besluit heroverwegen. Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het SWV het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig een nieuw besluit.

Mocht de bezwaarprocedure tot een onbevredigende uitkomst leiden, dan kunnen ouders en schoolbestuur beroep instellen bij de rechtbank, sector bestuursrecht (art. 7:1 lid 2 Awb).

Het SWV informeert de ouders over de bezwaarmogelijkheden en –procedure tezamen met de mededeling over het besluit.

2) Schoolbestuur heeft een geschil met ouders over het ontwikkelingsperspectief

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt door de school een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Voorafgaand aan de vaststelling van dit OPP wordt ‘op overeenstemming gericht overleg’ met de ouders gevoerd. Het ontbreken van overeenstemming kan leiden tot een geschil tussen ouders en bevoegd gezag. Ouders kunnen gebruik maken van de klachtenregeling van de school indien zij het niet eens zijn met de gang van zaken bij de vaststelling of de inhoud van het OPP. Ook als zij het niet eens zijn met de manier waarop de ondersteuning wordt uitgevoerd, is de klachtenregeling de voor de hand liggende weg.

Alle scholen voor voortgezet onderwijs zijn vanaf 1 augustus 2014 van rechtswege aangesloten bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs. Komen ouders en school niet tot een goede oplossing, dan kan een geschil over het OPP, uiterlijk zes weken nadat het OPP is vastgesteld, schriftelijk aanhangig worden gemaakt bij deze commissie. Zij spreekt op verzoek van ouders binnen tien weken haar oordeel uit.

Een verschil van inzicht over de vormgeving van de ondersteuning kan ook worden beoordeeld tegen de achtergrond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan over de vraag welke aanpassingen de school moet realiseren om de leerling in staat te stellen aan het onderwijs deel te nemen. Een geschil hierover kan worden voorgelegd aan het College voor de rechten van de mens.

Als ouders van mening zijn dat de school ernstig tekort schiet bij het verlenen van de noodzakelijke ondersteuning, waardoor schade is ontstaan of dat de school nalatig is bij het nakomen van afspraken daarover, kunnen zij de civiele rechter benaderen.

3) Schoolbestuur heeft een geschil met ouders over de toelating of verwijdering

Met de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs wordt per 1 augustus 2014 de zorgplicht ingevoerd. De Geschillencommissie Passend Onderwijs oordeelt eveneens in geschillen tussen ouders en schoolbestuur over (de weigering tot) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de verwijdering van leerlingen.

De commissie brengt op verzoek van ouders binnen 10 weken een oordeel uit aan het bevoegd gezag.

4) Een klacht over het handelen van een medewerker van het SWV

Het gaat hierbij om uitingen van ongenoegen over gedragingen, handelingen of het nalaten daarvan van een medewerker van het SWV VO Westland, hetwelk gevolgen heeft voor de leerling, diens ouder(s)/verzorger(s) of de school.

Het verdient de voorkeur om een klacht langs de informele weg op te lossen. In geval van een klacht, wendt men zich in eerste instantie tot het personeelslid in kwestie. Leidt dat niet tot resultaat of kan om een andere reden niet met betrokkene gesproken worden, dan is de volgende stap om contact te leggen met de directeur van het samenwerkingsverband.

Een klager kan besluiten om de klacht niet bij de directeur van het samenwerkingsverband in te dienen, maar bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, ook al schrijft de geldende

klachtenregeling eerst een interne procedure voor. Daarnaast kunnen ouder(s)/verzorger(s), leerlingen, docenten, directies en besturen de vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs benaderen wanneer zich in of rond de school problemen of ernstige klachten voordoen op het gebied van ongewenst gedrag en veiligheid die gerelateerd zijn aan een medewerker van het SWV VO Westland.

Het bestuur heeft de afhandeling van klachten over individuele medewerkers van het samenwerkingsverband gedelegeerd aan de directeur. De directeur stelt aan de hand van de binnengekomen klacht een interne klachtencommissie samen, waarvan zij zelf voorzitter is. De samenstelling van de interne klachtencommissie is afhankelijk van het type klacht en de aard van de klacht.

Als de klacht de directeur betreft, dient de klacht te worden ingediend bij het bestuur van het SWV VO Westland.

Klacht indienen

- Indien een leerling, ouder(s)/verzorger(s) van een minderjarige leerling, een lid van het onderwijsgevende of onderwijsondersteunende personeel van de scholen binnen het samenwerkingsverband, een personeelslid van het samenwerkingsverband, een lid van de directie of een bestuurslid wordt geconfronteerd met seksuele intimidatie, pesten, agressie, geweld, machtsmisbruik, racisme, discriminatie of disfunctioneren van een medewerker, kan hij/zij een klacht indienen bij de interne klachtencommissie, in casu bij de directeur van het samenwerkingsverband als voorzitter van de interne klachtencommissie.
- Een klacht kan door de klager schriftelijk (per mail of brief) worden ingediend bij het SWV VO Westland.
- De directeur kan de klager verzoeken de klacht eerst bij de betrokken medewerker van het samenwerkingsverband aanhangig te maken.

Het horen

- De directeur onderzoekt de klacht door de klager en de aangeklaagde, zo nodig buiten elkaars aanwezigheid, te horen. Dit horen geschiedt binnen 4 werkweken nadat de klacht bij de interne klachtencommissie is ingediend.
- Het onderzoek van de commissie is niet openbaar.
- Op verzoek van de klager of de aangeklaagde kan bij het onderzoek een vertrouwenspersoon aanwezig zijn.

Verslaglegging van de bevindingen

- De commissie maakt van het onderzoek een schriftelijk verslag op. Het verslag wordt ter kennisname opgestuurd naar klager en aangeklaagde.
- De aangeklaagde wordt te allen tijde in de gelegenheid gesteld zich mondeling en/of schriftelijk te verweren.
- Indien de commissie dit noodzakelijk acht, kan zij nader onderzoek verrichten.
- De commissie legt haar bevindingen schriftelijk binnen 4 werkweken nadat de hoorzitting heeft plaatsgevonden, vast. Van dit rapport ontvangen klager en aangeklaagde een afschrift.
- Indien de klager tijdens de procedure bij de commissie de klacht intrekt, wordt dit door de klager schriftelijk aan de commissie meegedeeld. De commissie besluit vervolgens of van

een verdere procedure wordt afgezien of dat de commissie zelfstandig met de procedure doorgaat.

Besluitvorming

- Binnen 4 werkweken na het afsluiten van het onderzoek besluit het bestuur van het SWV VO Westland omtrent de te treffen maatregelen ten aanzien van de aangeklaagde, aan de hand van de bevindingen van de interne klachtencommissie.
- De directeur stelt de aangeklaagde en de klager schriftelijk op de hoogte van de voorgenomen maatregelen ten aanzien van de aangeklaagde en rapporteert over de doorlopen procedure aan het bestuur van het SWV VO Westland.

§ 5.5 Wettelijke meld- en aangifteplicht

Bij een vermoeden van seksueel misbruik is het SWV VO Westland wettelijk verplicht contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Deze zal adviseren en informeren en zo nodig begeleiden in het traject naar het indienen van een formele klacht of het doen van aangifte.

Hoofdstuk 6 Samenwerking

§ 6.1 Het SWV als netwerkorganisatie

Zoals reeds eerder benoemd in dit Ondersteuningsplan is het voor het oplossen van problemen van jongeren noodzakelijk dat tussen het onderwijs, de gemeente en de instellingen voor jeugdhulp intensief wordt samengewerkt. Belangrijk daarbij is dat er integraal wordt gewerkt: gezamenlijk en doelgericht werken aan een passende aanpak voor onderwijs-, opvoed- en ondersteuningsbehoefte(n) van jeugdigen, ouders en professionals voor zover mogelijk onder de regie van één regisseur.

Het SWV werkt met veel partijen nauw samen om tot de juiste ondersteuning voor een leerling te komen:

1. Jeugdzorgpartners, zoals bijvoorbeeld Stichting Schoolformaat (SMW): voor de begeleiding van jongeren met een problematiek die buiten de deskundigheid en verantwoordelijkheid van het onderwijs valt.
2. De gemeente Westland: op het terrein van de jeugdhulp (SKT), de leerplicht, voortijdig schoolverlaten en thuiszitters, het leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en de toeleiding naar arbeid.
3. Het SPOW (Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland): over de aansluiting primair onderwijs / voortgezet onderwijs, aansluiting arrangementen, ontwikkeling nieuw beleid, etc.
4. School's cool Westland: over de aansluiting PO-VO voor kwetsbare leerlingen.
5. Het MBO Westland: over de aansluiting naar het vervolgonderwijs, aansluiting arrangementen, etc.
6. VSO cluster 1 en 2: over de begeleiding van leerlingen met een visuele, auditieve of communicatieve beperking.

7. Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE): ondersteuning voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften op het gebied van epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen.
8. Aangrenzende Samenwerkingsverbanden: om het ondersteuningsaanbod af te stemmen en het grensverkeer te reguleren.
9. Ouders: over de ondersteuning voor hun kind.

§ 6.2 Schakel naar de jeugdzorgpartners: het schoolmaatschappelijk werk

Op elke schoollocatie in het Westland is een schoolmaatschappelijk werker (smw'er) werkzaam, die een vast aantal uren per week op de school aanwezig is. Hij werkt nauw samen met de zorgcoördinator en de schoolondersteuner.

Op de reguliere scholen worden de smw'ers van Schoolformaat ingezet. Het Herman Broerencollege heeft een eigen smw'er.

De smw'er is de verbindende schakel tussen het onderwijs en de jeugdhulp (waaronder het Sociaal Kern Team) en is daarmee de vertegenwoordiger van de jeugdhulpverlening op de school. Vanuit deze rol wordt er namens de leerling/ouders en school geschakeld met de hulpverlening.

De smw'er kan kortdurende begeleiding aan leerlingen verzorgen. De hulpvraag van de leerling vormt de basis voor deze gesprekken (bijvoorbeeld rouw, faalangst, echtscheiding, geringe weerbaarheid, etc.). Als blijkt dat de begeleiding onvoldoende is, zal de smw'er dit bespreken met de leerling en de ouders en kan hij de leerling verwijzen en begeleiden naar gespecialiseerde hulpverlening.

De smw'ers worden bekostigd door de schoolbesturen, waarvoor zij (een deel van) de ondersteuningsmiddelen kunnen inzetten. Omdat er voor gekozen is dat de smw'ers ook de verbinding vormen naar het SKT, draagt - sinds de invoering van de nieuwe Jeugdwet - de gemeente Westland deels bij aan de kosten voor het SMW.

De scholen werken zo veel mogelijk samen met de jeugdhulporganisaties die een leerling van de school begeleiden, zodat er een goede afstemming plaatsvindt tussen het onderwijsarrangement en de overige (opvoed-)ondersteuning.

§ 6.3 Samenwerking met de gemeente Westland

Jeugdhulp

Schoolbesturen en gemeenten zijn na invoering van de wet Passend Onderwijs en de nieuwe Jeugdwet gezamenlijk verantwoordelijk voor de afstemming tussen onderwijsondersteuning en jeugdhulp voor kinderen en jongeren. Hun gedeelde belang is het zorgen voor samenhang in de ondersteuning die op school en in het gezin geboden wordt. Dit in aansluiting op andere vormen van (in)formele ondersteuning door vrijwilligers en welzijnsvoorzieningen in de Westlandse kernen en naast specialistische jeugdzorg vanuit de regio. Het Sociaal Kern team (SKT) vormt een belangrijke brug tussen al deze ketenpartners, die de verbinding met het onderwijs sterker maakt.

Het ontvlechtingprincipe is hierbij een belangrijk uitgangspunt: onderwijs en jeugdhulp moeten structureel en intensief samenwerken, maar met duidelijk onderscheiden taken en verantwoordelijkheden. Het onderwijs richt zich op onderwijs en leren; de jeugdhulp op de andere levensgebieden, te weten het gezin en de vrije tijd.

Het onderwijs is verantwoordelijk voor het tijdig signaleren van problemen bij leerlingen en deze te bespreken met relevante betrokkenen uit de jeugdhulpketen.

Met de verbinding tussen de school en het SKT willen we twee doelen bereiken. Gezamenlijk proberen we de eigen kracht van gezinnen te versterken, zodat opgroei- en opvoedproblemen bij kinderen en jongeren zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit doen de scholen door de leerlingen een veilige en prettige schoolomgeving te bieden, waar ze de kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen. We streven daarbij naar een doorgaande leerlijn voor de leerlingen, die er voor zorgt dat zij met een startkwalificatie de arbeidsmarkt bereiken. Hiervoor wordt door het SWV een dekkend aanbod van (lokaal of regionaal) beschikbare ondersteuningsarrangementen in het onderwijs georganiseerd. Het SKT ondersteunt hierbij door zich in te zetten voor een veilige en gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren.

Op directieniveau vindt er met regelmaat overleg plaats tussen het SKT en het SWV. In deze overleggen worden de laatste ontwikkelingen met elkaar besproken, worden zaken op elkaar afgestemd en wordt gesproken over eventueel nieuw te ontwikkelen beleid.

Het SKT, de Stichting Jeugdgezondheidszorg ZHW en het SMW van Schoolformaat werken samen aan een gesloten aanpak in de ondersteuningsstructuur rondom de school.

Aan elke schoollocatie is een schoolcontactpersoon vanuit het SKT verbonden. De smw'er van Schoolformaat vormt de 'linking pin' tussen de school en de schoolcontactpersoon (zie § 6.2).

De schoolcontactpersoon is tevens werkzaam als zorgregisseur bij het SKT. Het is echter niet haalbaar om de schoolcontactpersoon zorgregisseur te laten zijn voor alle leerlingen van een school. Dit betekent dus dat de smw'er te maken heeft met één schoolcontactpersoon voor consultatie en advies, maar met meerdere zorgregisseurs die verbonden zijn aan individuele casussen.

De smw'er overlegt met de zorgregisseur over de gewenste aanpak van de problemen van de betreffende leerling. Dat kan ook betekenen dat de zorgregisseur specialistische hulp buiten de school organiseert. Dit alles gebeurt altijd in samenspraak met de ouders. We streven daarbij naar zo min mogelijk bureaucratische indicatieprocedures.

Ouders hebben zelf zo veel mogelijk de regie. Indien ouders niet meewerken aan het organiseren van ondersteuning en de zorgen blijven bestaan over de ontwikkeling van de leerling, dan worden de stappen gevolgd volgens de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Dit in afstemming met de school.

Uitgangspunt is dat de scholen tijdig om advies vragen als de ontwikkeling, veiligheid of gezondheid van een leerling in het geding is. Wanneer er een dubbele hulpvraag is voor school en gezin wordt een integrale analyse gemaakt. In het gezamenlijk handelingsplan (of OPP) staat beschreven welke ondersteuning en hulp, binnen het onderwijs en daarbuiten, geboden wordt aan de leerling, gezin en/of docent. Die ondersteuning is bij voorkeur zo licht mogelijk en gericht op het versterken van de eigen kracht.

Scholen worden gestimuleerd om hun signalerende kracht en handelingsbekwaamheid te versterken.

Samen met de scholen kan het SKT voorkomen dat veel voorkomende opvoed- en opgroei problemen in het Westland escaleren tot overlast of ernstige gedragsproblemen, waardoor inzet van specialistische zorg noodzakelijk is.

Ontwikkelpunt is daarbij de geïntegreerde handelingsplanning, die de effectiviteit van ieders professionele inzet verhoogt. Juist voor jeugdigen met bijvoorbeeld psychiatrische problematiek of een (verstandelijke) handicap is het van belang dat het onderwijsarrangement en de opvoedondersteuning goed op elkaar zijn afgestemd.

Dit hangt samen met de taak van het SKT om specialistische zorg te organiseren voor jeugdigen die dit nodig hebben. Hiervoor blijft een vorm van indicatiestelling noodzakelijk, net als bij de zwaardere onderwijsarrangementen.

De rol van specialistische hulpverleners ten opzichte van het SKT is tweeledig. Ten eerste kunnen zij door het SKT geconsulteerd worden bij ingewikkelde hulpvragen. Daarnaast kunnen SKT-medewerkers naar regionale specialistische zorg verwijzen voor diagnostiek en/of behandeling. Deze behandeling vindt in principe ambulant plaats, maar als het nodig is, kan een jeugdige in een specialistische instelling opgenomen worden voor dagbehandeling of 24-uursverblijf.

Belangrijk voor het succes van passend onderwijs is de nabijheid en snelle inzetbaarheid van zowel de geïndiceerde als de niet-geïndiceerde jeugdhulpverlening. Een leerling die niet tot leren komt vanwege sociaal-emotionele belemmeringen of problemen in het gezin of in de buurt, verdient een snelle en effectieve ondersteuning.

Netwerkbijeenkomsten onderwijs-jeugdhulp

Het SWV organiseert samen met de gemeente (leerplicht/VSV), het SKT en Schoolformaat twee keer per jaar een netwerkbijeenkomst onderwijs-jeugdhulp. Voor deze bijeenkomsten worden de zorgcoördinatoren, schoolondersteuners, schoolmaatschappelijk werkers, SKT-schoolcontactpersonen, JGZ-jeugdartsen/-verpleegkundigen en de leerplichtconsulenten uitgenodigd.

De bijeenkomsten hebben altijd een aansprekend thema op het gebied van onderwijs en jeugdhulp. Doel van de bijeenkomsten is het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende partijen en deskundigheidsbevordering.

Leerplicht en leerlingenadministratie

Bij zowel scholen als de gemeente staat het verminderen van schoolverzuim en -uitval hoog in het vaandel. Om dit doel te bereiken is een heldere aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim geformuleerd, waarbij de scholen intensief samenwerken met de leerplichtambtenaren. Omdat scholen vaak te maken hebben met meerdere gemeenten vanwege het grensverkeer, is een eenduidig protocol opgesteld voor de gehele regio Haaglanden: het meldprotocol verzuim en schooluitval.

De regels rondom het melden van verzuim en schooluitval zijn voor alle scholen en 9 gemeenten hiermee helder en eenduidig verwoord. Hierdoor is er ook geen sprake meer van rechtsongelijkheid in de aanpak. Alle VO-scholen in het Westland maken gebruik van dit protocol.

De scholen melden de in- en uitschrijvingen van leerlingen aan DUO. De leerlingenadministratie van de gemeente Westland registreert de in- en uitschrijvingen van de scholen d.m.v. de digitale koppeling met DUO. Zij signaleert als eerste wanneer een leerling geen schoolinschrijving heeft.

Daarnaast registreert zij verzuimmeldingen die door de scholen zijn gemeld via het verzuimloket van DUO en heeft zij alle leerlingen in beeld. Door nauwe samenwerking tussen de afdeling leerplicht en de scholen kan snel worden gereageerd op veranderingen in schoolbezoek of andere bedreigingen voor de schoolloopbaan van een leerling. Leerplicht kan, indien nodig, een proces-verbaal opmaken.

De scholen en de gemeente komen twee keer per jaar bij elkaar in de verzuimreferentiegroep, waarin naast de verzuimcoördinatoren/teamleiders van de VO-scholen en de leerplichtambtenaren ook de medewerker van HALT aanwezig is. Tijdens dit overleg worden de aanpak, registratie en meldingen van verzuim en eventuele knelpunten met elkaar besproken. Ook eventuele aanpassingen in het regionale verzuimprotocol worden met elkaar doorgenomen.

Voor leerlingen die tijdens het schooljaar door verhuizing in het Westland komen wonen, wordt door ouders een geschikte school gezocht. Indien nodig, kan het SWV hierbij een adviserende rol spelen. De scholen zijn er gezamenlijk verantwoordelijk voor dat ook de leerling die tussentijds wordt aangemeld een passende plek krijgt.

Naast het SKT vormt Leerplicht een belangrijke schakel tussen onderwijs en jeugdhulp. Schooluitval of -verzuim is een belangrijk signaal. Veel jongeren worden toegeleid naar jeugdhulp, vrijwillig of gedwongen, door signalering van en in samenwerking met Leerplicht.

Voortijdig schoolverlaten

Het aantal voortijdig schoolverlaters in het Westland lag in het schooljaar 2015-2016 (meest recente cijfers) op 95 leerlingen. Dat is een percentage van 1,01%. Dit gaat over alle leerlingen tot en met 23 jaar.

Het landelijk gemiddelde in schooljaar 2015-2016 lag op 1,7%.

Uit de landelijke vergelijking en een vergelijking met omliggende gemeenten met ongeveer een zelfde aantal leerlingen blijkt dat we het in het Westland met betrekking tot voortijdig schoolverlaters redelijk goed doen: Delft had datzelfde schooljaar 2,53% voortijdig schoolverlaters, Zoetermeer 2,7%.

Voor wat betreft het voortgezet onderwijs blijven we ruim onder de streefnorm. Ter vergelijking zijn de percentages van omliggende, vergelijkbare gemeenten opgenomen:

VSV cijfers 2015-2016	Westland	Delft	Zoetermeer	Streefnorm
VO onderbouw	0,09%	0,49%	0,25%	1%
Vmbo bovenbouw	1,23%	3,24%	2,98%	4%
Havo/vwo bovenbouw	0,28%	0,25%	0,53%	0,5%

We moeten echter niet verslappen en VSV blijft dan ook een punt van aandacht voor zowel gemeente als SWV.

We zoeken hier de verbinding met elkaar door het beter signaleren van afstromers en thuiszitters. Dit met als doel om een doorgaande lijn in de aanpak van moeilijk plaatsbare kinderen te ontwikkelen. Zo zorgen we samen dat achterliggende problematiek, niet zodanig verergert dat dit leidt tot voortijdig schoolverlaten.

Op 21 september 2016 hebben de SWV's VO, de MBO-instellingen en de gemeenten in de regio Haaglanden het nieuwe convenant (2017-2020) ondertekend ter vermindering van het aantal voortijdig schoolverlaters. In het convenant (Regionale VSV-agenda Haaglanden 2017-2020) zijn o.a. de afspraken tussen de verschillende partners vastgelegd over de samenwerking en de te verdelen subsidiemiddelen (besteding en verantwoording).

N.B. De gemeentelijke (en landelijke) cijfers van VSV zijn niet geheel 1-op-1 te linken aan het SWV: de cijfers worden altijd berekend op de woonplaats van de leerling, terwijl er een aanzienlijk aantal Westlandse leerlingen in omliggende gemeenten naar school gaat en andersom veel leerlingen uit de omliggende gemeenten schoolgaan in het Westland. De eerstgenoemde groep valt niet onder het SWV VO Westland, maar valt onder het SWV waarbij hun school is aangesloten. De laatstgenoemde groep maakt wel onderdeel uit van ons SWV, maar wordt door de gemeente niet meegeteld.

Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerlingen die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimen.

Een leerling die thuiszit of thuis komt te zitten zonder te zijn aangemeld op een school (absoluut verzuim), is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders en de leerplichtambtenaar. Daarnaast heeft het SWV de taak om te voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten, omdat het schoolbestuur een leerling niet plaatst. Het SWV heeft hierover afspraken gemaakt met de schoolbesturen, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een passende plek voor elke leerling. Wanneer een leerling op een school is aangemeld en desondanks thuiszit, is dat niet alleen de verantwoordelijkheid van de ouders, maar ook van het betreffende schoolbestuur.

De oorzaak van thuiszitten ligt vaak besloten in een combinatie van kind- en gezinsfactoren. Maar ook schoolgebonden factoren kunnen een rol spelen. In meer complexe zaken moet er intensief samengewerkt worden met verschillende disciplines rondom de thuiszitter.

Bij (dreigend) thuiszitten organiseert de school een gezamenlijke bijeenkomst met alle betrokkenen (inclusief de ouders en de zorgregisseur van het SKT). Het is essentieel dat deze bijeenkomst snel wordt georganiseerd en dat een plan van aanpak wordt opgesteld en de trajectregie helder wordt belegd.

Doel is dat de scholen, leerplichtambtenaren en de jeugdhulp (SKT) bij (dreigende) thuiszitters met behulp van een gezamenlijk plan van aanpak de leerling snel en adequaat terugleiden naar een passende plek binnen het onderwijs. Wanneer de kind- en/of gezinsfactoren zo ernstig en problematisch zijn dat eerst een behandeling in een setting voor jeugdhulp nodig is, moet worden vastgesteld of zorg (tijdelijk) leidend is. In dat geval moet er afstemming met de jeugdhulppartners worden gezocht en kan er door leerplicht voor bepaalde duur vrijstelling van de leerplicht worden verleend. Zorg gaat dan voor onderwijs, voordat er mogelijk weer een onderwijsperspectief ontstaat. Na behandeling is terugkeer mogelijk op de school van herkomst of in overleg op een andere locatie als dat de leerling ten goede komt.

Bij (ouders van) thuiszitters die weigeren mee te werken aan een passend en beschikbaar onderwijstraject zal leerplicht, na alle gedane inspanningen van de school, de regisseur zijn van een strafrechtelijk traject. In dergelijke gevallen blijft het SKT zich inspannen voor de inzet van vrijwillige zorg, tenzij de veiligheid van een kind in het geding is. In dat geval volgt ook hier mee drang en dwang. Dit vraagt om onderlinge afstemming van ieders professionele inzet.

Omdat thuiszitten dikwijls begint met frequente ziekmelding is vanuit de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) Zuid-Holland West en de RMC-regio Haaglanden een protocol 'Ziekteverzuim als signaal' opgesteld, waar alle VO-scholen in voorkomende gevallen gebruik van maken. Leerplicht is vanaf de start bij een dergelijk traject betrokken.

De JGZ biedt de mogelijkheid om specifiek onderzoek te verrichten bij leerlingen waar sprake is van langdurig en frequent schoolverzuim in het kader van ziekte. Met name als er vragen zijn of een achterliggende ziekte de oorzaak is van het langdurige en/of frequente schoolverzuim of dat er andere onderliggende problemen bij de leerling of in de gezinssituatie aanwezig zijn.

Het eerste onderzoek wordt uitgevoerd door de jeugdarts. Afhankelijk van het onderzoek wordt een advies gegeven, een plan van aanpak opgezet, vervolgafspraken gemaakt met jeugdarts of jeugdverpleegkundige of wordt doorverwezen naar derden. Tevens vindt een terugkoppeling plaats naar school en leerplicht en wordt een uitspraak gedaan over de draagkracht van de leerling. De school organiseert vervolgens een passend onderwijsprogramma.

Doel van het onderzoek is om leerlingen die meer dan gemiddeld wegens ziekte van school verzuimen, vroegtijdig in contact te brengen met de JGZ om te beoordelen of het schoolverzuim al dan niet geoorloofd is en zo nodig hulpverlening in gang gezet kan worden om te voorkomen dat het schoolverzuim uitmondt in schooluitval.

Als blijkt dat het verzuim ongeoorloofd is, zal Leerplicht handhavend optreden.

Aanvullend op bovenstaande acties, is op 1 december 2017 gestart met een pilot met een gespecialiseerde schoolmaatschappelijk werker Verzuim. De smw'er Verzuim functioneert als een spin in het web, voert de regie en verbindt de betrokken partijen met elkaar.

De pilot is een gezamenlijk initiatief van de gemeente (leerplicht/VSV), SKT, Schoolformaat en het SWV. De gemeente subsidieert deze pilot. Gedurende de pilot wordt nauwlettend gemonitord wat de resultaten van de inzet van de smw'er Verzuim zijn. Beoogd resultaat is dat er bij de helft van de aangemelde casussen binnen drie maanden een passend onderwijs- en/of jeugdhulpaanbod is.

Indien de pilot succesvol is, is het streven dat deze na de pilotperiode met middelen van de verschillende betrokken organisaties wordt voortgezet.

De gemeente (leerplicht/VSV), het SKT en het SWV hebben elke twee à drie maanden overleg met elkaar over leerlingen met zorgwekkend verzuim en (dreigende) thuiszitters. Tijdens dit overleg worden de opzet en uitvoering van de geagendeerde dossiers besproken. Daarnaast worden de rollen van de diverse partijen en de doorlooptijden met elkaar besproken.

Ook worden de mogelijkheden om vastgelopen zaken vlot te trekken onderzocht en worden trends gesignaleerd, waar het beleid op wordt aangepast.

Vrijstellingen onder 5a

Met betrekking tot vrijstellingen van de leerplicht (onder art. 5a) is de afspraak tussen de gemeente en het SWV dat er altijd overleg is tussen het SWV en leerplicht over de eventuele onderwijsmogelijkheden, voordat een vrijstelling door de gemeente wordt afgegeven.

Leerlingenvervoer

De gemeente is verantwoordelijk voor de toewijzing van een voorziening Leerlingenvervoer. Met de invoering van passend onderwijs zijn de volgende punten veranderd:

- De gemeentelijke verordening moet rekening houden met 'de van ouders redelijkerwijs te vergen inzet'.
- Voor leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs geldt dat zij slechts aanspraak op bekostiging van vervoerskosten kunnen maken 'wanneer zij wegens hun handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, dan wel vanwege hun handicap niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken'. Leerlingen van het VSO worden voor het leerlingenvervoer dus gelijkgesteld aan leerlingen van het regulier voortgezet onderwijs.
- Het SWV geeft nu toelaatbaarheidsverklaringen voor het VSO af.

In de aangepaste, op 1 januari 2018 in werking tredende, verordening leerlingenvervoer is rekening gehouden met de Wet passend onderwijs.

Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om te voorzien in adequate huisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Ze ontvangen in het Gemeentefonds jaarlijks een budget van het Rijk om de zorgplicht voor hun schoolgebouwen te regelen. In de onderwijswetten en in de gemeentelijke onderwijshuisvestingsverordening is vastgelegd voor welke voorzieningen schoolbesturen een bijdrage in de kosten van de huisvesting van het onderwijs kunnen aanvragen. Na het OOGO over huisvesting tussen gemeente en schoolbesturen en (eventueel) advies van de Onderwijsraad, stelt de gemeente jaarlijks een huisvestingsprogramma en –overzicht op. Ook bepaalt de gemeente hoe dit wordt uitgevoerd.

De invoering van passend onderwijs heeft gevolgen voor de onderwijshuisvesting. Als meer kinderen met een extra ondersteuningsvraag op reguliere scholen instromen, moet de functionele kwaliteit van de huisvesting daarmee immers in overeenstemming zijn. Dit betekent dat het 'opnemen' van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, mogelijk zal leiden tot het aanpassen van schoolgebouwen. Gemeente en schoolbesturen moeten voor het vinden van oplossingen binnen de vigerende wet- en regelgeving hierin samen optrekken.

De gemeente Westland wil daarvoor de systematiek van de integrale huisvestingsplanning (IHP) blijven hanteren. Deze systematiek werkt tot op heden goed. In een IHP worden de huisvestingsknelpunten voor de langere termijn zichtbaar gemaakt. De bevindingen worden gekoppeld aan een toekomstvisie en ramingen van kosten. Hiermee ontstaat een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het huisvestingsbeleid en de inzet van middelen. Het programma wordt uitgevoerd binnen de door de gemeenteraad vastgestelde financiële kaders.

Aansluiting op de arbeidsmarkt

Voor de meest kwetsbare jongeren in het praktijkonderwijs en het VSO is een goede toeleiding naar de arbeidsmarkt essentieel. De scholen nemen daarin hun verantwoordelijkheid door in te zetten op een goede arbeidsoriëntatie en in- en externe stages.

Het onderwijs kan het echter niet alleen. Zij heeft de hulp nodig van werkgevers, gemeentelijke diensten en landelijke organisaties.

In het kader van de participatiewet is de arbeidstoeleiding door de gemeente en onderwijs nader ingevuld. Het praktijk en speciaal onderwijs en de gemeenten organiseren gezamenlijk

netwerkbijeenkomsten waarbij de leerlingen preventief gevolgd worden gedurende het laatste schooljaar voor een goede overstap naar vervolgonderwijs, werk of dagbesteding. De jongeren zullen vanuit de RMC functie langdurig worden gemonitord ook na het schoolverlaten. Bij uitval raken ze niet uit beeld en kunnen zij weer ondersteund worden naar werk. Deze aanpak is ook regionaal met elkaar afgesproken en zal nog verder worden uitgebreid met de verbinding naar de arbeidsmarkt.

OOGO (Op overeenstemming gericht overleg)

Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de gemeente en het SWV, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau.

Om de twee maanden komen de beleidsmedewerkers onderwijs en jeugdhulp bijeen met de directeuren van de samenwerkingsverbanden PO en VO. In dit overleg worden de laatste ontwikkelingen besproken en worden zaken op elkaar afgestemd.

Voorafgaand aan het OOGO over het Ondersteuningsplan zijn alle bovengenoemde onderwerpen uitgebreid besproken, waarna deze op 24 januari gezamenlijk zijn vastgesteld door de wethouder en de voorzitter van het bestuur van het SWV.

§ 6.4 Samenwerking met het Samenwerkingsverband PO Westland (SPOW)

Op directieniveau vindt zeer geregeld overleg plaats tussen de SWV's PO en VO. Hierbij worden de ontwikkelingen binnen de SWV's met elkaar besproken en indien nodig op elkaar afgestemd en worden afspraken gemaakt over leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de overstap van PO naar VO.

Daarnaast vertegenwoordigen de directeuren van het SPOW en het SWV VO Westland de scholen voor primair en voortgezet onderwijs bij de afspraken rondom het onderwijs en de jeugdhulp. Elke twee maanden is een overleg ingepland met de beleidsambtenaren onderwijs en jeugdhulp om de laatste ontwikkelingen met elkaar te bespreken en nieuw beleid op elkaar af te stemmen.

Vanaf schooljaar 2014-2015 wordt binnen het Westland gewerkt met de digitale overdracht van leerlingendossiers middels Onderwijs Transparant.

Met betrekking tot de overstap PO-VO voor kwetsbare leerlingen zijn de volgende afspraken gemaakt tussen de SWV's PO en VO voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben:

- PO en VO zijn er gezamenlijk verantwoordelijk voor dat alle leerlingen op de meest passende plek in het VO terecht komen.
- Er vindt voor deze leerlingen **altijd** een warme overdracht van PO naar VO plaats.
- Het PO en VO hebben ieder een eigen OPP/groeidocument. Bij aanmelding van een leerling met extra ondersteuningsbehoefte is het advies aan de scholen om tijdens de warme

overdracht gezamenlijk het OPP van het VO in te vullen. Het PO kent de leerling goed en daarmee heeft het VO meteen (een deel van de) benodigde informatie op een rijtje.

- Bij leerlingen waarvoor de uitstroom naar het voortgezet onderwijs onduidelijk is, zal in een zo vroeg mogelijk stadium (de periode tussen mei / groep 7 en oktober / groep 8) een begin worden gemaakt met de oriëntatie voor vervolgonderwijs. Naast ouders zal ook het voortgezet onderwijs z.s.m. bij dit proces betrokken worden.

De overstap van (S)BO/SO naar het VSO is beschreven in § 4.14.

Aanmelding, toelating en de zorgplicht

Naast bovenstaande afspraken, gelden de afspraken voor aanmelding zoals deze zijn vastgelegd in de wet passend onderwijs.

Bij leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften die van het primair onderwijs komen, kiezen ouders en kind een school die voldoet aan de criteria passend bij het advies van het primair onderwijs. Zij kunnen om verschillende redenen voor een bepaalde school kiezen, bijvoorbeeld omdat zij van mening zijn dat die school hun kind de juiste ondersteuning kan bieden.

Een leerling moet altijd schriftelijk aangemeld worden bij een school voor voortgezet onderwijs, ten minste 10 weken voor het begin van het schooljaar.

Door de afleverende school wordt informatie overgedragen op grond waarvan de ontvangende school de afweging kan maken of zij de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, inderdaad passend onderwijs kan bieden. De afleverende school zorgt in ieder geval voor de volgende informatie:

- Onderwijskundig rapport
- Advies voor een leerweg of schoolsoort
- Overzicht van het leerlingvolgsysteem
- Absentieoverzicht
- Ontwikkelingsperspectief (OPP) en evaluatie OPP
- Beschrijving ondersteuningsbehoeften (onderwijs en jeugdhulp)
- Beschrijving geboden onderwijs- en jeugdhulpondersteuning (arrangementen) en het resultaat daarvan.

Op basis van de beschreven ondersteuningsbehoeften van de leerling onderzoekt de ontvangende school welke onderwijsondersteuning gegeven moet worden. De school bepaalt of zij op de gewenste ondersteuningsvraag een passend antwoord kan bieden binnen de eigen ondersteuningsstructuur en/of met extra ondersteuning geboden vanuit het SWV.

Ook wordt gekeken naar de eventuele noodzakelijke ondersteuning in de thuissituatie. De schoolcontactpersoon (SKT) bepaalt, in nauw overleg met de school, of en in welke mate dit gewenst is. Het doel daarbij is om tot een gezamenlijk plan te komen vanuit school en jeugdhulp, zodat dit verbonden is met elkaar en er regelmatig afstemming plaatsvindt tussen de jeugdhulp en school. Om tot een goed passend aanbod te komen, is het van groot belang dat zowel de afleverende school als ouders *alle* informatie over een leerling overdragen aan de nieuwe school.

De ontvangende school neemt een besluit tot toelating. In alle gevallen, zowel bij toelating als bij afwijzing, ontvangen ouders schriftelijk bericht over het besluit van de school.

Als blijkt dat de school de extra ondersteuning niet kan bieden, moet zij de ouders goed kunnen uitleggen waarom zij geen passend aanbod kan doen. Deze school zoekt dan, in nauw overleg met ouders, een andere, meer passende school. Dit kan een reguliere school zijn of een school voor voortgezet speciaal onderwijs.

Zoals beschreven in de wet hebben alle scholen de plicht om, na schriftelijke aanmelding door ouders, de leerling binnen 6 weken aan te nemen of een plek aan te bieden op een andere school waar de leerling wel geplaatst kan worden (zorgplicht). De school mag deze termijn één keer met maximaal 4 weken verlengen. Als het niet lukt om binnen deze termijn een passende school te vinden, wordt de leerling ingeschreven op de aangemelde school (eerste aanmelding na het primair onderwijs). Zijn ouders het niet eens met de toelatingsbeslissing van de school, dan kunnen zij een beroep doen op een onafhankelijk onderwijsconsulent. Als dat onvoldoende effect sorteert, kunnen ouders terecht bij de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.

De zorgplicht is van toepassing op leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen.

In het voortgezet onderwijs moet het bevoegd gezag eerst beoordelen of een leerling voldoet aan de vooropleidingseisen, gesteld in het Inrichtingsbesluit VWO. Voldoet de leerling daar niet aan (bijvoorbeeld een VMBO-leerling meldt zich aan op het VWO), dan is de zorgplicht niet van toepassing.

Nieuwe regels bij toelating tot het voortgezet onderwijs

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 is de regelgeving rond de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs veranderd. Deze veranderingen zijn het gevolg van de nieuwe Wet Eindtoetsing PO en van de invoering van de zorgplicht passend onderwijs.

Vanaf dit moment is het advies van de basisschool leidend voor toelating op het voortgezet onderwijs.

Voor het lwoo geldt het volgende. Het schooladvies is leidend voor toelating tot vmbo, havo en vwo. Dit staat los van de ondersteuning die leerlingen van hun school ontvangen als zij eenmaal op de school van een bepaald type zitten. Het staat dus los van de lwoo-indicatie. Deze geschiedt nog op dezelfde wijze als voorheen. De leerling wordt aangemeld bij een vmbo-school en deze school laat de leerling toe op basis van het schooladvies. Vervolgens vraagt de school extra ondersteuning voor deze leerling aan in de vorm van lwoo. Wanneer een leerling zich aanmeldt bij een vmbo-school zonder lwoo-licentie, en de leerling heeft lwoo nodig, dan zal de school de leerling doorverwijzen naar een school met een licentie. Er is immers sprake van zorgplicht. In veel gevallen is voorafgaand aan de aanmelding al bekend dat een leerling lwoo nodig heeft en kunnen ouders hiermee bij de schoolkeuze meteen al rekening houden.

Bij pro ligt het anders. Het pro is een schoolsoort op zich, en niet zoals bij het lwoo ondersteuning binnen een schoolsoort. Een leerling heeft een TLV nodig om in aanmerking te komen voor toelating tot het praktijkonderwijs als schoolsoort. Het pro is in de wet uitgezonderd van het leidende karakter van het schooladvies. Deze geldt alleen voor vmbo, havo en vwo. Voor pro-leerlingen is het schooladvies dan ook niet leidend voor toelating tot het pro.

De VO-school vraagt extra ondersteuning aan in de vorm van lwoo of pro. De basisschool doet dat niet, die adviseert alleen over het niveau. In beide gevallen is het dus niet zo dat het basisonderwijs via het schooladvies eenzijdig bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor lwoo of pro.

POVO+-klas

Het ISW Gasthuislaan in 's-Gravenzande heeft samen met het PO als pilot een POVO+-klas ontwikkeld, waarbij (hoog-)begaafde basisschoolleerlingen van groep 7 en 8 gedurende 10 weken een ochtend in de week met gelijkgestemden uitdagende stof krijgen aangeboden. Hierbij is met name ook aandacht voor vaardigheden waar HB-leerlingen vaak moeite mee hebben: leren-leren, samenwerken, plannen en organiseren, sociale vaardigheden, communicatie, etc.

Een goede voorbereiding op het VO en een soepele overstap PO-VO zijn doelen van dit project.

De pilot is in schooljaar 2018-2019 van start gegaan.

Voor de pilot POVO+-klas is een projectgroep ingericht. Deze is samengesteld uit medewerkers uit alle geledingen (PO, VO, HB-specialisten en SWV). PO en VO nemen samen de verantwoordelijkheid voor dit project op zich.

Er is intensieve samenwerking tussen de PO- en VO-scholen. Het gezamenlijk belang is dat de leerling een goede overstap maakt van PO naar VO.

§ 6.5 School's cool Westland

Voor alle leerlingen is de overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs een grote stap. Voor sommige kinderen ook een lastige stap, als gevolg van hun aard of gedrag of omstandigheden thuis. Zij kunnen wel een steuntje in de rug gebruiken om onderpresteren en schooluitval tegen te gaan. School's cool Westland geeft begeleiding aan brugklassers die dit risico lopen.

De ondersteuning wordt geboden door een mentor, een vrijwilliger met een gedegen opleiding die de leerling wekelijks thuis bezoekt en helpt met alle schoolzaken. Zo worden ook de ouders erbij betrokken. School's cool werkt in meer dan vijftien gemeenten in Nederland en de methode blijkt erg succesvol. Uit metingen is gebleken dat 95 procent van de geselecteerde risicoleerlingen zijn best blijft doen op school en de schoolcarrière vervolgt.

PROGRAMMA 9: PROJECTEN & PILOTS
Omschrijving:
Projecten: School's Cool
Ambitie:
Voorkomen dat leerlingen onderpresteren of uitvallen.
Beoogde resultaten:
95% van de geselecteerde leerlingen halen een startkwalificatie.
Acties voor de scholen en het SWV:
- Basisscholen melden kwetsbare leerlingen na overleg met ouders uit groep 8 aan bij School's cool. School's cool organiseert een passende mentor en het verdere proces. - VO-scholen kunnen leerlingen in de brugklas na overleg met ouders alsnog voordragen bij School's cool. - Het SWV onderhoudt contact met de coördinator van School's cool.
Budget:
€ 10.000
Monitoring:
1. School's cool levert aan het einde van elk schooljaar een verantwoording in bij het SWV waar de verstrekte middelen aan zijn besteed. 2. School's cool houdt het SWV op de hoogte van de uiteindelijke resultaten van de begeleide leerlingen.
Risico's:

Geen; bij overschrijding van het budget is het risico voor School's Cool. Jaarlijks wordt opnieuw bekeken of de subsidie wordt toegekend.

§ 6.6 Samenwerking met het MBO

Uit de VSV-cijfers blijkt dat de overstap van VMBO naar MBO een risicomoment voor uitval is.

Daarom is samenwerking met het MBO van groot belang.

Binnen de regio heeft Spirit4you de taak om leerlingen te begeleiden bij de overstap van VMBO naar MBO. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, heeft Spirit4you een 'warme overdracht' georganiseerd, die er voor zorgt dat het regionale MBO deze leerlingen direct in beeld heeft en passende ondersteuning kan bieden.

Met het MBO Westland zijn door het SWV specifieke afspraken gemaakt over de overdracht van leerlingen die extra ondersteuningsbehoeften hebben, zodat de arrangementen die in het voortgezet onderwijs ingezet zijn, in het MBO voortgang kunnen krijgen. Deze arrangementen worden zo veel mogelijk op elkaar afgestemd.

Omdat de overstap VMBO-MBO een groot risicomoment voor schooluitval is, wordt vanuit de gemeente i.s.m. de scholen geïnvesteerd in een goede overstap. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van VOROC (het digitale systeem om de overstap VO-MBO te monitoren) en de inspanningen van Spirit4You.

Er zijn het hele jaar door gesprekken met leerplicht op de VMBO scholen om risicoleerlingen zo vroeg mogelijk in het vizier te hebben en de overstap van deze leerlingen worden het gehele traject gemonitord.

In december wordt een brief naar ouders en examenkandidaten gestuurd waar aandacht wordt gevraagd voor oriëntatie m.b.t. het vervolgonderwijs. Half januari wordt er door de gemeente een tweede brief verzonden aan alle VMBO-examenkandidaten en hun ouders om in beeld te krijgen waar de examenkandidaten vervolgonderwijs gaan volgen. In deze brief wordt de vraag gesteld of de leerling al een keus heeft gemaakt en of ze zich hebben ingeschreven bij een vervolgopleiding. De leerlingen die niet reageren of aangeven het nog niet te weten, worden door de gemeente persoonlijk benaderd om begeleiding van leerplicht of de VSV-consulenten aan te bieden om te helpen bij de keuze. Zo lang de leerling nog op school zit, gebeurt dit altijd in samenwerking met de decaan van de school.

Daarnaast worden door VO-scholen aangestipte risicoleerlingen ook door leerplicht of de VSV-consulenten in begeleiding genomen. Deze worden na de begeleiding nog een tijdje gemonitord om te checken of alles goed gaat.

Om te controleren of alle nieuw ingeschreven MBO-leerlingen uit het Westland ook daadwerkelijk op hun plek in het MBO terechtkomen, wordt aan het begin van het nieuwe schooljaar door leerplicht en de VSV-consulenten een 'no-show-actie' gehouden op het MBO Westland. Daarbij wordt gecontroleerd of de leerlingen aanwezig zijn op de door hen gekozen opleiding. Van de andere MBO's worden de 'no-show' meldingen direct opgepakt. De 'no-shows' worden gebeld en/of thuis bezocht om te achterhalen wat de reden voor de 'no-show' is en wat de leerlingen nodig hebben om alsnog naar school te gaan.

§ 6.7 Samenwerking met cluster 1 en cluster 2

Om de ondersteuning aan leerlingen met visuele of auditieve en/of communicatieve beperkingen goed te regelen, zijn er afspraken gemaakt met de (landelijke) instellingen voor cluster 1 en 2 over de wijze van samenwerking. De scholen voor cluster 1 en 2 maken wettelijk geen onderdeel uit van het SWV.

De instellingen van cluster 1 en 2 hebben met de invoering van passend onderwijs een ondersteuningsplicht gekregen.

Cluster 1

Na de invoering van de Wet Passend Onderwijs is het onderwijs in cluster 1 landelijk georganiseerd gebleven. De redenen hiervoor zijn de beperkte omvang van de doelgroep en de specialistische expertise. In deze regio is Koninklijke Visio de organisatie die de ondersteuning voor blinde en slechtziende leerlingen (cluster 1) biedt.

Vanuit Visio Onderwijs is er een contactpersoon verbonden aan het samenwerkingsverband die benaderd kan worden bij vragen rondom het onderwijs aan visueel beperkte leerlingen.

Het streven van Visio Onderwijs is zoveel mogelijk kinderen met een visuele beperking op reguliere, of andere vormen van speciale, scholen thuisnabij onderwijs te laten volgen. Op dit moment wordt ongeveer 75% van de leerlingen door de Ambulant Onderwijskundige Dienst van Visio begeleid. Om dit te realiseren wordt ondersteuning op maat geboden. Op basis van de onderwijsbehoeften van het kind en de ondersteuningsbehoeften van de docent wordt een Begeleidingsplan opgesteld.

Ondersteuning aan docenten en leerlingen kan bestaan uit: ambulante onderwijskundige begeleiding, advies, coaching, instructie, collegiale consultatie en cursussen. Naast ondersteuning door de ambulant onderwijskundig begeleider blijven er financiële middelen beschikbaar t.b.v. de visueel beperkte leerling. De toekenning van deze middelen loopt centraal via cluster 1. In de regeling aanvullende bekostiging cluster 1 wordt deze regeling beschreven.

Wanneer sprake is van (een vermoeden van) een visuele beperking, kunnen ouders, maar ook de school, hun kind aanmelden bij Koninklijke Visio. Na onderzoek, beoordeelt de Commissie van Onderzoek of het kind op basis van de landelijke toelatingscriteria recht heeft op een cluster 1 indicatie. Hierbij wordt ook aangegeven of het kind recht heeft op ambulant onderwijskundige begeleiding met eventueel aanvullende bekostiging of op onderwijs op één van de scholen voor leerlingen met een visuele beperking van Visio.

Cluster 2

Voor leerlingen die een reguliere school bezoeken en toelaatbaar zijn tot cluster 2 wordt vanuit de instellingen voor cluster 2 een onderwijs- en begeleidingsaanbod gerealiseerd. De instellingen cluster 2 stemmen het onderwijs- en begeleidingsaanbod af op de onderwijsbehoefte van de leerlingen en op de ondersteuningsbehoefte van de reguliere scholen. Hiertoe zijn, voor wat betreft het regulier onderwijs, onderwijsarrangementen samengesteld waarbij onderscheid gemaakt is tussen een licht en een medium arrangement.

De schoolinterne leerlingenzorg kan een eerste vaststelling doen inzake de problematiek van de leerling. Op grond hiervan kan eventueel een beroep worden gedaan op een consultatie- en

adviestraject door de instelling van cluster 2. Het intake-traject voor een consultatie voorziet in de juiste vraagstelling om tot eerste handelingsadviezen voor de school te komen. Het is een voorwaarde dat ouders in een vroeg stadium bij de geconstateerde problematiek worden betrokken.

Wanneer besloten wordt tot het aanvragen van extra onderwijsondersteuning door cluster 2 kan de school een beroep doen op trajectbegeleiding door de instelling cluster 2. De Commissie van Onderzoek van de instelling cluster 2 bepaalt de toelaatbaarheid van de leerling en het noodzakelijk onderwijsarrangement en de duur van het onderwijsarrangement.

De extra onderwijsondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van onderwijsarrangementen, t.w. een licht onderwijsarrangement, een lichte vorm van ondersteuning in het regulier onderwijs en een medium onderwijsarrangement, een intensievere vorm van ondersteuning. Een intensief onderwijsarrangement betekent plaatsing op een VSO-school voor cluster 2. Het onderwijsarrangement kan verschillen in intensiteit, inhoud en duur van de ondersteuning. Dit biedt de mogelijkheid om aan te sluiten bij de specifieke onderwijs- en communicatiebehoefte van de leerling en de ondersteuningsbehoefte van de docent en de school.

Het didactisch niveau, het niveau van communicatieve redzaamheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling in relatie tot het ontwikkelingsperspectief leveren de basis om voor de leerling een onderwijsarrangement op maat vast te stellen.

In de stichting Siméa werken de besturen van de vier instellingen voor auditief en/of communicatief beperkte leerlingen nauw samen. Op de website van Siméa zijn de dichtstbijzijnde aanmeldpunten vinden.

In onze regio zijn twee instellingen voor cluster 2 werkzaam: Kentalis en Viertaal. Er zijn geen officiële afspraken over welke organisatie op welke school actief is, maar er is een 'gentlemen's agreement' tussen Kentalis en Viertaal waarbij is afgesproken dat zij niet beiden op één school actief zijn.

§ 6.8 Samenwerking met het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie

Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE).

Het LWOE wordt gevormd door de ambulante diensten van de twee Nederlandse epilepsiescholen De Berkenschutse in Heeze en De Waterlelie in Cruquius. Beide scholen zijn verbonden aan een Epilepsiecentrum (3^e-lijns ziekenhuis) voor epileptologie en neurologisch bepaalde leerstoornissen, respectievelijk Kempenhaeghe en Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN).

Het LWOE biedt ondersteuning aan leerlingen met epilepsie in het reguliere onderwijs en leerlingen in het speciaal onderwijs. Na aanmelding bij het LWOE door ouders, arts, school of samenwerkingsverband volgt directe, preventieve betrokkenheid door een onderwijskundig begeleider van het LWOE. Indien meer intensieve ondersteuning nodig is, wordt de ondersteuningsbehoefte en het begeleidingsarrangement voor de betreffende leerling vastgesteld. Naast de eerste preventieve interventie worden de volgende arrangementen onderscheiden: lichte begeleiding, medium begeleiding en zware onderwijszorg. De lichte begeleiding is screenend en kortdurend van aard. De medium begeleiding is handelingsgericht en langer durend van aard. In

voorkomende gevallen zal het LWOE het samenwerkingsverband zware onderwijszorg adviseren om een leerling toe te laten tot het VSO.

Ter toerusting van docenten biedt het LWOE een signaleringslijst aangaande het herkennen van epilepsieproblematiek. Tevens biedt het LWOE voorlichting, workshops en scholing m.b.t. epilepsie, leren en gedrag.

§ 6.9 Samenwerking met overige SWV's VO

In de regio Zuid-Holland vormen de samenwerkingsverbanden van Den Haag e.o., Delft e.o., Zoetermeer en Westland een gebied waarbinnen veel grensverkeer plaatsvindt.

De vier SWV's hebben uitgesproken zoveel mogelijk samen te werken op het terrein van:

- Het gebruik van dezelfde digitale instrumenten en toewijzingsinstrumenten;
- Het afstemmen van het aanbod in de FlexColleges;
- Het afstemmen van de inhoud van de basisondersteuning;
- Het afstemmen van de toeleidingsprocedure en toelaatbaarheidscriteria voor cluster 3 en 4;

Tijdens de tweemaandelijks overleggen worden SWV en/of regio overstijgende beleidsthema's op het gebied van passend onderwijs opgepakt en uitgewerkt.

Daarnaast vindt vier keer per jaar een overleg plaats met alle SWV's binnen Zuid-Holland, om elkaar te informeren over nieuwe ontwikkelingen en wordt beleid op elkaar afgestemd.

Elk jaar in oktober vindt een tweedaagse landelijke conferentie plaats voor alle SWV's (PO en VO) met presentaties, workshops, etc.

§ 6.10 Samenwerking met ouders

Een van de speerpunten van passend onderwijs is het versterken van de positie van de ouders. Om leerlingen optimale ontwikkelingskansen te bieden is samenwerking tussen school en ouders van groot belang. Een positief en regelmatig contact tussen school en ouders bevordert de ontwikkeling en het leren van jongeren. Contact moet dus onderdeel zijn van algemeen schoolbeleid op elke school, voor alle leerlingen. Maar het is nog eens extra belangrijk wanneer er zorgen zijn en een leerling of zijn/haar gezin extra ondersteuning nodig heeft.

School en ouders: partnerschap

In de hele route van intake tot toewijzing van een ondersteuningsaanbod, is het afstemmen en samenwerken met ouders één van de uitgangspunten. De kennis van ouders over hun kind en van de school over de leerling vullen elkaar heel goed aan. Ouders hebben over het algemeen een betere kijk op het welbevinden van hun kind, de emotionele ontwikkeling, de kansen en bedreigingen en zicht op hoe het kind de school ervaart. Scholen hebben vaak goed zicht op de cognitieve ontwikkeling en het (sociaal) gedrag van het kind in de schoolcontext. De informatie van ouders is daar een belangrijke aanvulling op. De oorzaak van problemen moet soms ook gezocht worden in de schoolsituatie in plaats van in de aanleg van het kind of de opvoedsituatie thuis. Bundeling van kennis en ervaring van ouders en school komt daarom de pedagogische aanpak en ondersteuning voor een kind ten goede. School en ouders zijn partners als het gaat om het bieden van een passend ondersteuningsaanbod.

Delen van verantwoordelijkheden

Wettelijk gezien hebben scholen de plicht om ouders te informeren over de vorderingen van hun kind en de eventuele extra ondersteuning die nodig is. Maar informeren alleen is niet voldoende voor goed partnerschap. Het is van belang om te investeren in een gedeelde verantwoordelijkheid met ouders. En om hen vanaf het begin bij het onderwijs en de ondersteuning van de school te betrekken, niet pas als er problemen zijn.

Zonder de inzet en betrokkenheid van ouders, is het niet mogelijk om de onderwijs- en opvoedbehoefte van een leerling in beeld te brengen en te zorgen voor passende ondersteuning. Vanuit het onderwijs en de jeugdhulp wordt verwacht dat zij ouders als partner erkennen; dat ouders serieus genomen worden, goed en tijdig worden geïnformeerd, dat zij zich betrokken voelen bij het leren van het kind en ook geïnteresseerd zijn in de visie van ouders op de ontwikkeling van hun kind. Van ouders wordt verwacht dat ze, als primair verantwoordelijken voor de opvoeding en het welzijn van hun kind, dat doen wat bijdraagt aan een succesvolle onderwijs carrière van hun kind. Dat houdt bijvoorbeeld in dat zij informatie delen met de school die van belang is voor een goede ondersteuning in de school, leerlingen thuis ondersteunen bij hun schoolwerk en meewerken aan eventuele onderzoeken om de ondersteuningsvraag van hun kind in beeld te krijgen.

Handelingsgerichte aanpak

Een oplossings- en handelingsgerichte aanpak kan voorkomen dat ouders de ondersteuning vanuit de school voor hun kind als bemoeizucht ervaren. Ontevredenheid of weerstand van ouders ontstaan vaak doordat ouders het gevoel hebben dat zij te weinig of te laat voor extra gesprekken zijn uitgenodigd. Vaak pas na het besluit dat er hulp/ondersteuning van buitenaf nodig is. Dit pleit er voor om als school goed af te spreken op welke momenten in het ondersteuningstraject in elk geval met ouders overlegd wordt. Niet óver ouders en leerlingen praten, maar mét ouders en leerlingen!

Privacy

Er is toestemming van ouders nodig voor bespreking van de leerling met voor de school externe hulpverleners en het inzetten van eventuele hulpverlening. Dan heeft de school namelijk te maken met de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG). Het gaat hierbij vaak om gevoelige zaken, waarbij de opstelling en aanpak van ouders en de gezinssituatie in het geding kunnen zijn. Dat maakt het des te meer noodzakelijk dat hierover zeer zorgvuldig met ouders gecommuniceerd wordt, waarbij het belang van het kind steeds voorop zal staan en de bindende factor vormt.

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben persoonsgegevens van leerlingen nodig om hun taken goed te kunnen uitoefenen. De wet passend onderwijs (artikel 17a WVO) schrijft voor dat een SWV de persoonsgegevens betreffende de gezondheid van leerlingen zonder toestemming mag verwerken voor zover het gaat om de toewijzing van ondersteuningsmiddelen of -voorzieningen, het adviseren over de ondersteuningsbehoefte of de toelaatbaarheid tot het VSO.

Dit betekent dat scholen deze gegevens zonder toestemming van ouders mogen verstrekken aan het SWV in het kader van een aanvraag.

Het SWV VO Westland vindt het echter belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van het feit dat er gegevens uitgewisseld worden, welke dat zijn en met welk doel. Bij voorkeur tekenen ouders voor de uitwisseling van de gegevens. Scholen geven dit aan in het overleg over de ondersteuningsbehoefte met de ouders en de leerling en melden ouders welke gegevens eventueel uitgewisseld worden.

Het SWV bewaart persoonsgegevens gedurende de wettelijke termijn van drie jaar, waarbij uitsluitend het SWV en de deskundigen ten aanzien van de toelaatbaarheid (leden van de ACTA) toegang hebben tot deze gegevens.

Wij volgen de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG); dit is de Europese privacy-regelgeving die vanaf 25 mei 2018 ook in Nederland van toepassing is en de Wet bescherming persoonsgegevens opvolgt.

Op 12 juni 2018 is door het bestuur van het SWV VO Westland het aan de AVG aangepaste privacyreglement vastgesteld.

Op 19 december 2016 is reeds door het bestuur een protocol datalekken vastgesteld.

Inmiddels is er ook een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld bij het SWV. Er is een regeling taken en verantwoordelijkheden voor deze functionaris opgesteld.

Voor alle medewerkers van het SWV VO Westland zijn een missie en gedragsregels m.b.t. de privacy opgesteld. Alle medewerkers tekenen een zorgvuldigheidsverklaring waarin zij aangeven uiterst zorgvuldig met persoonsgegevens om te gaan.

De rol van ouders in passend onderwijs

Als een leerling een extra ondersteuningsbehoefte heeft, zijn er een aantal taken, rechten en plichten voor de ouders.

Het is aan de ouders om (in overleg met de basisschool) te kiezen voor een school die past bij de behoefte van hun kind. Op basis van de schoolondersteuningsprofielen kunnen ouders een beeld krijgen welke school de ondersteuning biedt die hun kind nodig heeft. Dit vereist een actieve opstelling van de ouders, waarbij zij zich goed oriënteren op de (on-)mogelijkheden van de verschillende scholen. Voor een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte is de zorgplicht van toepassing. Dat betekent dat nadat een leerling is aangemeld op een school en is vastgesteld dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft, de zorgplicht in gaat, mits de leerling voldoet aan het inrichtingsbesluit (er moet uitzicht zijn op het behalen van een diploma op het onderwijsniveau waarvoor de leerling is aangemeld) en er plaatsruimte is. De school waar de leerling wordt aangemeld, is verplicht om eerst te kijken of zij de passende ondersteuning zelf kan bieden. Indien de school de passende ondersteuning niet kan bieden, dan treedt de school hierover in overleg met de ouders. Gezamenlijk wordt gekeken naar een plek op een andere reguliere school of, als dat niet haalbaar is, binnen het VSO.

Voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, moet de school een ontwikkelingsperspectief (OPP) opstellen. In het OPP staat beschreven welke extra begeleiding de leerling krijgt, welk eindniveau de leerling kan behalen en welke extra ondersteuning en eventuele jeugdzorg nodig is. De school is verplicht om m.b.t. het handelingsdeel van het OPP met ouders te overleggen en instemming te krijgen. Ook de leerling wordt bij dit overleg betrokken.

Van de ouders wordt verwacht dat zij actief betrokken zijn in dit proces en openheid geven over de beperkingen en mogelijkheden van de leerling. Daarnaast wordt van de ouders verwacht dat zij ook thuis de leerling de benodigde extra ondersteuning zullen geven. Als ouders knelpunten signaleren, thuis of op school, wordt verwacht dat zij daarover contact met school opnemen.

De school evalueert het OPP (minimaal) één keer per jaar met ouders en stelt het zo nodig bij. Als ouders het niet eens zijn met het OPP, dan is de school het eerste aanspreekpunt. Komen school en

ouders er samen niet uit, dan kan men een onafhankelijk onderwijsconsulent om (gratis) advies vragen of een klacht indienen bij het schoolbestuur.

In geval er een geschil ontstaat, kunnen ouders dit voorleggen aan de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs. Deze commissie bestaat uit deskundigen en doet binnen tien weken uitspraak als een geschil wordt voorgelegd.

Samengevat: school en ouders nemen elkaar serieus en informeren elkaar over belangrijke ontwikkelingen m.b.t. de leerling.

Ouders hebben de mogelijkheid om deel uit te maken van de MR van de scholen waarbij ze adviesrecht hebben over de schoolondersteuningsprofielen of ze kunnen er voor kiezen deel te nemen aan de Ondersteuningsplanraad (OPR) van het SWV waarbij ze instemmingsrecht hebben op het Ondersteuningsplan.

Hoofdstuk 7 Kwaliteitszorg

§ 7.1 Kwaliteitsbeleid

Het realiseren van een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het onderwijs, de docenten en de interne ondersteuningsstructuur van de scholen. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning ligt bij de schoolbesturen. Het SWV heeft de taak om te signaleren, adviseren en ondersteunen, maar is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.

De schoolbesturen c.q. de (locatie-)directeuren zijn verantwoordelijk voor de vormgeving van de ondersteuning in de scholen. Zij doen dat in de context van hun eigen school, vanuit de pedagogisch-didactische visie van de school en de gekozen organisatorische structuur. Zij hebben zicht op de noodzakelijke kwaliteit en kwantiteit van de ondersteuning van de leerlingen en organiseren op basis daarvan een ondersteuningsstructuur in de school. Zij hebben de competenties van de docenten in hun scholen in beeld en organiseren scholing en professionalisering om de ondersteuning te kunnen bieden die nodig is.

Tezamen zorgen pedagogisch-didactisch klimaat, organisatie van de school, de ondersteuningsstructuur en de competenties van de docenten er voor dat de school kan voorkomen dat leerling uitvallen of afstromen vanwege hun ondersteuningsbehoeften. Dit alles met als doel het voorkomen van thuiszitters en afstromers en het bijdragen aan een dekkend onderwijsaanbod. Het SWV heeft daarbij een ondersteunende, faciliterende en signalerende taak.

Om passend onderwijs te kunnen realiseren is een goede communicatie en samenwerking met alle betrokken partners een noodzakelijke voorwaarde.

Al wat de school kan bieden aan leerlingen staat beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. De school evalueert met de leerling en de ouders de inzet en de opbrengsten van de basisondersteuning. Het rendement van de inzet van de basisondersteuning wordt bewaakt door de zorgcoördinator onder verantwoordelijkheid van de (locatie-)directeur. De schooldirectie draagt de verantwoordelijkheid voor het verder ontwikkelen van het niveau van de basisondersteuning. De ontwikkelpunten, doelen en ambities hebben de schoollocaties geformuleerd in hun jaarplannen. Schoolbesturen zijn eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning die op de schoollocaties geboden wordt.

Naarmate leerlingen meer nodig hebben, gaan ook partijen van buiten de school een belangrijke rol spelen. Binnen het SWV en de gemeente Westland is er voor gekozen bij meervoudige ondersteuningsvragen, voor zover mogelijk, samen te werken volgens één kind, één gezin, één plan. Met dit model wordt vanaf het begin samen met leerling, ouders en ketenpartners gebouwd aan een

integraal plan voor ondersteuning op het gebied van onderwijs en jeugdhulp. Door deze manier van werken wordt de ondersteuning sneller, effectiever en in samenhang geboden. Het SWV en de gemeente zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de onderwijs- en zorgarrangementen.

§ 7.2 Kwaliteit van de ondersteuning binnen de scholen

In het kader van het verhogen van de kwaliteit van de (basis-)ondersteuning die de school biedt, is binnen het SWV afgesproken dat alle schoollocaties jaarlijks de status van de ondersteuning binnen de school voor 31 juli van dat schooljaar evalueren aan de hand van het SOP.

Vervolgens worden binnen de locatie afspraken gemaakt gericht op het verbeteren van eventuele knelpunten in de ondersteuning en deze worden omgezet in actiepunten. De actiepunten worden opgenomen in het jaarplan van de school.

Op die manier ontstaat er een koppeling tussen de SOP's, het jaarplan van de school, het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband én de inzet van de ontvangen ondersteuningsmiddelen.

In § 4.5 wordt beschreven dat het SWV in de periode 2017-2022 extra middelen beschikbaar stelt om de kwaliteit van de basisondersteuning binnen de scholen verder te ontwikkelen. Hier wordt eveneens beschreven hoe dit wordt gemonitord.

§ 7.3 Monitoring en toezicht op de realisatie van de programma's

Bij de beschrijving van de programma's zijn de beoogde resultaten beschreven met een bijbehorende financiële onderbouwing. Deze komen terug in het jaarplan van het SWV en in de managementrapportages en worden besproken in het bestuur. Aan de hand van de verzamelde gegevens kunnen eventueel verbetervoorstellen worden opgesteld, die na vaststelling in het bestuur, kunnen worden doorgevoerd.

Elk kwartaal monitort het bestuur aan de hand van de financiële rapportage of de inkomsten en uitgaven overeenkomen met de jaarbegroting.

§ 7.4 Toezicht door de Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de uitvoering van de wet Passend Onderwijs en dus ook op de samenwerkingsverbanden.

Zij beoordeelt of het SWV een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen tussen de scholen biedt, zodat er voor elke leerling een passende plek beschikbaar is.

Toezicht op de *uitvoering* van passend onderwijs gebeurt op de scholen.

Vanaf 1 augustus 2017 is het vernieuwde toezichtkader van de inspectie van toepassing. Het toezicht richt zich met name op de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Omdat bij passend onderwijs verschillende partijen actief zijn, betrekken zij nadrukkelijk ook ervaringen van direct en indirect betrokkenen bij passend onderwijs bij de inspectie en wordt op die manier een verband gelegd tussen de activiteiten van het SWV en de ervaringen daarmee van betrokkenen in de scholen.

De inspectie heeft de wettelijke opdracht elk SWV minstens eens in de vier jaar te bezoeken. Ons SWV heeft in 2015 een inspectiebezoek gehad. Dit bezoek is naar ieders tevredenheid verlopen.

In november 2019 bezoekt de Inspectie ons SWV opnieuw.

§ 7.5 Evaluatie resultaten

Het SWV heeft de beleidsdoelstellingen vertaald naar beoogde resultaten, inclusief de bekostigingsaspecten.

Het SWV monitort de uitvoering van de diverse activiteiten en voert zelfevaluaties uit waarbij o.a. wordt nagegaan of:

- alle leerlingen een passende plek hebben waar ze onderwijs volgen;
- alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften de benodigde extra ondersteuning hebben ontvangen;
- de procedures om extra ondersteuning in te zetten goed en tijdig zijn verlopen;
- de belanghebbenden tevreden zijn over de realisatie van het beleid van het SWV.

De informatie voor de zelfevaluatie wordt op diverse manieren verzameld:

1. Jaarlijkse enquête onder de teams van de Westlandse VO- en regionale VSO-scholen over alle onderwerpen betreffende passend onderwijs en het beleid van het SWV;
2. Jaarlijkse evaluatie over alle onderwerpen betreffende passend onderwijs en het beleid van het SWV tijdens het laatste zorgcoördinatorenoverleg van het schooljaar;
3. Jaarlijkse evaluatie over alle onderwerpen betreffende passend onderwijs en het beleid van het SWV met de schoolondersteuners;
4. Jaarlijks een tussen- en eindevaluatie met de leden van de ACTA over het verloop van de aanvragen en het gevoerde beleid daaromtrent;
5. Jaarlijks een voortgangsgesprek met de zorgcoördinator en de betreffende schoolondersteuner op elke locatie m.b.t. de taken en inzet van de schoolondersteuner;
6. Het verzamelen van informatie over alle leerlingenstromen.

De resultaten van de enquête en evaluaties worden samengevat en besproken met het bestuur tijdens de bestuursvergadering.

Het streven is om ook te gaan meten hoe tevreden ouders en leerlingen zijn m.b.t. de geboden ondersteuning. Omdat veel extra ondersteuning direct door de scholen - zonder inmenging van het SWV - wordt ingezet, zal dit binnen de scholen moeten worden opgepakt. Om de resultaten met elkaar te kunnen vergelijken, zal er een format moeten worden ontworpen dat op alle schoollocaties gebruikt kan worden.

Op basis van de conclusies uit de zelfevaluatie stelt het SWV jaarlijks een plan van verbeteractiviteiten op, het jaarplan SWV VO Westland.

§ 7.6 Cyclus van planning & control

Op 1 december 2014 is door het bestuur de planning & control cyclus vastgesteld.

De planning- en controlcyclus is het proces van (strategische) planning, via uitvoering en bijsturing naar verantwoording. De planning- en controlcyclus vormt daarmee de basis voor zowel de interne sturing als de externe verantwoording van het SWV.

De cyclus bestaat uit drie onderdelen:

1. Planning: wat gaan we doen, wat zijn we van plan?
2. Uitvoering: wat doen we op dit moment en wat gaan we nog doen?

3. Verantwoording: wat hebben we gedaan en is dat in lijn met onze plannen?

In het Ondersteuningsplan zijn de activiteiten en doelen geformuleerd. Deze worden in het jaarplan en de jaarbegroting nader uitgewerkt (planning).

De directeur rapporteert vier keer per jaar in managementrapportages over de inhoudelijke en financiële stand van zaken aan het DB (uitvoering).

De cyclus wordt afgesloten met de verantwoording in de vorm van het (inhoudelijk) jaarverslag inclusief de jaarrekening (verantwoording).

Hoofdstuk 8 Financiën

§ 8.1 Algemeen

Binnen het SWV VO Westland is er voor gekozen om per kalenderjaar een begroting op te stellen. Hiervoor wordt de begrotingsmodule van Infinite Financieel gebruikt.

Het jaarverslag wordt eveneens op basis van kalenderjaar opgesteld, waardoor de financiële en inhoudelijke planning en verantwoording aan elkaar gekoppeld worden.

Per onderwerp is in dit Ondersteuningsplan al een toelichting gegeven op de keuzes en risico's per programma. Daarom hieronder slechts een korte toelichting.

§ 8.2 Baten

In de huidige systematiek kent het SWV zes bronnen van inkomsten:

1. Een budget voor lichte ondersteuning algemeen
2. Een budget voor lichte ondersteuning lwoo
3. Een budget voor lichte ondersteuning pro
4. Een budget voor zware ondersteuning
5. Overige baten
6. Geormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's

Ad 1. Lichte ondersteuning algemeen

Dit is een bedrag per leerling voor de realisatie van de lichte ondersteuning. Het wordt toegekend naar het totaal aantal leerlingen in het SWV (T-1). Het gaat om € 93 per leerling.

Ad 2 en 3. Lichte ondersteuning lwoo en pro

Sinds 1 januari 2014 is het bedrag dat scholen ontvangen voor lwoo en pro opgesplitst in een budget voor basisbekostiging en een budget voor ondersteuningsbekostiging. De basisbekostiging is gelijk aan de bekostiging van een gemiddelde vmbo-leerling. De rest bestaat uit het ondersteuningsbudget. Het SWV ontvangt voor lichte ondersteuning het geld dat overblijft na aftrek van de middelen die de scholen ontvangen voor lwoo- en pro-leerlingen. Dat is vooral van belang als een SWV meer leerlingen naar lwoo en pro stuurt dan daar budget voor is. De middelen voor lwoo en pro raken dan uitgeput. Dit gaat eerst ten koste van de lichte ondersteuning, voor er wordt verhaald op de lumpsum van de besturen. Andersom is het ook zo dat als het SWV minder naar lwoo en pro verwijst er meer budget overblijft voor andere vormen van lichte ondersteuning.

Het is bij een overschrijding dus niet zo dat het bedrag per leerling lager wordt.

Het budget voor lwoo en pro wordt per kalenderjaar toegekend aan het SWV. Het aantal leerlingen op 1 oktober van een jaar is bepalend voor de bekostiging voor lwoo en pro vanaf 1 januari in het kalenderjaar daaropvolgend.

De omvang van het ondersteuningsbudget voor lwoo en pro per SWV bestaat uit een bedrag per leerling. Omdat er sprake is van een gebudgetteerde bekostiging vormt het aantal lwoo- en pro-leerlingen dat het SWV had op 1 oktober 2012 de basis. Om rekening te houden met demografische ontwikkelingen, wordt het aantal lwoo- en pro-leerlingen uitgedrukt in een deelnamepercentage op 1 oktober 2012. Vervolgens wordt ieder jaar het totaal aantal VO-leerlingen in het SWV vermenigvuldigd met dit percentage. Het aantal leerlingen dat daaruit komt, wordt vermenigvuldigd met een landelijk vastgesteld bedrag.

Het budget dat het SWV krijgt toegekend is dus niet gebaseerd op het daadwerkelijke aantal leerlingen in het SWV in dat jaar, maar op het percentage lwoo- en pro-leerlingen in het SWV op 1 oktober 2012.

Op dit moment is landelijk sprake van een ongelijke verdeling van de middelen voor lwoo en pro. Voor de zware ondersteuning is geregeld dat deze middelen uiteindelijk gelijk over het land worden verdeeld. Voor lwoo en pro zal echter niet verevend worden, maar er komt wel een nieuw bekostigingsmodel.

Het is nog niet duidelijk hoe de nieuwe bekostigingssystematiek er uit zal zien of wanneer hier meer duidelijkheid over is. Dat hangt van het nieuwe kabinet af. Het is de intentie van de overheid om met een wetswijziging te komen waarin zowel de bekostiging van lwoo en pro worden beschreven als ook het loslaten van de criteria en duur van de toewijzing van lwoo en pro en de lwoo-licenties.

Ad 4. Zware ondersteuning

In de bekostiging voor zware ondersteuning wordt onderscheid gemaakt tussen basiskosten en kosten voor de extra ondersteuning. Anders dan voor passend onderwijs, wordt het aanvullend budget voor extra ondersteuning naar rato van het aantal leerlingen binnen een SWV verdeeld over de samenwerkingsverbanden. In de periode tussen 2015-2020 wordt naar een evenredige verdeling over heel Nederland toegewerkt.

Bij het SWV VO Westland is sprake van een positieve verevening. In de jaren 2018, 2019 en 2020 wordt nog een tijdelijke, aflopende korting toegepast op het budget. In 2021 beschikt het SWV voor de eerste keer daadwerkelijk over het volledige budget zware ondersteuning.

Ad 5. Overige baten

Zoals hieronder beschreven onder het kopje 'Afdracht VSO op peildatum', dragen de reguliere scholen bij aan de kosten wanneer een leerling tussentijds naar het VSO wordt verwezen. Deze bijdragen van de scholen worden opgenomen bij overige baten.

Ad 6. Geormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's

Hierbij gaat het om subsidies vanuit de overheid (de VSV-subsidie, die ingezet wordt ten bate van de trajectgroepen) en om de bijdrage van de scholen wanneer zij een leerling naar het FlexCollege verwijzen (geld volgt leerling).

§ 8.3 Lasten

Het SWV kent vier structurele vormen van verplichte uitgaven:

1. Afdracht lwoo (via DUO)
2. Afdracht pro (via DUO)
3. Afdracht VSO op teldatum (via DUO)
4. Afdracht VSO op peildatum (groei-regeling)

Ad 1. Afdracht lwoo

Deze afdracht is gebaseerd op het aantal leerlingen in het lwoo. Het bedrag per leerling is landelijk vastgesteld.

Jaarlijks wordt door alle scholen die bekostiging ontvangen voor lwoo, verantwoording afgelegd over de besteding van deze ondersteuningsmiddelen met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen aan SWV VO Westland'.

Ad 2. Afdracht aan pro

Deze afdracht is gebaseerd op het aantal leerlingen in het pro. Het bedrag per leerling is landelijk vastgesteld.

Jaarlijks wordt door alle scholen die bekostiging ontvangen voor pro, verantwoording afgelegd over de besteding van deze ondersteuningsmiddelen met behulp van het formulier 'Verantwoording ondersteuningsmiddelen aan SWV VO Westland'.

Ad 3. Afdracht VSO op teldatum

Onder Passend Onderwijs bekostigt het Rijk de basisbekostiging (personeel en materieel) voor het VSO en bekostigt het samenwerkingsverband de ondersteuningsbekostiging (personeel en materieel). DUO draagt op basis van de 1 oktober-telling de basisbekostiging en de ondersteuningsbekostiging (deze laatste uit het budget van het samenwerkingsverband) over aan de VSO-school.

De bekostiging van een VSO-school bestaat uit een schooljaarbekostiging wat betreft het personele gedeelte en een kalenderjaarbekostiging wat betreft het materiële gedeelte. De teldatum van 1 oktober 2017 bepaalt bijvoorbeeld de materiële bekostiging voor het kalenderjaar 2018 en de personele bekostiging voor het schooljaar 2018-2019.

Ad 4. Afdracht VSO op peildatum (groei-regeling)

Het VSO kent ook nog een zogenaamde groei-regeling. In artikel 85d van de WVO is geregeld dat het samenwerkingsverband verantwoordelijk is voor de betaling van het personele gedeelte van de ondersteuningsbekostiging voor leerlingen die tussen de telling van 1 oktober T-1 en 1 februari daaropvolgend zijn ingeschreven in het VSO. Deze betaling heeft betrekking op en vindt plaats in het schooljaar waar de tel- en peildatum qua bekostiging betrekking op hebben. Zo heeft bijvoorbeeld de stand op de peildatum 1 februari 2017 betrekking op een betaling die (bij groei) gedaan moet worden in het schooljaar 2017-2018. Ter dekking van deze kosten is een (verevend) bedrag opgenomen in de bekostiging van het samenwerkingsverband.

In de groei-regeling gaat het niet zonder meer om het tussen 1 oktober en 1 februari nieuw aantal ingeschreven leerlingen op het VSO. Het saldo van nieuw afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen minus de uitgeschreven toelaatbaarheidsverklaringen is leidend voor het bepalen van de groei in het VSO. Een overgang van de ene VSO-school naar een andere VSO-school - al dan niet gesitueerd binnen het samenwerkingsverband - leidt dus niet tot groei van het aantal VSO-leerlingen. De groei

wordt per samenwerkingsverband en per VSO-school (BRIN-nummer) vastgesteld. Tevens dient er onderscheid te worden gemaakt in de drie bekostigingscategorieën laag, midden en hoog.

De berekening van de groeiregeling voor een individuele VSO-school kan enkel een bedrag groter of gelijk aan nul zijn. Als er sprake is van een afname van het aantal leerlingen vindt er geen verrekening plaats met de betreffende VSO-school.

Het SWV voert de berekening voor de groeiregeling zelf uit, alsmede de feitelijke (eventuele) betaling aan het VSO. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het zogenaamde Kijkglas 3 op de besloten website van DUO. Voor het berekenen van de overdrachtsverplichting maakt het SWV gebruik van de rekentool van de VO-raad.

Voor leerlingen die tellen op de peildatum en afkomstig zijn uit de reguliere VO-scholen én voor leerlingen afkomstig uit (semi-)residentiële instellingen wordt deze regeling gevolgd. Dit betekent, dat naast de personele ondersteuningsbekostiging, het samenwerkingsverband de materiële ondersteuningsbekostiging en de personele en materiële basisbekostiging aan de individuele VSO-scholen overdraagt.

Om 'een potje' te vormen waarmee de facultatieve uitgaven kunnen worden bekostigd, zal elke VO-school die (wanneer dan ook in het schooljaar) een leerling verwijst naar het VSO een bedrag volgens onderstaande staffel betalen aan het SWV. Dit bedrag neemt af naarmate het schooljaar vordert. Het bedrag kent een toeslag als het een lwoo of pro-leerling betreft (daarvoor ontvangt de school namelijk een hogere bekostiging).

Dit sluit aan bij het principe geld volgt leerling, zoals we dat ook bij andere overstappen toepassen.

Staffel

Basisbekostiging	vmbo-b/k	€ 7.400	
	Overig	€ 6.800	
	lwoo en pro	€ 11.800	
12 maanden	95%	6 maanden	50%
11 maanden	95%	5 maanden	40%
10 maanden	90%	4 maanden	30%
9 maanden	80%	3 maanden	20%
8 maanden	70%	2 maanden	10%
7 maanden	60%	1 maand	10%

Het samenwerkingsverband maakt alle delen van de groeiregeling, zowel de verplichte delen als de facultatieve delen, in het jaar volgend op de groeitelling over aan de VSO-scholen (in december 5/12^e deel en in mei/juni 7/12^e deel). Voor het vastleggen van deze verplichting stelt het SWV een beschikking op.

Het SWV stuurt aan het eind van het schooljaar een factuur aan de schoolbesturen waarvan leerlingen tussentijds naar het VSO zijn verwezen, waarop het bedrag volgens bovenstaande staffel in rekening worden gebracht.

§ 8.4 Programma's

Na aftrek van de verplichte uitgaven, is het resterende budget vrij besteedbaar om de programma's zoals beschreven in dit Ondersteuningsplan te kunnen realiseren. Deze programma's zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

De bekostiging en financiële risico's zijn bij de inhoudelijke beschrijving van de programma's reeds benoemd en zullen hier dan ook niet opnieuw worden toegelicht.

1. Programma 1: Basisondersteuning
2. Programma 2: Basisondersteuning+
3. Programma 3: VMBO4you
4. Programma 4: Schoolondersteuning
5. Programma 5: Trajectgroepen
6. Programma 6: FlexCollege
7. Programma 7: ACTA
8. Programma 8: Bestuur, management & organisatie
9. Programma 9: Projecten & pilots
10. Programma 10: Onvoorzien

§ 8.5 Budgethouders

Hieronder staat een overzicht welke budgethouder aan welk programma gekoppeld is. De budgethouder is verantwoordelijk voor doelmatige en rechtmatige besteding van de toegewezen middelen en is tevens verantwoordelijk voor de verantwoording van deze middelen.

Het SWV:	Budgethouder
• faciliteert de scholen in een bedrag per leerling voor het versterken van de basisondersteuning (programma 1)	Schoolbestuur
• zorgt voor ondersteuning in de vorm van inzet van deskundigen voor de basisondersteuning+ en schoolondersteuning (P)AB (programma 2 en 4)	Directeur SWV
• faciliteert scholen die specifieke extra ondersteuning bieden (programma 3)	Schoolbestuur
• stelt per schoolbestuur een bedrag ter beschikking voor de trajectgroepen (programma 5)	Schoolbestuur
• betaalt mee aan lesplaatsen in de FlexColleges (programma 6)	Directeur SWV
• heeft een adviescommissie met deskundigen die aanvragen m.b.t. alle bovengenoemde ondersteuningsarrangementen beoordeelt (programma 7)	Directeur SWV
• organiseert, beheert en faciliteert (programma 8)	Directeur SWV
• faciliteert de scholen in de uitvoering van projecten in het kader van de extra impuls passend onderwijs (programma 9)	Schoolbestuur
• faciliteert in onvoorziene uitgaven (programma 10)	Directeur SWV

§ 8.6 Meerjarenbegroting

In de bijlage is de samenvattende meerjarenbegroting 2018-2022 opgenomen. Hierin wordt de informatie met betrekking tot de inkomsten en uitgaven integraal gepresenteerd.

Met betrekking tot de bekostiging van het SWV, zijn we bij de meerjarenbegroting voor de leerlingenaantallen uitgegaan van de prognose van de gemeente Westland. Hierbij is sprake van een lichte daling in de komende jaren. Deze lichte daling is meegenomen in de leerlingenaantallen op het lwoo en pro. Vanwege de gesignaleerde verzwaring van de problematiek op de reguliere scholen, de

toename van leerlingen op het S(B)O en de ontwikkelingen bij het Herman Broerencollege / Westerhonk, is voor het VSO uitgegaan van een lichte stijging in de absolute aantallen.

De begroting kent in de jaren 2018, 2019 en 2020 een negatief resultaat, waar de huidige reserves voor worden ingezet. In de daaropvolgende jaren ontstaat door de verevening een oplopend positief resultaat van bijna € 45.000 in 2022.

Dit biedt het SWV de mogelijkheid om enkele nieuwe activiteiten te ontwikkelen die passen binnen de ambitie van het SWV. Deze nieuwe activiteiten zullen in het jaarplan dat elk schooljaar wordt opgesteld worden opgenomen.

§ 8.7 Risicoanalyse

Het samenwerkingsverband heeft een financiële buffer nodig om schommelingen in de uitgaven en financiële risico's op te vangen. Hiertoe is een uitgebreide risicoanalyse opgesteld, waar de totale risico's zijn gekwantificeerd en aan de hand waarvan het benodigde weerstandsvermogen is vastgesteld. Er is geconcludeerd dat de gewenste omvang van het weerstandsvermogen € 312.500 bedraagt.

Eind 2017 bedraagt de reserve van het samenwerkingsverband ongeveer € 600.000. Dit lijkt op basis van de huidige inzichten meer dan voldoende. Vanwege deze ruimte en de positieve verevening, heeft het bestuur een meerjarenbegroting vastgesteld die tot en met 2020 een negatief resultaat kent.

§ 8.8 Overdracht bekostiging ontoereikend budget vso-scholen (art. 17a WVO lid 8h)

Indien het budget zware ondersteuning van het samenwerkingsverband geheel of gedeeltelijk ontoereikend is om de overdracht van de personele bekostiging aan het vso op basis van de peildatum te bekostigen, wordt dit ontbrekende bedrag naar rato over alle deelnemende scholen omgeslagen.

§ 8.9 Administratie en controlling

De financiële functie (planning- en controlcyclus) omvat het complete financieel beleid en beheer van het SWV. Het gaat enerzijds om de opzet, namelijk het geformuleerde beleid en de structuur van de financiële poot binnen de organisatie. Anderzijds om de uitvoering, namelijk het verloop van de processen.

Vanaf 1 augustus 2014 is de financiële administratie ondergebracht bij Pro Management Onderwijs Support in Delft.

Een onafhankelijk financieel deskundige voert op een aantal momenten in het jaar, gekoppeld aan financiële rapportages, de begroting en de jaarrekening, de functie van controller uit.

Het bestuur wordt elk kwartaal door de directeur op de hoogte gehouden van de financiële positie van het SWV door middel van kwartaalrapportages en toelichtende managementrapportages.

In het document 'Afspraken inrichting financiële administratie' is de werkwijze m.b.t. financiële functie vastgelegd.

§ 8.10 Verantwoording ondersteuningsmiddelen door de scholen

De verantwoording van de ondersteuningsmiddelen (inclusief pro en lwoo) wordt vanaf schooljaar 2017-2018 per schoollocatie opgesteld; in augustus wordt beknopt beschreven hoe de locatie van

plan is om de middelen in te zetten (doel, wat en hoe), in juli daaropvolgend wordt wederom beknopt beschreven of de middelen conform planning zijn ingezet en wat de opbrengst was. Het SWV heeft een format 'Evaluatie SOP en verantwoording ondersteuningsmiddelen' opgesteld dat door de scholen gebruikt wordt voor de verantwoording.

§ 8.11 Jaarverslag

Het SWV stelt jaarlijks in het begin van het kalenderjaar een jaarverslag op, bestaande uit een bestuursverslag en een jaarrekening, overeenkomstig de eisen van de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) en de Richtlijnen Jaarverslaggeving (RJ660).

In het jaarverslag legt het SWV verantwoording af aan belanghebbenden over de gerealiseerde activiteiten en de daarmee samenhangende inzet van middelen.

Het jaarverslag wordt gepubliceerd op de website van het SWV.

§ 8.12 Toezicht

De inspectie van het onderwijs is verantwoordelijk voor het toezicht op de rechtmatige verkrijging en besteding van onderwijsmiddelen. De uitvoering van dit toezicht ligt bij de instellingsaccountant. De inspectie is verantwoordelijk voor de aansturing van dit toezicht. Jaarlijks controleert de inspectie steekproefsgewijs de kwaliteit van de controle van de instellingsaccountants.

§ 8.13 Inkoopbeleid

Op 16 november 2017 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid van het SWV VO Westland vastgesteld. Het inkoopbeleid geeft de doelen, kaders, uitgangspunten en (rand-) voorwaarden van het SWV met betrekking tot de inkoop van werken, leveringen en diensten.

Hierop rust de verantwoordelijkheid deze gelden op een rechtmatige, efficiënte en integere wijze te besteden. Het SWV is gehouden aan de regels voor Europees aanbesteden.

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid draagt bij aan uniformering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk en is bedoeld voor zowel het bestuur en directie als de budgethouders die op welke manier dan ook (beleidsmatig, beheersmatig, controlematig) te maken hebben met inkoop en aanbestedingen.

§ 8.14 Treasurystatuut

Op 16 juni 2015 is het treasurystatuut van het SWV VO Westland vastgesteld door het bestuur. In dit treasurystatuut wordt beschreven welke treasurytaken en –verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor het SWV VO Westland. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor degenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

In het statuut worden afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en –risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd.

Lijst met afkortingen

(P)AB	(Preventieve) Ambulante Begeleiding
ACTA	Advies Commissie Toewijzing Arrangementen
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ASS	Autisme Spectrum Stoornissen
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
CvO	Commissie van Onderzoek
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EMB	Ernstige Meervoudige Beperkte leerlingen
SPOW	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland
IZT	Intern Zorg Team
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
LG	Lichamelijk gehandicapte leerlingen
Lwoo	Leerwegondersteunend Onderwijs
LZ	Langdurig zieke leerlingen
MG	Meervoudig gehandicapte leerlingen
MR	Medezeggenschapsraad
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR	Ondersteuningsplanraad
OR	Ondernemingsraad
PO	Primair Onderwijs
Pro	Praktijkonderwijs
REC	Regionale Expertise Centra
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
SKT	Sociaal Kern Team
SMW	Schoolmaatschappelijk Werk
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VO	Voortgezet Onderwijs
VPI	Vraag Profiel Instrument
(V)SO	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs
VSV-ers	Voortijdig schoolverlaters
Wet BIO	Wet op de beroepen in het onderwijs
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZAT	Zorg- en advies Team
ZMLK	Zeer moeilijk lerende kinderen